

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra romanistiky

Bakalářská práce

**Španělsko – český slovník amerikanismů: písmeno
E (DA – Diccionario de americanismos)**

**Spanish – czech dictionary of americanisms: letter
E (DA – Diccionario de americanismos)**

Vypracovala: Tereza Nelkovská

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Jiří Černý, CSc.

Studijní obor: Aplikovaná ekonomická studia – Španělská filologie

Studijní rok: 2013/2014

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně a je mým původním dílem. Veškerou literaturu a zdroje, které jsem ke své práci použila, jsem uvedla v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne 15. 4. 2014

Podpis:

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu této bakalářské práce, panu Prof. PhDr. Jiřímu Černému, CSc. za jeho cenné rady, ochotu, připomínky a konzultace, které mi poskytnul.

Índice

Introducción	5
1. Las abreviaturas	6
2. Diccionario	9
3. Comentario	77
3.1 Las fuentes	77
3.2 El método de la traducción.....	79
3.3 Algunas dificultades con la traducción	82
3.4 Las palabras quitadas	88
Conclusión	89
Anotace	91
Anotation	92
Bibliografía	93

Introducción

El nombre de mi tesina es *Španělsko – český slovník amerikanismů: písmeno E*. Como el nombre ya indica, mi tarea consiste en traducir las palabras de la sección E del *Diccionario de americanismos*¹ al checo. Elegí este tema por dos motivos. El primero de ellos es que a lo largo de mis estudios siempre me inclinaba más hacia el estudio de la lengua que el de la literatura, así que sabía que mi tesina trataría un tema referido a la lengua. El segundo motivo es que quería que mi trabajo fuera de algún modo contributivo y útil. Me ilusionó mucho poder formar parte de este trabajo elaborado por profesor Jiří Černý, pues se trata de una obra única en nuestro país que será muy beneficiosa para todos los traductores, estudiantes del español y, en fin, para todos los hispanistas.

Mi trabajo se puede dividir en dos grandes partes. La mayor parte de la tesina la ocupa la parte práctica, es decir, la propia traducción de los términos elegidos de la sección E del *Diccionario de americanismos*. Mi tarea consiste en traducir los significados españoles de los americanismos al checo. No se trata de traducir palabra por palabra toda la entrada, sino en encontrar un equivalente checo más adecuado. Es importante mencionar que esto no es siempre posible, pues existen ciertas diferencias entre la lengua española y la checa.

Otra parte es la parte teórica que consta del comentario. En él voy a hablar sobre las fuentes que estaba usando durante la elaboración de mi trabajo. También voy a describir detalladamente el método de la traducción. Una parte importante de este capítulo es el comentario de algunas complicaciones y dificultades que me surgieron durante la traducción junto con unos ejemplos. Al final hablo de algunas palabras quitadas del trabajo e intento explicar los motivos porqué fueron quitadas.

---

¹ ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE LA LENGUA ESPAÑOLA, *Diccionario de americanismos*, Lima: Santillana, 2010.

1. Las abreviaturas

Las abreviaturas de los países:

Arg	Argentina
Bol	Bolivia
Dom	Dominikánská Republika
Ekv	Ekvádor
Guat	Guatemala
Hond	Honduras
Chil	Chile
Kol	Kolumbie
Kost	Kostarika
Kub	Kuba
Mex	Mexiko
Nik	Nikaragua
Pan	Panama
Par	Paraguay
Per	Peru
Portor	Portoriko
Salv	Salvador
Urug	Uruguay
US	USA
Ven	Venezuela

Las partes de los países:

sev	severní
vých	východní
již	jižní
záp	západní
stř	střední
sv	severovýchodní
sz	severozápadní
jv	jihovýchodní
jz	jihozápadní

Las abreviaturas de algunas lenguas indígenas:

aim.	aimarština
map.	mapuče, araukánština
may.	mayské jazyky
nah.	nahuatl

Otras abreviaturas:

←	z jazyka, odvozeno od
■ Syn.:	synonyma
■ Var.:	varianty
►	encyklopedické vysvětlení
^{1,2} atd.	různé významy jedné fráze
adj.	adjektivum
adj/subst.	adjektivum i substantivum
adv.	adverbium
angl.	anglický
citosl.	citoslovce
DA	Diccionario de americanismos
f.	femeninum, rod ženský
fr.	francouzština
intr.	intransitivní sloveso
intr./zvrat.	intransitivní i zvratné sloveso
it.	italština
lid.	lidový
m.	masculinum, rod mužský
m/f.	masculinum i femeninum
málo užív.	málo užívané
předl.	předložka
příp.	přípona
tr.	transitivní sloveso
tr/zvrat.	transitivní i zvratné sloveso

venk.	venkovský
vulg.	vulgární
zájm.	zájmeno
zvat.	zvrtné sloveso

2. Diccionario

- éban**, m. (1) (Kol): keř (*Nerium oleander*); ► až 5 m vysoký; má vzpřímený stonek; listy jsou kopinaté, pevné a špičaté; má červené, růžové nebo bílé květy; míza je bílá a velmi jedovatá; ■ Syn.: *flor de La Habana, habano, laurel rosa, rosa francesa*; (2) m. (Mex): strom (*Caesalpinia sclerocarpa*); ► až 10 m vysoký; kůra je hladká a tmavě nazelenalá; má husté listoví; žluté květy rostou v hroznech; má hutné a tvrdé dřevo tmavé barvy, které se používá v truhlářství k výrobě nábytku; (3) (Portor): keř; viz též: *bariaco*; (4) ~ **de Santo Domingo** (Dom): viz: *granadillo*; (5) ~ **junero**, m. (Guat): strom (*Dalbergia funera*); ► až 20 m vysoký; má otevřenou korunu tvarem podobnou slunečniku; listy jsou lesklé, složité, střídavé a jsou tmavě zelené; květenství lata; má bílé květy; (6) ~ **verde**, m. (Dom): strom (*Magnolia pallescens*); ► až 20 m vysoký; husté listoví; má tmavě zelené listy vejčitého tvaru; květy jsou bílé; má kulaté plody s tmavě červenými semínky; dřevo je velmi ceněné v truhlářství; (DA).
- flor**, f. (1) ~ **de La Habana** (Kol): keř; viz též: *éban*; (DA).
- habano**, m. (1) (Kol): keř; viz též: *éban*; (DA).
- laurel rosa**, m. (1) (Kol): keř; viz též: *éban*; (DA).
- rosa**, f. (1) ~ **francesa** (Kol): keř; viz též: *éban*; (DA).
- ebeje**, m. (1) (výchBol): nástroj vyrobený z palmových listů; ► používá se k rozdmýchávání ohně; (DA).
- ebó**, m. (1) (Kub): obětní rituál; ► slouží k zahrnutí zlých duchů; (DA).
- ebora**, f. (1) (Kub): čarodějnictví; (DA).
- ebrio, -ia**, adj. (1) **ni ebrio ni dormido**, lid. (Arg): nikdy; (DA).
- ecapacle**, m. (← nah. *ecatl*, „vzduch“, *patli*, „lék“) (1) (Mex): bylina (*Cassia occidentalis*); ► až 1,5 m vysoká; stonek je vzpřímený, dřevitý a rozvětvený; má složité listy; květenství je axilární; květy jsou malé a žluté; má kůlový kořen; plod má tvar plochého lusku s oválnými semínky; používá se v lékařství; ■ Syn.: *brusca, chilinchile, hediondilla, jiopacle, mezquitillo, potra*; (DA).
- brusca**, f. (1) (Mex): bylina; viz též: *ecapacle*; (DA).
- chilinchile**, m. (1) (Mex): bylina; viz též: *ecapacle*; (DA).
- hediondilla**, m. (1) (Mex): bylina; viz též: *ecapacle*; (DA).
- jiopacle**, m. (1) (Mex): bylina; viz též: *ecapacle*; (DA).
- mezquitillo**, m. (1) (Mex): bylina; viz též: *ecapacle*; (DA).
- potra**, f. (1) (Mex): bylina; viz též: *ecapacle*; (DA).
- echada**, f. (1) (Mex): chvástání se, žvást, lež; (2) (Per): podřízení se, ponížení; (3) lid. (Per): zlomyslné udání; (4) lid. (Salv, Nik, Dom, Bol): líhnutí slepičích vajec; (5) (Hond, Dom): vyhazov, propuštění z práce; (DA).
- echador, -ra**, adj/subst. (1) adj/subst. (Mex, Dom): domýšlivý, chvástavý; (2) m/f. (Hond): osoba, která ráda rozdmýchává spory mezi jinými; (3) ~ **de verga**, vulg. (Salv): pracovitý; (DA).
- echazón**, f. (1) (Kol): nedbalost, nedostatek snahy; (DA).
- ¡eche!**, citosl. (1) (sevKol): fuj!; ► vyjádření protestu, hněvu nebo znechucení; (DA).
- echo**, m. (1) (Mex): kaktus; viz: *cardón*; (DA).
- echón, -ona**, adj/subst. (1) (Kub, Portor, Ven): domýšlivý, chlubitivý; ■ Var.: *jechón*; ■ Syn.: *comemierda*; (DA).
- jechón, -ona**, adj/subst. (1) (Kub, Portor, Ven): viz: *echón*; (DA).
- comemierda**, adj/subst. (1) (Kub, Portor, Ven): domýšlivý, chlubitivý; viz též: *echón*; (DA).
- echona**, f. (← map. *ichuna*) (1) venk. (Chil, szArg): srp; ■ Var.: *hechona, hichuna, ichona, ichuna*; (DA).
- hechona**, f. (← map. *ichuna*) (1) viz: *echona*; (DA).
- hichuna**, f. (← map. *ichuna*) (1) viz: *echona*; (DA).
- ichona**, f. (← map. *ichuna*) (1) viz: *echona*; (DA).
- ichuna**, f. (← map. *ichuna*) (1) viz: *echona*; (DA).
- echonería**, f. (1) (Portor, Ven): viz: *facistolería*; (2) (Portor): viz: *farfullería*; (DA).
- echú**, m. (1) (Kub): neštěstí, smůla (v santerii); (DA).
- ecito, -ta**, adj. (1) (Ven): politováníhodný; (DA).
- eclear**, m. (← fr. *éclair*, „zákusek ,a la crema“) (1) (Kub): piškot plněný pudinkem; ■ Syn.: *montecristo*; (DA).

montecristo, m. (1) (Kub): piškot plněný pudinkem; viz též: *eclear*; (DA).

ecliparse, intr/zvrat. (1) (Salv, Ekv): schovat se, skrýt se; (DA).

eco, m. (1) (Guat): přízvuk, souhrn lingvistických zvláštností řeči; (DA).

-eco, -eca, příp. (1) (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kost): u adjektiv: tělesné nebo mravní vady osoby; (2) (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kost): u rodových adjektiv: vztah nebo příslušnost; (3) (Hond): s toponymy: označuje něčí místo narození; (DA).

ecónoma, f. (1) (Arg, Urug): žena, která radí ženám v domácnosti jak hospodařit; ► zejména se jedná o nákup potravin a přípravu jídel; (DA).

ecovía, f. (1) (Ekv): cesta se dvěma jízdními pruhy; ► ve městě Quito; určená pouze pro autobusy s nízkou emisí škodlivých látek; (DA).

ecusa, f. (1) (Dom): spíže; ► skládá se z desky zavěšené na stropě, aby se krysy nedostaly na potraviny na ní uložené; (DA).

edad, f. (1) ~ **de la caca de gato** (Kol): viz: *edad de la punzada*; (2) ~ **de la peseta** (Kub): období dětství mezi sedmi a deseti lety; ► děti se stávají drzejšími a neklidnějšími; ■ Syn.: *edad del plomo*; (3) ~ **de la punzada** (Mex, Kub): adolescence, dospívání; ■ Syn.: *edad de la caca del gato, edad del burro, edad del chuchó, punzada*; (4) ~ **del burro** (Bol, Ekv): viz: *edad de la punzada*; (5) ~ **del chuchó** (Salv): viz: *edad de la punzada*; (6) ~ **del plomo** (Guat): viz: *edad de la peseta*; (DA).

punzada, f. (1) (Mex, Kub): adolescence, dospívání; viz též: *edad de la punzada*; (DA).

edecán, -ana, m/f. (1) m/f. (Ven, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): důstojník armádních sil; ► slouží prezidentovi; vykonává protokolární funkce; (2) (Dom, Ven, Ekv): armádní důstojník sloužící jiné osobě s vyšší šarží; ► vykonává protokolární funkce; (3) m/f., přenes. (Mex, Hond, Salv, Dom): hosteska; ► osoba, která pomáhá účastníkům schůze nebo kongresu; (DA).

educación, f. (1) ~ **diferencial**, f. (Dom, Arg): zvláštní výchova nebo výuka; ► pro děti s nějakým druhem postižení; (DA).

egresado, -da, adj/subst. (1) (m/f. Mex, Guat, Pan, Kub, Dom, Kol, Ven, Bol, Par; adj/subst. Hond, Salv, Kost, Ekv, Per, Chil, Arg, Urug): absolvent; (2) (Ekv): student, který dokončil studium, ale ještě nezískal titul; ► na vzdělávacím institutu vyššího stupně; (DA).

egresar(se), intr/zvrat. (1) intr. (Mex, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Dom, Kol, Ven, Par, Arg): absolvovat; (2) (Hond, Kost, Ekv, Per, Bol): dokončit studium vyššího stupně bez obdržení titulu; (3) (Dom): absolvovat; ► zejména střední školu nebo univerzitu; (4) intr/zvrat. (Kost): absolvovat; (5) (Kost, Chil): dokončit studium vyššího stupně bez obdržení titulu; (6) intr. (Kol): vydat peníze; ► na pokrytí nevyřízeného závazku; (DA).

egreso, m. (1) (Mex, Hond, Nik, Kost, Pan, Kub, Kol, Ven, Chil, Par, Arg, Urug): dokončení studia vyššího stupně; (2) (Kol): peněžní výdaj; ► na pokrytí nevyřízeného závazku; (DA).

ejecutivo, adj/subst. (1) (Hond): meziměstský luxusní autobus; (DA).

ejecutivo, -va, m/f. (← angl. *executive*) (1) m/f. (Portor): vládní úředník; (2) ~ **de cuentas**, m/f. (Mex, Ekv, Chil, Par, Arg): bankovní úředník; ► obsluhuje klienty a stará se o jejich účty; (DA).

ejemplarizar, tr. (1) (Dom, Bol): potrestat někoho; ► za špatné chování; (DA).

ejercitar, tr. (1) (Bol): obtěžovat, rušit někoho; (DA).

ejidal, adj. (1) (Mex): vztahující se k *ejido*; ► forma vlastnictví půdy; (2) (Hond): o pozemku: obecního nebo městského užití; (3) (Hond): městský, radní; (DA).

ejido, m. (1) (Mex): forma vlastnictví půdy; ► stát přidělí půdu skupině zemědělců ke kolektivnímu užívání; (2) (Mex): půda, která je využívána tímto způsobem; (3) (Mex): společnost zemědělců; ► spoluvlastníci půdy, která je využívána tímto způsobem; (4) (Dom, Arg): území, které spadá pod jurisdikci města či obce; (DA).

ejote, m. (← nah. *exotl*, „fazol“ nebo „bob zelený“) (1) (Mex, Guat, Hond, Salv): fazolový lusk; ► když je měkký a jedlý; ■ Syn.: *aguja, chaucha, frijol verde, navajita*; (2) přenes. (Guat): velký a špatně udělaný steh ve švu; (3) vulg. (Salv): penis; (DA).

aguja, f. (1) (Mex, Guat, Hond, Salv): fazolový lusk; viz též: *ejote*; (DA).

chaucha, f. (1) (Mex, Guat, Hond, Salv): fazolový lusk; viz též: *ejote*; (DA).

frijol, m. (1) ~ **verde** (Mex, Guat, Hond, Salv): fazolový lusk; viz též: *ejote*; (DA).

navajita, f. (1) (Mex, Guat, Hond, Salv): fazolový lusk; viz též: *ejote*; (DA).

ejoteada, m. (1) (Salv): špatně udělaný šev; ► s dlouhými stehy; (DA).

ejotear, intr. (1) (Salv): udělat špatně šev; ► s dlouhými a povolenými stehy; (DA).

ejotil, m. (1) (Hond): rostlina (*Cassita toral*); ► až 20 cm vysoká; vzpřímená a robustní; má žluté květy; plod s hodně semínky; (2) (Guat): keř; viz též: *chiquichique*; (DA).

ekeco, m. (← aim. *Iqiqu*, „bůh hojnosti“) (1) (Per, Chil, szArg): panáček z pálené hlíny; viz též: *equeco*; (DA).

ekeko, m. (1) (Chil): panáček z pálené hlíny; viz též: *equeco*; (DA).

elay, adv. (1) venk. (Per, Bol, střEkv): tam, na tom místě; (DA).

¡elay!, citosl. (1) lid. (Per, sev, sv, záp a jižBol): jo! dobře!; ► vyjadřuje souhlas nebo přijetí; (2) lid. (sev a svBol): bacha! pozor!; ► vyjadřuje varování; (3) lid. (sev a svBol): ach!; ► vyjadřuje překvapení nebo údiv; (DA).

elba, f. (1) venk. (Kol): místnost nebo stavba s posuvnou střechou; ► slouží k vystavení kávy slunci a k její ochraně před deštěm; (DA).

¡ele!, citosl. (1) lid. (střEkv): fuj! ach!; ► vyjadřuje znechucení nebo překvapení; (DA).

¡elé!, citosl. (1) lid. (Ekv): viz: *¡ele!*; (DA).

eléctrico, -ca, adj/subst. (1) adj., lid. (Guat, Kub, Dom, Arg, Urug): nervózní, napjatý; (2) (Hond, Salv, Nik, Dom, Per): hyperaktivní; (3) m/f. (Pan, Chil): elektrikář; (4) adj/subst. (Per): žádostivý; (5) adj., přenes. (Dom, Portor): veselý, energický; (DA).

electrizado, -da, adj. (1) (Guat): opilý; (DA).

electrizarse, intr/zvrat. (1) (Guat): opít se; (DA).

elefante, m. (1) (Guat): velké zrno kávy; ► větší než běžné zrno; (2) (Bol): dětská hra; ► děti se chytou za ruce a vytvoří kruh; jedno z nich skáče po jedné noze kolem dokola a zpívá: „Jeden slon se houpal na pavučině, když viděl, že se udrží, šel hledat dalšího slona.“; (3) ~ **blanco** (Mex, Kub, Dom, Ekv, Par): nevýnosný podnik nebo projekt; ► jeho vytvoření a udržování je velmi nákladné a netvoří skoro žádný zisk; (DA).

eleguá, m. (1) (Portor): talisman s vyobrazením krácejícího černocho; ► používá se v čarodějnictví; slouží k otevření cest; (DA).

elelese, m/f. (1) m/f., lid. (Salv): inteligentní osoba; (2) m., lid. (Salv): osoba, člověk, jedinec; (DA).

elementado, -da, adj. (1) venk. (Chil): užaslý, omámený; (DA).

elementazo, adj/subst. (1) (Dom): dobrotivý, laskavý, mírumilovný; (DA).

elementico, -ca, adj/subst. (1) (Dom): nespolehlivá osoba; ► protože je zrádná a prolhaná; (DA).

elemuy, m. (← may.) (1) (Mex): strom (*Guatteria gaumeri*): ► listy jsou velmi aromatické; plody rostou v hroznech stejně jako zrna kávovníku; používá se v lékařství k léčbě vysokého cholesterolu a ledvinových kamenů; (DA).

eleno, -na, adj/subst. (1) (Kol): člen guerrilly ELN; (DA).

elevado, -da, adj. (1) lid. (Kol, Ekv, szArg): nepozorný; (2) lid. (jižEkv): zamyšlený, soustředěný na svoji práci; ■ Syn.: *alepantado*; (3) (Salv, Nik, Portor): o osobě: v extázi; ► po užití drog; (DA).

alepantado, -da, adj. (1) (jižEkv): zamyšlený, soustředěný na svoji práci; viz též: *elevado*; (DA).

elevador, m. (← angl. *elevator*) (1) málo užív. (US, Mex, Guat, Hond, Salv, Pan, Kub, Dom, Portor, Ekv, Bol, Chil, Par): výtah; (DA).

elevadorista, m/f. (1) (Mex): obsluha výtahu; (DA).

elevarse, intr/zvrat. (1) (Kol, szArg): rozptylovat se; (2) (Salv, Nik): zdrogovat se; (3) (Salv): utéct; ► z vězení; (DA).

elevavidrios, m. (1) málo užív. (Mex, Ekv): zavírání oken; ► v automobilech; (DA).

elevente, adj. (1) (Dom): nepozorný, duševně nepřítomný; (DA).

ello, zájm. (1) ~ **no** (Dom): falešně, lživě; (2) ~ **sí** (Dom): doopravdy, pravdivě; (DA).

elmo, m/f. (1) (Bol): o osobě: malá, malého vzrůstu; (DA).

elotal, m. (1) (Salv): velké množství *elotes*; (DA).

elotamal, m. (← nah. *elotl*, „elote“, *tamali*, „tamal“) (1) (Mex): *tamal* připravený s mlékem a *elote*; (DA).

elotasca, f. (1) málo užív. (zápHond, Salv): kulatá žemle nebo tortilla; ► z hladké kukuřičné mouky; (DA).

elote, m. (← nah. *elotl*, „elote“) (1) (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Ekv): zralý kukuřičný klas; (2) **barbas de ~**, f., přenes. (Hond): načervenalé pestíky; ► u samičího květenství kukuřice; (3) **en ~**, venk. (Kost): fáze zrání kukuřice; ► zrna klasu jsou ještě měkká; (DA).

elotillo, m. (1) (Mex): parazitní rostlina (*Conopholis americana*); ► žije pod zemí; ze země vychází pouze žluté květenství kuželovitého tvaru; listy jsou masité a nažloutlé; podobná *elote*; ■ Syn.: *mazorquilla*; (DA).

mazorquilla, f. (1) (Mex): parazitní rostlina; viz též: *elotillo*; (DA).

elototol, m. (← nah. *elotl*, „elote“, *totolli*, „pták“) (1) (Mex): pták (*Guiraca caerulea*); ► malý, podobný vrabci; je výrazně modrý, s černou maskou, šedavě modrým zobákem a dvěma nahnědlými pruhy na křídlech; (DA).

élver, m. (1) (Hond, Salv, Nik): průtrž mračen, liják; (DA).

emajagua, f. (1) (← antil.) (Portor): strom (*Daphnopsis philippiana*); ► je malého vzrůstu; se širokou korunou a krátkým kmenem; kůra je hladká a má kaštanovou barvu; má velké žluté květy s červeným středem; jeho dřevo se používá jako palivo; ■ Var.: *esmajagua*; (2) (Portor): textilní vlákno z tohoto stromu; ► získává se z kůry; ■ Var.: *esmajagua*; (DA).

esmajagua, f. (1) (Portor): viz: *emajagua*; (DA).

emajagual, m. (1) (Portor): místo zarostlé stromy *emajagua*; ■ Var.: *esmajagual*; (DA).

esmajagual, m. (1) (Portor): viz: *emajagual*; (DA).

emajagüilla, f. (1) (Portor): viz: *clemón*; ■ Var.: *esmajagüilla*, *majagüilla*; (2) (Portor): plod *emajagüilla*; ► má tvar zaoblené tobolky s několika semínky; používá se v lidovém lékařství k léčbě vysokého tlaku; ■ Var.: *esmajagüilla*; ■ Syn.: *clamor*; (DA).

esmajagüilla, f. (1) (Portor): viz: *emajagüilla*; (DA).

majagüilla, f. (1) (Portor): viz: *emajagüilla*; (DA).

clamor, m. (1) (Portor): plod *emajagüilla*; viz též: *emajagüilla*; (DA).

embabacharse, intr/zvrat. (1) (Portor): zašpinit se; ■ Var.: *embacharse*; (2) (Portor): namočit se, promočit se; ► špinavou vodou; ■ Var.: *embacharse*; (DA).

embacharse, intr/zvrat. (1) (Portor): viz: *embabacharse*; (DA).

embalado, -da, adj. (1) lid. (Kol, Portor, Ven): zdrogovaný kokainem; (DA).

embaladura, f. (1) (Portor, Per, Bol, Chil): zabalení; ► předmětů, které se budou přepravovat; (DA).

embale, m. (1) lid. (Kol): nervozita a vyčerpání; ► vyvolané určitou situací či zodpovědností; (2) (Arg, Urug): zrychlení; ► zejména u dopravních prostředků; (3) lid. (Arg, Urug): energie, nadšení; ► vložené do realizace něčeho; (4) lid. (Arg): hněv, zlost; (DA).

embancamiento, m. (1) (Chil): hromadění nánosů; ► na březích jezer, v přístavech nebo v ústí řek; viz též: *embanque*; (DA).

embancar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex): o materiálu při slévání: přilepit se ke stěnám pece; ► celý úkon se musí dělat znovu; (2) tr/zvrat. (Hond, Nik, Ekv): zapadnout v bahně nebo písku; ► s vozidlem; (3) tr. (Hond, Nik, Ekv): nadzvednout vozidlo; ► klínem nebo jiným nástrojem k jeho opravě; (4) intr/zvrat. (Chil): vytvořit se nánosy; ► na březích jezer, v přístavech nebo v ústí řek; nánosy pocházejí z vysočin; (5) (Ekv): změlčit řeku nebo jezero; ► nahromaděním naplavenin; (6) tr., lid. (Kost): tvořit hromady, kupy; (DA).

embanderado, -da, adj/subst. (1) (Salv): zloděj; ► pomáhá mu jiný zloděj; (DA).

embanderamiento, m. (1) (Ven, Ekv, Bol, Chil, szArg): zdobení veřejných míst vlajkami; (2) (Chil): vztyčení národní vlajky; ► na všech domech a státních nebo městských institucích; (DA).

embanque, m. (1) (Ekv, Chil): hromadění nánosů; ► na březích jezer, v přístavech nebo v ústí řek či jiných vodních proudů; (DA).

embaracoa, adj. (1) (Kub): těhotná žena; ■ Syn.: *embaracutei*, *embaracutey*; (DA).

embaracutei, adj. (1) (Kub): těhotná žena; viz též: *embaracoa*; (DA).

embaracutey, adj. (1) (Kub): těhotná žena; viz též: *embaracoa*; (DA).

embarajar, tr. (1) (Kub): lhát; (2) (Kub): předstírat; (3) (Kub): třepat, házet; ► ve hře v kostky; (4) ~ **el tiro** (Kub): tajit své pravé úmysly, podvádět; (DA).

embarazar, tr. (1) přenes. (Mex): plnit volební urny; ► podvodnými volebními lístky; (DA).

embarazo, m. (1) ~ **de urnas** (Mex): plnění volebních uren; ► podvodnými volebními lístky, které tam nevhodili voliči; (DA).

embarbascada, f. (1) (Salv): zamilovanost, zamilování; (DA).

embarbascado, -da, adj. (1) (Salv): velmi zamilovaný; (DA).

embarbascar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Hond, Salv; Ekv, sev a výchBol: lid.; Ven: venk.): otrávit vodu v řece; ► pomocí *barbasco*; k lovu ryb; (2) intr/zvrat. (Nik): zarůst houštím; (3)

(Nik): zamotat se, splést se v něčem; ► kvůli nadbytku práce; (4) intr/zvrat. (Salv): šíleně se zamilovat; (DA).

embarbetar, tr. (1) venk. (výchMex): přepravovat dobytče; ► po vodě; jeho hlava je podpírána kánoí; (DA).

embarcada, f. (1) (Kub): dlouhé čekání, prodloužená hlídka; ► za trest; (2) (Kost): špatná volba, výběr; (DA).

embarcar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Kub, Ven): nechat někoho čekat; (2) (Guat, Portor): podvést, oklamat někoho; ► s využitím něčí naivity nebo nezkušenosti; ■ Syn.: *embolichar*; (3) lid. (Kost, Kub): donutit někoho ke špatnému rozhodnutí; ► úmyslně i neúmyslně; (4) intr/zvrat., lid. (Kost): špatně se rozhodnout; (5) tr. (Portor): namočit, zaplést; ► někoho; do špinavých obchodů; ■ Syn.: *embolichar*; (6) tr/zvrat. (Portor): namočit se, zaplést se; ► do špinavých obchodů; ■ Syn.: *embolicharse*; (7) intr/zvrat. (Kost): uzavřít manželství; (DA).

embolichar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Guat, Portor): podvést, oklamat někoho; viz též: *embarcar*; (2) tr. (Portor): namočit, zaplést; ► někoho; do špinavých obchodů; viz též: *embarcar*; (3) tr/zvrat. (Portor): namočit se, zaplést se; ► do špinavých obchodů; viz též: *embarcarse*; (DA).

embarracado, -da, adj. (1) (Salv): velmi zamilovaný; (DA).

embarracarse, intr/zvrat. (1) (Salv): šíleně se zamilovat; (DA).

embarrada, f. (1) (Mex, Nik, Kub, Portor, Kol, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): chyba, omyl; (2) (Mex, Kost, Dom): zapletení někoho do nezákonné činnosti; (3) (Mex): náraz; ► vozidla do nějakého objektu nebo jiného vozidla; (4) (Dom, Kol, Ekv, Bol): zablácení; (5) (Dom, Portor): špina; (6) (Hond): nahození zdi bahnem; (7) (Kost): aplikace určité látky na nějaký povrch; ► jedná se zejména o mastné a hutné látky; (8) lid. (Arg): ztráta; ► obchodu, příležitosti nebo vztahu; (9) *la* ~ (Kol): otrava; ► nepříjemná osoba nebo věc; vyvolává nelibost a hněv; (DA).

embarrancarse, intr/zvrat. (1) (Bol): náhodou spadnout; ► do rokle nebo propasti; (DA).

embarrar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Hond, Nik, Kost, Kub, Dom, Portor, Ven, Ekv, Per, Bol, Arg, Urug; Guat: málo užív.): zaplést někoho do nezákonné činnosti; (2) (Pan, Kub, Dom, Portor, Ekv, Per, Bo, Chil, Arg, Urug; Guat: málo užív., lid.): zlomyslně pomlouvat; (3) intr/zvrat. (Hond, Nik, Kost, Kub, Dom, Portor, Ekv, Per, Bol, Arg, Urug; Guat: málo užív.): zaplést se do nezákonné činnosti; ■ Syn.: *embarillarse, embarrillarse*; (4) tr. (Hond, Kub, Kol, Bol, Arg; Guat: málo užív.): způsobovat někomu bolest; (5) intr/zvrat. (Mex, Portor): zmýlit se; (6) tr. (Hond, Arg): pomluvit, zdiskreditovat někoho; (7) intr/zvrat. (Ekv, Bol): ztratit svou dobrou pověst; (8) (Hond): dopustit se zločinu; (9) tr. (Ekv, Per, Chil, Bol, Par, Arg, Urug): zničit, zkazit; (10) intr/zvrat. (Mex): narazit, srazit se; (11) tr. (Bol): omítnout; ► buď zeď z nepálených cihel, nebo dřevěnou kostru nějaké konstrukce; pomocí směsi z bahna a slámy; (12) ~ *de ayote*, lid. (Nik): namočit se, zaplést se; ► do složitého případu; (13) ~ *la cancha*¹, lid. (Bol, Arg): zkomplikovat, ztížit; ► vývoj nějakého případu nebo jednání; (14) ~ *la cancha*², lid. (Arg): vymlouvat se; (15) ~ *la cancha*³, lid. (Urug): zapojit se, zasáhnout; ► negativně do nějaké diskuze nebo konfliktní situace; (16) ~*la*¹, lid. (Kub, Dom, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): dopustit se faux pas; ► netaktnosti, chyby; (17) ~*la*², lid. (Mex, Ekv, Bol, Chil, Arg, Urug): zkazit; ► nějakou věc nebo projekt; (18) ~*la*³ (Hond): zmýlit se; (DA).

embarillarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Nik, Kost, Kub, Dom, Portor, Ekv, Per, Bol, Arg, Urug; Guat: málo užív.): zaplést se do nezákonné činnosti; viz též: *embarrarse*; (DA).

embarrillarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Nik, Kost, Kub, Dom, Portor, Ekv, Per, Bol, Arg, Urug; Guat: málo užív.): zaplést se do nezákonné činnosti; viz též: *embarrarse*; (DA).

embarrealar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Kost): zablátit; (2) intr/zvrat. (Kost): zablátit se; (3) ~ *la cancha*, lid. (Kost): stavět někomu překážky; ► aby nedosáhl určených cílů; (DA).

embarrialado, -da, adj. (1) (Ven): plný bláta; (DA).

embasado (embazado), -da, adj. (1) (Pan): březí; ► zvířecí samice; (DA).

embasar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Salv, Nik, Kub, Dom, Portor, Ven): dosáhnout mety; ► v baseballu; (2) tr. (Salv, Nik, Kub, Dom): nechat pákkafe dosáhnout první mety; ► v baseballu; (DA).

embasucado, -da, adj. (1) (Kol): o osobě: pod vlivem *basuco*; ► směs kokainu a heroinu; (DA).

embasurarse, intr/zvrat. (1) (Ven): nacpat se; ► především sladkostmi před hlavním jídlem; (DA).

embateriarse, intr/zvrat. (1) (Nik): pospíšet si; ► předběhnout jinou osobu; (DA).

embazado, -da, adj. (1) (Pan): březí; ► zvířecí samice; viz též: *embasado*; (DA).

embejucado, m. (1) (Dom, Portor): místo zarostlé liánami; (DA).

embejucado, -da, adj. (1) (Dom, Portor): o rostlině: plná lián; (2) lid., málo užív. (Kost): o osobě: zadlužená; (DA).

embelequería, f. (1) (Nik, Kub, Portor, Ekv, Mex, Guat, Hond): lež, klam, podvod; (2) (Guat, Pan): hloupost; (DA).

embeleso, m. (1) (jvMex, Kub): okrasná květina (*Plumbago capensis*); ► až 1,8 m vysoká; má nazelenalé listy; květy jsou modravé a rostou v hroznech; plod je malý, se žlázovým chmýřím; má omamné vlastnosti; ■ Syn.: *jazmincillo del cielo*; (DA).

jazmincillo de cielo, m. (1) (jvMex, Kub): okrasná květina; viz též: *embeleso*; (DA).

embellacar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., vulg. (Portor): vzrušovat někoho; ► sexuálně; (2) intr/zvrat., vulg. (Portor): vzrušit se; ► sexuálně; (3) intr/zvrat., vulg. (Pan): rozzuřit se; (DA).

embellonarse, intr/zvrat. (1) (Portor): nechat se vyprovokovat a zuřivě se bránit; (DA).

embembado, -da, adj. (1) (Kub): o osobě: našťvaná; (DA).

embembarse, intr/zvrat. (1) (Kub, Dom): rozzlobit se, našťvat se; (DA).

emberejenado, -da, adj. (1) (Salv, Kub): o osobě: zapletená do milostných dobrodružství; (DA).

emberenjenar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Nik, Kub): zkomplikovat; ► něco, co má snadné řešení; (2) intr/zvrat. (Hond, Kub): dostat se do problémů; (DA).

emberrenchinado, f. (1) (Mex, Nik): vztek, zlost; ► zejména u dětí; viz též: *emberrinchinada*; (DA).

emberrenchinado, -da, adj. (1) (Mex, Nik, Kub): velmi našťvaný, rozzlobený; ► zejména dítě; (DA).

emberrenchinarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Nik, Dom, Portor): šíleně se zamilovat; (DA).

emberrincharse, intr/zvrat. (1) (Nik, Kub, Kol): zamlouvat si, umínit si; (DA).

emberrinchinada, f. (1) (Mex): vztek, zlost; ► zejména u dětí; (DA).

emberriondar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (zápKol): rozčilit, rozzlobit; (2) intr/zvrat., lid. (zápKol): rozčilit se, rozzlobit se; (DA).

embetunado, -da, adj. (1) (Portor): opilý; (DA).

embetunador, -ra, m/f.. (1) (Mex): čistič bot; (DA).

embetunar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Chil): zašpinit, zamazat, polít; ► nějakou látkou nebo produktem; (2) (Hond): pokrýt sněhem z bílků; ► dort nebo zákusek; (3) (Portor): obarvit lisy tabáku; ► aby získaly tradiční barvu; (4) intr/zvrat. (Portor): opít se; (DA).

embicar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr/zvrat. (Dom): vypít několik doušek nápoje; (2) intr. (Dom): jít spěšně; ► na nějaké místo; (3) tr. (Portor): napadnout někoho; (DA).

embichar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., venk. (sev a výchBol, Arg): naplnit se larvami mouchy; ► rána zvířete; (2) tr., venk. (Arg): naklásť muší vajíčka; ► do rány zvířete; (3) intr/zvrat., venk. (Arg): dostat vnější parazity; ► zvíře do své rány; (4) venk. (Arg): dostat parazity, být napaden škodlivým hmyzem; ► rostlina nebo plod; (5) intr/zvrat., lid. (Mex): vysvléct se, obnažit se; (6) intr/zvrat., lid. (Mex): nakazit se; ► žaludeční virózou; (7) tr. (Portor): chytit rybu na háček; ► aby mohla být vytáhnutá na loď; (8) tr/zvrat., přenes. (Portor): zamotat se; ► do nějaké věci, případu; (DA).

embijar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Mex, Hond, Salv, Nik): zašpinit, umazat někoho; (2) přenes. (Hond): zaplést někoho; ► do nějaké nelegální věci; (3) tr/zvrat. (Hond, Salv): namazat se, natřít se; ► zejména krémem nebo mastí; (4) tr., málo užív. (Nik): barvit něco pomocí *bija*; ► červené barvivo získávané ze stromu *bija*; (DA).

embique, m. (1) (Dom): hračka; ► má tvar sklenky s uchem, na kterém je prostřednictvím šňůrky přivázána kulička; kulička se vyhazuje do vzduchu a cílem hry je chytit ji do skleničky; (2) (Portor): hra; ► spočívá v házení mincí nebo kuliček do dírky vyhloubené v zemi; vyhrává ten, kdo jich vhodí nejvíce; (DA).

embó, m. (1) (Kub): obětní rituál; ► v santerii; snaha o zahnání smůly; (DA).

embocar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex): proklouznout, vetřít se; ► do domu nebo jiného místa; (2) intr/zvrat. (Hond, svKol): mířit, směřovat; ► k určitému místu; (3) intr. (svKol): směřovat; ► určitým směrem; (4) intr/zvrat., lid. (Kol): uhodnout, trefit se; ► rozhodnout se pro nejlepší řešení; (5) tr., lid. (szArg): uhodnout; ► rozhodnout se pro nejlepší řešení; (6) tr., lid. (Arg, Urug): praštit někoho; (7) intr. (Salv): vystrčit, ukázat část těla; (8) ~la, lid. (Arg, Urug): uhodnout; ► rozhodnout se pro nejlepší řešení; (9) ~se bien (Kol): uhodnout náhodou; (10) ~se

mal (Kol): netrefit se, neuhodnout; **(11) no ~ una**, lid. (Arg, Urug): nebýt moc výstižný; ► v tom, co se říká nebo dělá; (DA).

embochinchar(se), tr/intr/zvrat. **(1)** tr. (Mex, Guat, Dom, Ven, Bol, Arg): způsobit povyk, zneklidnět; **(2)** intr/zvrat. (Mex, Ven): vytvořit zmatek, chaos, rvačku; **(3)** tr. (Dom, Ven): nabádat ke rvačce; **(4)** lid. (Ekv): proměnit v chaos; (DA).

embolante, adj. **(1)** lid. (Arg, Urug): o osobě nebo věci: nudná; **(2)** lid. (Arg, Urug): o osobě nebo věci: otravná, nevhodná; (DA).

embolar(se), tr/intr/zvrat. **(1)** intr/zvrat. (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, szKost): opít se; **(2)** tr. (Mex, Hond, Salv, Nik): opít; ■ Syn.: *embolecer*; **(3)** tr., lid. (Arg, Urug): nudit; **(4)** lid. (Arg, Urug): obtěžovat, otravovat; **(5)** intr/zvrat., lid. (Arg, Urug): nudit se; **(6)** lid. (Arg, Urug): být naštvaný, otrávený; **(7)** tr. (Kol): leštit, čistit; ► boty; **(8)** tr. (Per): otěhotnět; **(9)** tr. (Hond, Salv): zmást někoho; ► protože jiná osoba hodně mluví; **(10)** tr. (Hond): obejít, obehrát; ► v míčových sportech; **(11)** tr. (Portor): zalepit zobák; ► bojovému kohoutovi při výcviku; ■ Syn.: *embolazar*; (DA).

embolecer, tr. **(1)** (Mex, Hond, Salv, Nik): opít někoho; viz též: *embolar*; (DA).

embolazar, tr. **(1)** (Portor): zalepit zobák; ► bojovému kohoutovi při výcviku; viz též: *embolarse*; (DA).

embolatar(se), tr/intr/zvrat. **(1)** tr., lid. (Kol): ztratit něco; ► momentálně; ■ Var.: *envolatar*; **(2)** intr/zvrat., lid. (Kol): zmizet, ztratit se; ► nějaká věc; ■ Var.: *envolatarse*; **(3)** přenes., lid. (Kol): odtrhnout se; ► od něčeho, co se děláme; ■ Var.: *envolatarse*; **(4)** tr. (Pan; Kol: lid.): zamotat, zkomplikovat; ► řešení nějakého případu, věci; ■ Var.: *envolatar*; **(5)** intr/zvrat. (Pan; Kol: lid.): zamotat se, zkomplikovat se; ► řešení nějakého případu, věci; ■ Var.: *envolatarse*; **(6)** tr. (Pan; Kol, Ekv: lid.): podvést, oklamat; ► lži a falešnými sliby; ■ Var.: *envolatar*; **(7)** intr/zvrat., lid. (sevKol): mít špatnou náladu; ■ Var.: *envolatarse*; **(8)** tr/zvrat., lid. (Pan): jít se bavit; ► na párty, oslavu; (DA).

envolatar(se), tr/intr/zvrat. **(1)** (Kol): viz: *embolatar(se)*; (DA).

embole, m. **(1)** lid. (Ar, Urug): nuda; **(2)** lid. (Arg, Urug): otrava, nechut'; **(3)** lid. (Arg, Urug): nuda; ► o věci, činnosti nebo situaci; **(4)** lid. (Arg, Urug): otrava; ► o věci, činnosti nebo situaci; **(5)** (Salv): opilost; (DA).

embollado, -da, adj. **(1)** (Kub): o muži: velmi zamilovaný; **(2)** (Dom): komplikovaný, zamotaný, zmatený; **(3)** (Portor): o osobě: zapojená, zainteresovaná; ► v nějakém případě, věci; **(4)** (Portor): opilý; (DA).

embollar(se), tr/intr/zvrat. **(1)** tr. (Dom, Portor): smotat, zabalit; ► ledabyle; **(2)** (Portor): oklamat, zmást; **(3)** intr. (Portor): utéct; **(4)** (Portor): jet velmi rychle; ■ Syn.: *embobinar*; **(5)** intr/zvrat. (Portor): zabrat se do něčeho, intenzivě se něčemu věnovat; **(6)** (Portor): opít se; (DA).

embobinar, intr. **(1)** (Portor): jet velmi rychle; viz též: *embollar*; (DA).

embolle, m. **(1)** (Portor): opilost; **(2)** (Portor): zdrogovanost; **(3)** (Portor): zamilovanost; viz též: *enchule*; **(4)** (Portor): zmatek, chaos; **(5)** (Portor): nadšení; ► při nějaké činnosti; (DA).

embolsicar(se), tr/zvrat. **(1)** tr/zvrat. (Ekv, Per, Chil; Bol: lid.): krást; **(2)** tr., přenes. (Per, Bol, Chil): zpronevřit peníze; ► firmy nebo státu; **(3)** (Dom, Portor, Ekv, Bol, Chil): dát do kapsy; ► zejména peníze; **(4)** (Portor): schovat někoho; (DA).

embolsillar(se), tr/zvrat. **(1)** tr/zvrat. (Nik, Kub, Dom, Ven, Bol, Chil, Par, szArg, Urug): zmocnit se, přivlastnit si; ► něčí peníze; **(2)** (Nik, Dom, Ven, Bol, Chil, szArg): dát si něco do kapsy; **(3)** (Kol): vydělat, vyhrát peníze; **(4)** (Ven): uložit, uschovat peníze; ► za nějakým účelem; **(5)** tr., přenes. (Bol): ovládat, manipulovat; ► někým; vnucovat mu svou vůli; (DA).

embombar(se), tr/intr/zvrat. **(1)** tr. (Bol): zbouchnout, přivést do jiného stavu; ► ženu; **(2)** intr/zvrat. (Bol): otěhotnět; **(3)** intr/zvrat. (Hond): ohnout se (věc); (DA).

embonar, tr. **(1)** (Mex, Kub, Ekv, Per): spojit, propojit, zasadit do sebe; ► věci; (DA).

embone, m. **(1)** (Ekv, Per): spojení, propojení, připojení; **(2)** (Nik): obtíž, problém; (DA).

emborrachada, f. **(1)** (Hond, Dom, Ekv): opilost; (DA).

emborrachaduría, f. **(1)** (Mex): lidový hostinec; ► chodí se tam za účelem opít se; (DA).

emborrachar, tr/zvrat. **(1) ~ la perdiz** (Bol, Chil): mrhat časem; ► pomocí okolků, vytáček a průtahů; za účelem ztížení řešení problému; (DA).

emborrajado, m. **(1)** (Ekv): zralý banán; ► plněný sýrem; obalený směsí z pšeničné mouky, mléka, cukru a vajec; smažený na oleji; (DA).

emborrajár, tr. (1) (Ekv): obalit pokrm; ► směsí z pšeničné mouky, cukru, mléka a vajec; (DA).

embotellación, f. (1) (Chil): stáčení do láhvi; (DA).

embotelladora, f. (1) (Mex, Hond, Kub, Dom, Ekv, Per, Bol, Chil, Par): továrna na nealkoholické nápoje, sodovkárna; (DA).

embotellarse, tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Nik, Per, Bol, Par): uvíznout v dopravní zácpě; ► o autě; (2) tr/zvrat. (Dom, Portor): našprtat se, naučit se nazpaměť; ► zejména proslovy apod.; (3) intr/zvrat., lid. (Bol): opíjet se; ► během několika dní; (DA).

emboticarse, tr/zvrat. (1) málo užív. (Mex, Chil): brát hodně léků; ► bez lékařského předpisu; (DA).

embotijarse, intr/zvrat. (1) (Mex): stydět se; (DA).

embotojar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Salv): zakrýt někoho; ► příkrývkou; od hlavy až k patě; (2) intr/zvrat. (Salv): zakrýt se; ► příkrývkou; od hlavy až k patě; (DA).

embragado, -da, adj. (1) (Portor): naštvaný, rozzlobený; (DA).

embraguetado, -da, adj. (1) (Dom): odvážný, statečný; (DA).

embramado, da, adj. (1) (Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Dom): viz: *acalorado*; (2) (Hond, Salv, Nik): velmi zamilovaný; (3) (Hond, Nik): vzrušený; ► sexuálně; (4) přenes. (Salv): o osobě: vzteklá; (DA).

embramar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Hond, Salv, Nik): být v říji; ► zvíře; ■ Syn.: *alunarse*; (2) (Hond, Salv, Nik): bláznivě se zamilovat; (3) vulg., lid. (Hond, Nik): vzrušit se; ► sexuálně; (4) přenes. (Salv): rozzuřit se; (5) tr. (szArg: venk.; Bol: lid.): přivázat zvíře ke sloupu (*bramadero*); ► pomocí provazu; slouží ke zkrocení zvířete; (DA).

alunarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Salv, Nik): být v říji; ► zvíře; viz též: *embramarse*; (DA).

embrecado, -da, adj. (1) (Guat, Hond, Salv, Nik): o vozidle: zabržděné, zastavené; (2) (Guat): o osobě nebo zvířeti: pomalé; (3) (Hond, Nik): o osobě: zmatená, popletená; (4) (Hond): o osobě: tvrdohlavá, umíněná; (5) (Hond): o záležitosti nebo problému: nedořešený; ► přerušilo se jeho řešení; (6) venk. (Kost): o věci nebo nádobě: převrácená; (7) venk. (Kost): o osobě nebo věci: nakloněná dopředu; (DA).

embrecar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Salv, Nik): zastavit, zabrzdit; ► vozidlo; (2) intr/zvrat. (Hond, Salv, Nik): zablokovat se; ► vozidlo; kvůli vadám v brzděném systému; (3) (Hond, Nik): zarazit se, zastavit se, splést se; ► při mluvení; (4) (Hond): pozastavit se, zastavit se, zkomplikovat se; ► záležitost nebo problém; (5) (Hond): umínit si; ► tvrdohlavě na něčem trvat; (6) tr., venk. (Kost): převrátit; ► vzhůru nohama; zejména nádobu; ■ Var.: *embrocar*; (7) intr/zvrat., venk. (Kost): naklánět se dopředu; (DA).

embriague, m. (1) (Dom, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): spojka; ► v automobilu; (2) (Dom, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): spojka; ► pedál; v automobilu; (DA).

embriscamiento, m. (1) venk. (Portor): útěk, únik; (DA).

embrocado, -da, adj. (1) (Hond): o nádobě: vzhůru nohama, převrácená; (2) (Hond): o osobě: natáhlá, rozplácá; ► na bříše; (3) (Hond): strkající do něčeho hlavu, zvědavý; (DA).

embrocantes, m. pl. (1) (Arg): dalekohled; (DA).

embrocar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (střMex, Hond, Salv, Nik, Kost): převrátit; ► vzhůru nohama; (2) intr/zvrat. (Hond, Salv, Nik): ohnout se, sklonit se; (3) tr/zvrat. (Hond): polít se; ► při převrácení nádoby; (4) tr. (Hond): shodit někoho; ► aby spadl na hubu; (5) intr/zvrat., přenes. (Hond): zaplést se; ► do problému, těžké situace; (6) tr., lid. (Arg, Urug): sledovat; ► něco nebo někoho; upřeně a vytrvale; (7) (Guat, Hond): zaplést někoho; ► do situace, která mu může uškodit; (8) intr/zvrat. (Nik): dopustit se chyby; (9) (Nik): splést, zmást někoho; (10) tr. (Salv): oklamat, okrást; (11) intr. (Hond): směřovat; (12) tr., vulg. (Hond): souložit; (13) lid. (Kost): převrátit; viz též: *embrecar*; (14) ~ **las ollas**, venk. (Guat, Hond): setrvat až do konce; ► na zábavě; (DA).

embrollado, -da, adj. (1) (Dom, Portor): o osobě: zadlužená; (2) (Portor): o osobě: bez peněz, švorc; (DA).

embromado, -da, adj. (1) (Mex, Dom, Kol, Ven): o osobě: zadlužená; (2) (Mex, Dom, Per, Bol): naštvaný; ► kvůli nějakému problému; (3) (Bol, Chil): o osobě: zraněná, poškozená; (4) lid. (Mex, Dom, Ven, Bol, Arg): o věci: rozbitá, poškozená, zničená; (5) lid. (Mex, Ven, Arg, Urug): o osobě: nemocná; (6) (Bol, Chil, Arg, Urug): o záležitosti: těžká, komplikovaná; (7) lid. (Arg, Urug): o osobě: zlá, komplikovaná; ► těžko se s ní jedná; (8) (Bol): o osobě: otravná, unavující;

► kvůli svému nevhodnému a neodbytnému chování; (9) (Dom, Ekv): o osobě: naštvaná, protivná, nepříjemná; (10) (Ekv): o osobě: nepozorná, roztržitá; (DA).

embromar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom, Portor, Kol, Ven, Bol, Chil, Par, Arg, Urug; US, Mex, Kub: venk.; Per): obtěžovat; (2) intr/zvrat. (Dom, Portor, Kol, Ven, Ekv, Bol, Par, Arg, Urug; US, Mex, Kub: venk.; Per): rozzlobit se, naštvat se; (3) tr. (Mex, Ekv, Per, Bol; zápEkv: málo uživ.): rozptylovat někoho; ► abychom mu zabránili něco udělat; (4) intr/zvrat. (Mex, Ekv, Per): odvrátit pozornost; ► při děláni nějaké činnosti; (5) tr. (Dom, Portor, Kol, Ven, Bol, Chil, Arg, Urug; Kub: venk.): poškodit; ► způsobit morální nebo materiální újmu; (6) intr/zvrat., lid. (Kol, Dom, Portor, Ven, Bol; Kub, szArg: venk.): ublížit si, uškodit si; (7) (Bol, Chil): rozbít se, poškodit se, zničit se; (8) tr. (Bol): rozbít, pokazit, zničit; (9) **embromate**, lid. (Bol, Par, Arg, Urug): vydrž!, vzmuž se!; ► povzbuzení pro někoho, kdo musí vydržet nepříjemnou situaci; ■ Syn.: *embrómate*; (10) **embrómate**¹ (Dom): vidíš! dobře ti tak!; ► vytknutí někomu, že ignoroval upozornění nebo radu, která mu byla poskytnuta; (11) **embrómate**² (Dom): viz: *embromate*; (12) ~ **la paciencia** (Dom): rozčilit, vyprovokovat; (13) **no embrome!** (Kub, Dom, Ven): ne!; ► vyjadřuje odmítnutí; (14) **no me embromes!**¹ (Arg, Urug): tý jo! no ne! nekecej!; ► vyjadřuje údiv, překvapení; (15) **no me embromes!**² (Arg): neříkej! kecaš!; ► vyjadřuje odmítnutí něčeho, co jsme právě slyšeli; (16) **¡qué ~!** (Arg, Urug): fuj!; ► vyjadřuje vztek nebo protest; (DA).

embroncado, -da, adj. (1) lid., málo uživ. (Arg, Urug, Ekv): naštvaný; (DA).

embroncar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Ekv, Bol, Arg, Urug): rozzlobit se; (2) tr., lid. (Arg, Urug): rozzlobit, rozhněvat; (3) tr. (Guat): převrátit něco; ► vzhůru nohama; (DA).

embrujador, -ra, adj/subst. (1) (Salv): lhář; (DA).

embrujarse, intr/zvrat. (1) (Nik): zakrýt se; ► prostěradlem nebo přikrývkou; (DA).

embrujo, m. (1) (Dom): zmatek, chaos; (DA).

embruscar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Portor): krást; ■ Var.: *embriscar*; (2) intr/zvrat. (Portor): utéct; ■ Syn.: *embriscarse*; (DA).

embriscar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Portor): krást; viz též: *embruscar*; (2) intr/zvrat. (Portor): utéct; viz též: *embruscarse*; (DA).

embuchacada, f. (1) (Salv): uvěznění; (DA).

embuchacado, -da, adj. (1) (Salv): uvězněný; (DA).

embuchacarse, tr/zvrat. (1) tr/zvrat. (Mex, Nik): přivlastnit si cizí majetek; (2) lid. (Mex, Nik): hltat; (3) tr. (Salv, Nik): uvěznit; (DA).

embuchada, adj. (1) lid. (sev a výchBol): těhotná, březí; ► o ženě nebo o zvířecí samičce; (DA).

embuchado, m. (1) lid. (Dom, Kol): tajemství; (2) (Dom, Portor): střevní potíže; ► doprovázené žaludečními obtížemi; (3) (Portor): zaživací potíže; (4) ~ **de mayo** (Dom): střevní potíže; ► způsobené konzumací dešťové vody, která je v květnu častá; (DA).

embuchado, -da, adj/sust. (1) adj. (Kub): o zvířeti: udušené, udávené; (2) adj/subst. (Portor): o kohoutovi: neschopný trávení potravy; ► protože má plné vole; (3) m/f. (Portor): o osobě: uzavřená, tichá, rezervovaná; ► nerada mluví či říká vlastní názor; (DA).

embuchamiento, m. (1) (Portor): špatné zažívání; viz též: *embuche*; (DA).

embuchar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Kub, Ven): udušit se; ► o ptákov; (2) (Kub): sežrat návnadu; ► o rybě; (3) tr/zvrat. (Kol, Chil, szArg): zmocnit se; ► nějaké věci; nedělit se o ni s nikým jiným (4) intr/zvrat. (Kol): přesytit se; ► zejména tekutinou; (5) tr. (Kol): podstrčit; (6) lid. (sev a výchBol): přivést do jiného stavu; (7) intr/zvrat., lid. (sev a výchBol): otěhotnět; (8) (Dom, Portor): rozzlobit se; ► bez důvodu; (9) (Portor): ztichnout, mlčet; ► kvůli pohodlí; (DA).

embuche, m. (1) (Portor): špatné trávení; ► nějakého jídla; ■ Syn.: *embuchamiento, jaleo de estómago*, (2) přenes. (Portor): pozdvižení, mela, zmatek; (DA).

jaleo, m. (1) ~ **de estómago** (Portor): špatné trávení; viz též: *embuche*; (DA).

embudo, m. (1) venk. (Hond): koridor; ► postupně se zužující; vyrobený z prken; slouží k očkování, označení a odčervení dobytka; (DA).

emburrado, -da, adj. (1) (Nik): o osobě: opožděná, zpožděná; ► ve své práci, činnosti; (DA).

emburrador, m. (1) (Hond): malý zbytek práce, který se nechá na další den; (DA).

emburrador, -ra, m/f. (1) (Hond, Salv): osoba, která dopravuje a skládá na hromadu cukrovou třtinu; (DA).

emburrar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex): naložit něco na osla; (2) (Mex): skládat na hromadu; (3) venk. (Hond, Salv): skládat na hromadu; ► dřevo nebo cukrovou třtinu; úhledně; (4) intr., venk. (Hond, Salv): nedokončit; ► nějakou práci nebo činnost; (5) tr. (Portor): skládat pytle kávy; ► na vozidlo k přepravě; (6) venk. (Hond): oplodnit; ► osel kobyly nebo oslici; (7) intr/zvrat., venk., přenes. (Hond): přesytit se; ► jídlem; (8) (Kub): rozzlobit se, naštvat se; (9) tr. (Hond): zadlužit; (10) intr/zvrat. (Nik): v karetních hrách: zmýlit se v počtu karet při tahu; (11) ~ **pasto** (Portor): hnojit pastvinu; ► pomocí plevele, který po rozložení slouží jako hnojivo; (DA).

emburujamiento, m. (1) málo užív. (Dom): vyvolaná hádka, diskuze; (2) málo užív. (Dom): zamilovanost, zamilování; (DA).

emburujar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Hond, Kub, Dom): zakrýt se; ► dekou, pokrývkou; (2) tr. (Kub): zabalit; ► ledabyle; (3) (Kub): snažit se někoho zmást; ► argumenty; ■ Var.: *emborujar*; (4) intr/zvrat. (Dom): provokovat, vyhledávat hádky; (5) (Dom): zamilovat se, udržovat milostné vztahy; (DA).

emborujar, tr. (1) (Kub): viz: *emburujar(se)*; (DA).

embusacar, tr. (1) (Ven): dát něco do tašky; (2) (Ven): klamat, podvádět; (DA).

embuste, m. (1) (szKost): zbytek jídla; ► z oslavy; nosí se domů; (DA).

embusterear, intr. (1) (Dom): často lhát; (DA).

embute, m. (1) (Mex): úplatek; (DA).

embutido, m. (1) (Mex, Pan, Ekv): vyšíváný nebo krajkový proužek; ► všívá se mezi dvě látky; (2) venk. (Hond): konstrukční technika; ► spočívá ve vyplnění dřevěných konstrukcí, které tvoří zdi domů z *bahareque*, bahnem; (DA).

embutir(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex): přecpat se; ► jídlem; (2) tr., lid. (Kub; Per): příliš jíst; (3) tr/zvrat. (Per): překrmit někoho; (4) tr. (Hond): pokrýt bahnem kostru zdi z *bahareque*; ► bahno je smíchané se stébly *zacate* nebo s jehličím borovice; (DA).

embuzonar, tr. (1) (Nik): schovávat zbraně; ► na tajném místě; (DA).

¡eme!, x. (1) (Portor): už! hurá!; ► vyjadřuje, že osoba, na kterou se čekalo, už přišla; (DA).

emebelista, adj/subst. (1) (Bol): člen nebo přívrženec Movimiento Bolivia Libre (MBL); ► politické seskupení; (DA).

emenerista, adj/subst. (1) (Bol): člen nebo přívrženec Movimiento Nacionalista Revolucionario (MNR); ► politické seskupení; (DA).

emergencia, f. (1) (Kub, Dom, Portor): ruční brzda; (DA).

emoliente, m. (1) (Per): horký nápoj; ► vyráběný z ječmene, lněného semínka, boldovníku (keř), přesličky a dalších ingrediencí; (DA).

empacado, -da, adj. (1) lid. (výchBol): tvrdohlavé zvíře; ► zastaví se a nechce se znovu rozejít; (2) (výchBol): o osobě: tvrdohlavá, umíněná; (3) (Nik): o ženě: těhotná; (4) (Nik): o osobě: robustní, zavalitá; (DA).

empacadora, f. (1) (Mex, Hond, Nik): jatka; ► místo, kde se zabíjí dobytek; dále se tam maso porcuje, balí a mrazí k přepravě; (2) (Hond, zápEkv): sklad; ► slouží k umývání banánů a k jejich skládání do beden pro přepavu; (DA).

empacar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr. (Mex, Guat, Kost, Pan, Dom, Kol, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Urug; Kub): balit; ► zavazadla na cestu; (2) tr. (Hond, Nik, Dom, Portor, Kol, Per, Bol): balit, chystat; ► potřebné věci na cestu; (3) (Kost, Dom, Bol, Par, Arg, Urug, Kub, Chil): balit; ► dávat věci do kufru; (4) tr/zvrat. (Mex, Kol): hltat, vychutnávat; (5) intr/zvrat. (Per, Chil, Par, Arg; venk.; Bol: lid.; Ekv: málo užív.): o zvířeti: zastavit se; ► nechce se znovu rozejít; (6) (Bol): umínit si, vzít si do hlavy; (7) tr., lid. (Arg): šetřit; ► shromáždit a uschovat peníze; (8) (Nik): sbalit; ► osobní věci; kvůli zrušení pracovního místa; (9) (Portor): uschovat, uložit; ► věc vysoké kvality; (10) (Kost): neprodyšně uzavřít; (11) ~ **las patas**, vulg. (Nik): obout se; ► někdo, komu smrdí nohy; (DA).

empacayada, f. (1) vulg. (Salv): pohlavní styk; (DA).

empacayar, tr. (1) vulg. (Guat, Salv): souložit; (2) (Guat): napadnout, zranit; (3) (Salv): vyžadovat; (4) (Salv): zaplést někoho do problémů; (DA).

empachada, f. (1) (Mex, Hond, Nik, Kost, Dom, Per, Bol): žaludeční potíže; ► způsobené přejedením; (DA).

empachado, -da, adj/subst. (1) adj/subst. (Kub): pyšný, domýšlivý; viz též: *hocicudo*; (2) adj. (Kub): namyšlený, nafoukaný; (3) (Hond): o ženě: těhotná; (DA).

empachamiento, m. (1) (Hond, Nik, Dom, Bol, Par): žaludeční potíže; (DA).

empachera, f. (1) (Dom, Bol): žaludeční potíže; ► způsobené přejedením; (DA).

empacho, m. (1) ~ **de arroz** (Salv): těhotenství; (DA).

empactar, intr. (1) (Hond): paktovat s ďáblem; (DA).

empadrear(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Dom): v dobytkářství: spářit samce se samicí; (2) (Mex, Dom): přeměnit hříbě v plemeníka; (3) intr/zvrat., přenes., vulg. (Mex): střídat ženy; ► o muži; chová se promiskuitně; (DA).

empajada, f. (1) lid. (střKol): přísné pokárání, napomenutí; (DA).

empajado, -da, adj. (1) venk. (Kost, Ekv): o obydlí: pokryté slámou nebo palmovými listy; (DA).

empajar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Nik, Kost, Kol, Chil; Ekv: venk.): zastřešit obydlí; ► slámou nebo palmovými listy; (2) (Chil): smísit se slámou; ► zejména bahno k výrobě nepálených cihel; (3) venk. (Chil): házet slámu na zem; ► ve chlévě; (4) intr/zvrat. (Chil): získat z obilí hodně slámy a málo zrna; (5) (Portor): přesytit se; ► jídlem; ■ Var.: *empanjarse*; (6) (Portor): uspokojit touhu; ■ Var.: *empanjarse*; (7) (Portor): obohatit se; ■ Var.: *empanjarse*; (8) (Hond, Nik): využít někoho; (9) (Portor): dozvědět se; ■ Var.: *empanjarse*; (DA).

empanjarse, intr/zvrat. (1) (Portor): přesytit se; ► jídlem; viz též: *empajarse*; (2) (Portor): uspokojit touhu; viz též: *empajarse*; (3) (Portor): obohatit se; viz též: *empajarse*; (4) (Portor): dozvědět se; viz též: *empajarse*; (DA).

empalabrar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom, Portor): poškodit, zkompromitovat; (2) intr/zvrat. (Dom, Portor): zavázat se; ► k něčemu; (DA).

empalado, -da, adj/subst. (1) adj/subst. (Kub, Ven): o rostlině: obrůstající kolem tyče; (2) adj. (Per): o osobě: stavějící se proti; ► tvrdohlavě čelící někomu v nepříznivých podmínkách; (3) (Chil): o osobě nebo části těla: zmrzlá, ztuhlá zimou; (DA).

empalmado, m. (1) venk. (Hond): klobouk; ► vyrobený z palmových listů; (DA).

empalmar, tr. (1) (Dom, Kol): zastřešit obydlí; ► slámou nebo listy určitých palem; (DA).

empalomado, -da, adj. (1) (Salv): o osobě: v nesnázích; (DA).

empalomar, tr. (1) (Salv): dostat někoho do potíží; (2) vulg. (Salv): proniknout do někoho; ► sexuálně; (3) (Nik): uvěznit, zavřít do vězení; (DA).

empampado, adj/subst. (1) (Chil): o osobě: ztracená; ► v pampě; (DA).

empamparse, intr/zvrat. (1) lid. (jižBol): viz: *empamparse*; (DA).

empamparse, intr/zvrat. (1) (jižBol, sevChil, Arg): ztratit se; ► v pampě; ■ Syn.: *empamparse*; (DA).

empanada, f. (1) (Hond, Salv, Nik, Kost, Kub, Dom, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Par, Arg, Urug): pirožek; ► plněný mletým masem nebo jinou ingrediencí; (2) (Dom, Portor): pirožek; ► vyráběný z mouky z *yuca*; plněný hovézím, krabím nebo vepřovým masem; peče se v troubě zabalený v listu z banánovníku; (3) (střBol): pokrm; ► z kyprého těsta; ve tvaru velkého půlměsíce; smaží se na oleji; na závěr se pocukruje; často se servíruje spolu s *api* (kukuřičná kaše); (4) (Portor): řízek; (5) (Chil, szArg): balíček, pytlíček s drogou; ► objem je většinou 10 g; zejména se jedná o marihuanu nebo kokain; (6) (Salv, Nik, Kost): vnější ženské pohlavní orgány; (7) (Chil): kadet; ► ve vojenské škole nebo v jiném vojenském útvaru; (8) (Chil): petarda; ► plochého a trojúhelníkového tvaru; zabalená v barevném papíru; (9) ~ **blanqueada** (jižBol): zákusek; ► půlměsícového tvaru; pečený v troubě; plněný sladkou dýní; (10) ~ **de caldo** (výchBol): viz: *empanada salteña*; (11) ~ **de morocho** (Ekv): pokrm; ► smažené těsto z kukuřičné mouky; plněné masem a zeleninou; (12) ~ **de vigilia** (Mex, Par, Arg, Urug): pirožek; ► má náplň bez masa; (13) ~ **salteña** (Bol, Arg): pokrm; ► těsto ve tvaru půlměsíce; pečené v troubě; plněné masem, brambory, paprikou a dalšími ingrediencemi; (14) **como** ~ (Chil): znetvořeně, otekle; (DA).

empanadera, f. (1) (Bol, szArg): prodavačka *empanadas*; ► také je připravuje; (DA).

empanadilla, f. (1) (szArg): sladký pokrm; ► menší než *empanada*; obalený v cukru a bílku; plněný *cayote* nebo kdoulemi; (DA).

empañamiento, m. (1) (Portor): nadýmání; (DA).

empañado, -da, adj. (1) (Hond): o mladém člověku: rád chodí v partě; (DA).

empanizado, m. (1) (sev a výchBol): med z cukrové třtiny; ► vaří se a poté se vyšlehá, až získá světlou barvu; (2) (sev a výchBol): sladkost; ► ve tvaru obdélníkové tabulky různé velikosti; vyráběná z medu nebo *dulce de leche*; ochucená ovocnou dření nebo ořechy či mandlemi; (DA).

empanizado, -da, adj. (1) (Mex, Hond, Salv, Nik, Kost, Kub, Ven, Ekv, Per): o pokrmu: obalený ve strouhance; (2) (Nik): přejezený; (3) (Nik): o ovoci: neúplně uzrálé; ► zralé pouze v některých částech; (4) **¡para tu ~!** (výchBol): to ti patří! dobře ti tak!; (DA).

empanizar, tr. (1) (Mex, Guat, Hond, Salv, Kost, Pan, Kub, Dom, Ven, Ekv, Per): obalit ve strouhance; (DA).

empantalonarse, intr/zvrat. (1) (Mex; Bol: lid.): obléct si kalhoty (o ženě); (2) přenes. (Dom, Kost, Ven, Bol): vzmužit se; ► získat odvahu pro přesvědčivé a pevné vystupování; (3) (Portor): rozzuřit se, rozčítit se; (DA).

empantanada, f. (1) (Mex, Dom, Ven; Bol, szArg: lid.): uvíznutí v bažině, močálu; (DA).

empantuflarse, intr/zvrat. (1) (Ven): vylekat se, schovat se; (DA).

empanturrado, -da, adj. (1) (Salv): o osobě nebo věci: promočená; (DA).

empanzado, -da, adj. (1) (Hond, Salv, Nik): o osobě: přejezená; (DA).

empanzar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Hond): přivést do jiného stavu; (2) intr/zvrat. (Hond): otěhotnět; (3) (Hond, Nik): přecpat se, přejíst se; ■ Syn.: *empanzurrarse*; (4) tr. (Kost): způsobit těžkost žaludku; ► přejedením; (5) intr/zvrat. (Kost): přecpat se; ► způsobit si těžkost žaludku; (DA).

empanzurrarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Nik): přejíst se; viz též: *empanzarse*; (DA).

empazonamiento, m. (1) (Mex): žaludeční nevolnost; ► způsobená přejedením nebo vypitím velkého množství piva; (DA).

empazonar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex): cítit se špatně; ► po přejedení se nebo vypití velkého množství piva; (2) tr., lid. (Mex): přivést do jiného stavu; (DA).

empañetar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom, Portor, Kol, Ven, Ekv, Kost): nahodit; ► stěny nebo střechu obydlí; sádrou nebo směsí písku a cementu či jiných materiálů; ■ Var.: *pañetar*; (2) intr/zvrat., přenes. (Portor): o ženě: zmalovat se; ► lícidly; (DA).

pañetar, tr. (1) (Dom, Portor, Kol, Ven, Ekv, Kost): viz: *empañetar*; (DA).

empapada, f. (1) (Mex, Hond, Nik, Kost, Par; Bol): promočení; (DA).

empapamiento, m. (1) (Kub): viz: *empapazón*; (DA).

empapayado, -da, adj. (1) (Kub): zamilovaný; (DA).

empapayamiento, m. (1) (Kub): zamilování, zamilovanost; (DA).

empapayarse, intr/zvrat. (1) (Kub): vášnivě se zamilovat; (DA).

empapazón, f. (1) (Kub): promočená osoba nebo věc; ■ Var.: *empapamiento*; (DA).

empapelada, f. (1) (Nik, Dom, Ekv, Per, Par): pokrytí nějakého povrchu papírem; (2) (Chil): řada sprost'áren; (DA).

empapelado, -da, adj. (1) (Mex, Hond, Nik, Bol): o zprávě nebo projektu zákona: zastavený, zmrazený, pozastavený; ► nebude podroben diskuzi ani nebude schválen; (DA).

empapelonado, -da, adj. (1) (Ven): o osobě: zmatená, zaskočená; (DA).

empapelonarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Ven): splést se; (2) (Ven): uvědomit si; ► že jsme se zmýlili; (3) (Ven): nechat se odradit, zaleknout se; (DA).

empaquetada, adj. (1) (Nik): o ženě: těhotná; (DA).

empaquetado, -da, adj. (1) (Nik, Ven, Bol, Chil; Ekv): pěkně oblečený; (2) málo užív., lid. (Chil): nesmělý, neprůbojný; (DA).

empaquetador, -ra, adj/subst. (1) (Portor): lhář; viz též: *paquetero*; (DA).

empaquetar, tr. (1) lid. (Arg): oklamat, podvést; ► věrohodnými argumenty nebo osobními sympatiemi; (2) (Portor): klamat, lhát; (DA).

emparafinado, -da, adj/subst. (1) (Chil): opilý; (DA).

emparafinar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Chil): navoskovat; (2) intr/zvrat. (Chil): opít se; (DA).

emparamado, -da, adj. (1) (Ven; střKol: lid.): o osobě: promočená; ► zejména vodou; (2) venk., lid. (Ekv): o osobě nebo věci: mokrá, promočená; ► mrholením; (3) (Kol, Ven; Ekv: málo užív.): o osobě: zmrzlá; ► ochromená zimou; (4) málo užív. (Ekv): o osobě: trpící horskou nemocí; (DA).

emparamar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (střKol, Ven): promočit se, namočit se; (2) tr. (střKol, Ven): zmáčet; (3) intr/zvrat., venk., lid. (Ekv): promočit se; ► při mrholení; (4) (střKol, Ven; Ekv: málo užív.): ztuhnout; ► zimou; (5) málo užív. (Ekv): trpět horskou nemocí; (DA).

emparapetar, tr. (1) (Pan): urovnat, dát do pořádku; ► předmět nebo záležitost; (DA).

emparar, tr. (1) lid. (Per): chytit; ► předmět ve vzduchu; (DA).

empardar, tr/intr. (1) tr. (Par, Arg, Urug): dosáhnout shody; ► mít stejný počet bodů nebo hlasů; (2) intr. (Arg, Urug): skončit nerozhodně, remizovat; ► zejména při hře nebo v soutěži; (DA).

emparejada, f. (1) málo užív. (Kol): pokárání, napomenutí; (DA).

emparejar(se), tr/zvrat. (1) tr/zvrat., vulg. (Mex): získat; ► ilegálně, zavrženíhodným způsobem; jedná se o něco, co si přejeme nebo potřebujeme; (2) tr. (Kol: málo užív.; Salv: venk.): hrubě kárat; (DA).

emparrando, -da, adj. (1) lid. (Nik, Kol, Ven): o osobě: jdoucí z flámu; (DA).

emparrandarse, intr/zvrat. (1) lid. (Mex, Hond, Salv, Nik, Pan, Kol, Ven): flámovat; (2) lid. (Ven): nadchnout se; (DA).

emparrillado, adj. (1) lid. (Kub): o osobě: ležící, natažená; ► v posteli; (2) lid. (Kub): o osobě: sedící na kovovém nosiči; ► na motorce nebo na kole; vozi se na něm náklad, zavazadla apod.; (DA).

emparrillarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Kub): jít spát, uložit se ke spánku; (2) (Kub): nasednout na kovový nosič; ► na motorce nebo na kole; (3) (Urug): zdrogovat se; ► kokainem; (DA).

emparronado, m. (1) (Chil): vinné loubí; ► skupina vinných keřů; (2) (Chil): přehazovačka; ► účes; k zakrytí pleše na temeni hlavy pomocí delších vlasů z boční strany hlavy; (DA).

emparulada, f. (1) (Salv): oklamání; ► žvaněním; (DA).

emparular, tr. (1) (Salv): oklamat; ► žvaněním; (DA).

empastado, m. (1) (Ekv): zmrzlina; ► s cukrovou polevou (DA).

empastado, -da, adj. (1) (Guat, Kost): o pastvině: travnatá; (2) (Salv): zdrogovaný; (DA).

empastador, -ra, m/f. (1) (Mex, Guat, Hond, Nik, Pan, Dom, Kol, Ekv, Per, Chil, Bol): vazač knih; (DA).

empastadura, f. (1) (Mex, Nik, Chil): vázání knih; ► do desek; (2) (szArg): viz: *empaste*; (DA).

empaste, m. (1) (Arg): střešní plynatost; ► u dobytka; ■ Syn.: *empastadura*; (DA).

empastelarse, intr/zvrat. (1) (Ven): splést se; (DA).

empastillamiento, m. (1) (Mex, Hond, Nik): spolykání velkého množství léků; (DA).

empatacarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Hond): rozzuřit se; (2) (Hond): chytit klíšřata; ► dobytek a koně; (DA).

empatado, -da, adj. (1) (Kub, Dom, Ven): zadaný, v páru; (2) (Nik, Ven): zúčastněný; ► nějaké činnosti; (3) (jižPer): o ženě: mající pěkné nohy; (4) lid. (Kost): o věci: spojená, propojená; (DA).

empatar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Kost, Pan, Kub, Dom, Portor, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil): spojit, propojit; (2) intr/zvrat. (Kub, Dom, Portor, Ven, Per): spárovat se; ► nějaká osoba s jinou; jako milenci; (3) tr. (Portor): svázat něco; ► šňůrou; (4) intr/zvrat. (Nik, Ven): účastnit se; ► nějaké činnosti; (5) (Ven): zaujmout k něčemu postoj; ► stát si za ním; (6) tr, málo užív. (Chil): mrhat časem; (7) (Guat): křivě někoho vinit; ► z nějaké chyby, které se nedopustil; (8) (Dom): dát někomu méně; ► než žádá nebo než si zaslouží; (9) **empatársela** (Guat, Dom): křivě někoho obvinít; ► z něčeho, co udělal někdo jiný; (10) **si no la gana, la empata**, lid. (Nik, Dom, Kol, Ven, Bol, Arg): osoba, která nepřipustí svou porážku; šikovně prosazuje svůj názor; (DA).

empate, m. (1) (Mex, Dom, Portor, Ven, Ekv): spojení, propojení; ► jedné věci s druhou; ■ Syn.: *empatadura*; (2) (Portor): špatné svázání, přivázání; (3) (Kub, Ven): milenec, milenka; ► osoba, se kterou jsme navázali citový vztah; (4) (Per): návnada; ► na háček; k lovu ryb; (DA).

empatadura, f. (1) (Mex, Dom, Portor, Ven, Ekv): spojení, propojení; ► jedné věci s druhou; viz též: *empate*; (DA).

empatinado, -da, adj. (1) (Guat): posedlý; ► něčím, co se nám líbí; (2) lid. (Kost): nadšený; (3) (Guat): o osobě: pod vlivem; ► drog nebo alkoholu; (DA).

empatinarse, intr/zvrat. (1) (Guat): být posedlý; ► něčím, co se nám líbí (2) lid. (Kost): nadchnout se; (3) (Guat): opít se; (DA).

empatucar, tr. (1) (Ven): zalepit, zapatlat; ► lepkavou látkou; (DA).

empautado, -da, adj. (1) (Hond): zaprodaný d'áblu; (2) (Hond): o osobě nebo věci: očarovaná, zakletá; (3) (Salv, Nik): zadaný, zasnoubený; (DA).

empautar, tr. (1) (Hond): paktovat s d'áblem; (DA).

empavado, -da, adj. (1) (Ven): mající smůlu; (2) (Ekv): zejména o dítěti: tvrdohlavé, umíněné; ► protože se nechce hnout z místa; z rozmaru nebo ze vzteku; (DA).

empavar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Ven; sevKol: málo užív.): nosit smůlu; (2) intr/zvrat. (Ven): mít smůlu; (3) lid. (Per): stydět se, červenat se; (4) (jižEkv): vzít si do hlavy, umínit si; ► zejména dítě; (DA).

empavonar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom, Portor, Kol): natřít, namazat; (2) (Per, Bol, Chil): natřít skla oken bílou barvou; ► aby skrz ně nebylo vidět; (3) intr/zvrat. (Ven, Bol, Par; szArg: lid.): chlubit se; (4) tr., lid. (szArg): udělat někomu monokl; (5) (Nik): očistit střelnou zbraň; ► od zbytku střelného prachu; (DA).

empavurar, tr. (1) málo užív., lid. (svArg): polekat, vyděsit; (DA).

empayenado, -da, adj. (1) lid. (Par, svArg): očarovaný; (DA).

empayenador, -ra, m/f. (1) málo užív., lid. (Par, svArg): čaroděj; (DA).

empayenar, tr. (1) lid. (výchPar, svArg): uhranout, očarovat; ► pomocí čarodějných sil; většinou se provádí na objednávku; (DA).

empayesado, -da, adj. (1) lid. (svArg): očarovaný, uhranutý; (DA).

empechar, intr. (1) (Hond): o mladé dívce: začínají jí růst prsa; (DA).

empedado, -da, adj. (1) (Par, Arg, Urug; Kost): opilý; (DA)

empedar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Par, Arg, Urug; Hond, Kost): opít se; (2) tr. (Arg, Urug): opít; (DA).

empedrada, f. (1) (Mex): tortilla; ► kukuřičná; tlustá; se sádlem, anýzem a opečenými *alverjones*; (DA).

empedradura, f. (1) (Dom): zranění; ► na chodidle; (2) (Salv): zánět v kotníku; (DA).

empegostar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Kub, Ven): zapatlat, ulepit; ► lepkavou látkou; (2) intr/zvrat. (Nik, Kub, Ven): zapatlat se; ► nějaká věc; lepkavou látkou; (DA).

empegotar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Kub, Kol): zamazat se, zapatlat se; ► lepkavou látkou; (2) tr., lid. (Kol): zamazat, zapatlat; ► náhodou; (3) intr/zvrat., lid. (Kub, Dom): stát se lepkavou; ► nějaká potravina; (DA).

empelar, tr. (1) venk. (szArg): jezdit na koni bez sedla; (DA).

empelechar, intr. (1) (Nik): viz: *empelachar*; (DA).

empella, f. (1) (Mex, Kub, zápKol): vepřové sádlo; ► neupravené; (2) venk. (stř a zápVen, Ekv): zvířecí tuk; (3) (Dom; Kub: lid.): tuk v pase; (4) (Portor): škvarky; (DA).

empellar, tr. (1) (Portor): nahodit zeď; ► směsí cementu a písku; (DA).

empelo, m. (1) en ~, venk. (Bol): bez postroje; ► vztahuje se ke způsobu ježdění na koni; (DA).

empelotada, f. (1) (Hond): odhalení, svléknutí; (DA).

empelotado, -da, adj/subst. (1) adj/subst. (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Dom; Bol, Chil, Par: vulg.): nahý; (2) adj. (Mex, Kub): vášnivě zamilovaný; (3) (Bol, Chil, szArg): naštvaný, rozzlobený; (4) adj/subst. (Arg): nepořádný; (5) subst. (Chil): o osobě: neschopná; ► chybí jí vlastnosti, schopnosti nebo prostředky pro realizaci něčeho; (6) adj., lid. (Arg): znužený; (DA).

empelotadura, f. (1) (Mex): zamilovanost; viz též: *empelotamiento*; (DA).

empelotamineto, m. (1) (Mex): vášnivá zamilovanost; ■ Syn.: *empelotadura*; (2) (Chil, Arg): nechuf, odpor; (3) (Arg): nuda; (4) (Kub, Ven): hrudky, žmolky; ► při přípravě nějakého jídla; (5) (Ven): nepořádek; (6) (Ven): veřejný nepořádek; (7) (Ven): rámus, kravál; (8) (Ven): chyba, mýlka; ► v něčem co se říká nebo dělá; (DA).

empelotante, adj. (1) lid. (Bol, Arg, Urug): o osobě nebo věci: nudná; (2) (Chil): o osobě: otravná; (DA).

empelotar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., vulg. (Guat, Hond, Salv, Nik, Pan, Dom, Kol, Bol, Chil, Par): vysvléct se, odhalit se; (2) tr. (Kol, výchBol): svléknout někoho; (3) intr/zvrat. (Mex, Kub): vášnivě se zamilovat; (4) tr. (Per): dávat pozor; (5) intr/zvrat. (Bol, Chil, Arg): rozčítit se; (6) tr. (Bol, Chil, Arg): štvát někoho; (7) intr/zvrat., lid. (Arg): nudit se; (8) tr., lid. (Arg): nudit; (9) lid. (Kol): odstojit (něco); (10) intr/zvrat., přenes. (Salv): splést se; ► v něčem; (11) (Nik): zašmodrchat se; (12) (Kub, Dom, Portor, Ven): dělat se žmolky, hrudky; ► při přípravě jídla; (13) (Ven): zkomplikovat si; ► nějakou záležitost; (DA).

empelote, m. (1) vulg. (Salv): odhalení se, svlečení se; (DA).

empeloto, -ta, adj. (1) vulg. (Nik, Kol, sev a výchBol, szArg): nahý, svlečený; (DA).

empeluchar(se), intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Pan): zlepšit se; ► něco; (2) (Pan): ztloustnout; (3) intr. (Nik): ochlupit se; ► jedná se o pubické ochlupení u adolescentů; (DA).

empñosidad, f. (1) (Dom, Portor): naléhání, nátlak; ► k dosažení určité věci; (DA).

emepado, adj. (1) (Portor, Kol, Chil): zdrogovaný; ► pod vlivem drog nebo prášků na uklidnění; (2) (Arg): o osobě: pod vlivem *pepa*; (3) (Portor, Par): opilý; (4) (Ven): velmi zamilovaný; (5) (sev a výchBol): nahý, svlečený; (DA).

emeparse, intr/zvrat. (1) (Kol, Chil): brát drogu v tabletkách; (DA).

emepe, m. (1) (Portor): extáze; ► stav způsobený drogami; (DA).

emperatriz, f. (1) ~ **de la selva** (Portor): strom; viz též: *tecomajuche*; (DA).

emperchado, -da, adj. (1) (Kub, Dom, Ven): elegantně oblečený; (DA).

emperchase, intr/zvrat. (1) (Kub, Dom, Portor, Ven): oblékat se elegantně; ► pečlivě si vybírat oblečení; (DA).

empercudirse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Kub): nevyprat se; ► špína z oblečení; (2) (Kub): vyblednout; ► o oblečení; kvůli špatnému praní; (DA).

emperecado, -da, adj. (1) (Salv): o osobě: trpící těžkostmi a vyčerpáním; (DA).

emperendengarse, tr/zvrat. (1) (Mex, Hond, Nik): vyparádít se; ■ Var.: *emprendengarse*; (DA).

emprendengarse, tr/zvrat. (1) (Mex, Hond, Nik): viz: *emperendengarse*; (DA).

emperfumarse, intr/zvrat. (1) (Dom): navonět se; ► parfémem; (DA).

empericado, -da, adj. (1) (Kub, Portor, Kol, Ven): zdrogovaný; ► kokainem; (DA).

empericar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex): vyšplhat se, vystoupat; (2) (Kub, Portor, Kol, Ven): zdrogovat se; ► kokainem; (3) tr. (Porto): zdrogovat; ► kokainem; (DA).

empERICUETARSE, intr/zvrat. (1) (Nik): vyparádít se; (DA).

emperrado, -á, adj. (1) lid. (jzKol): opilý; (2) (Ekv): rozzlobený, umíněný; ► především o dětech; (3) (Salv): naštváný; (4) (Dom): bláznivě zamilovaný; (5) ~ **a llorar** (Dom): umíněně brečet; (DA).

emperramiento, m. (1) (Dom): nezměrná zamilovanost; (2) (Salv): hněv, zlost; (DA).

emperrarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Salv, Ekv): rozzlobit se, naštvat se; (2) (Dom): bláznivě se zamilovat; (DA).

emperrechinarse, intr/zvrat. (1) lid. (Dom, Per): umínit si, vzít si do hlavy; (DA).

empestado, -da, adj. (1) (Ven): nemocný chřipkou; (DA).

empichacarse, intr/zvrat. (1) (Ven): zašpinit se; ► nějaké místo; především po vylití nějaké tekutiny; (DA).

empicharse, intr/zvrat. (1) lid. (Ven): zkazit se, shnit; ► potraviny; (DA).

empiedrada, f. (1) lid. (Arg): drahokam; (2) lid. (Arg): šperk; ► ozdobený drahokamem; (DA).

empiedre, m. (1) (Bol): dláždění; ► ulice; (DA).

empiernado, m. (1) (Bol): muž žijící se ženou na psí knížku; (2) (Salv): sladké pečivo; ► vypadá jako dvě propletené nohy; (DA).

empiernar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Guat, Hond, Ven; Bol): udržovat sexuální poměr; (2) (Hond, Salv, Nik): spát ve společnosti druhé osoby; (3) (Guat): proplést si nohy; ► dvě osoby; (4) tr. (Hond): navyknout dítě na nošení v náručí; (DA).

empierne, m. (1) (Hond, Salv): pohlavní styk; (2) (Salv): konkubínát; (DA).

empiezo, m. (1) li. (Bol, Urug; Ekv, Arg; Hond: málo užív.): začátek, původ, kořeny; ► něčeho; (DA).

empijado, -da, adj. (1) vulg. (Hond): rozlícený, rozzlobený; (DA).

empijamarse, intr/zvrat. (1) (Hond): obléct si pyžamo; (DA).

empijarse, intr/zvrat. (1) (Hond): velmi se rozzlobit, rozlítit se; (DA).

empijecer(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Salv): opít někoho; (2) intr/zvrat. (Salv): opít se; (DA).

empilar, tr/intr/zvrat. (1) tr. (Salv): nadchnout někoho; (2) intr/zvrat. (Salv): nadchnout se, motivovat se; (3) tr., venk. (zápHond): postavit jednu věc na druhou; (DA).

empilchar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Bol, Chil, Arg, Urug): obléct někoho; ► s pečlivostí; (2) intr/zvrat. (Chil, Arg, Urug): obléct se; ► do elegantního a kvalitního oblečení; (3) lid. (Arg, Urug, Bol): obléct se; ► pečlivě a elegantně; (4) tr. (Arg): osedlat; ► koně; (DA).

empilche, m. (1) lid. (Arg, Urug): pečlivost v oblékání; (2) lid. (Arg, Urug): oblečení; ► především elegantní a kvalitní; (DA).

empile, m. (1) (Salv): nadšení, posedlost; (DA).

empiluchar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Chil): svléct někoho; (2) intr/zvrat. (Chil): vysvléct se, odhalit se; (DA).

empinada, f. (1) lid. (Dom, svBol): vypítí na ex; ► sklenky alkoholu; (2) ~ **de codo** (Dom, Chil): nadměrná konzumace alkoholu; (DA).

empinarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Dom): sklonit se; (2) přenes. (Dom, Chil): o osobě: vyčnívat, vynikat; ► vlastním přičiněním; (DA).

empincharse, intr/zvrat. (1) lid. (Per): velmi se rozzlobit, rozlítit se; (DA).

empingar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., vulg. (Kub): rozzlobit, dopálit; (2) intr/zvrat., vulg. (Kub): rozzlobit se, dopálit se; (DA).

empiñada, f. (1) (Salv): tortilla; ► z mouky; velká a tenká; s ananasovým žele; (DA).

empiojar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Nik, Ekv, Par): dostat vši; (2) tr. (Arg): zkomplikovat; (DA).

empiolar, tr. (1) (szKost): uvázat, svázat (zvíře); viz též: *apiolar*; (2) (szKost): svázat býka; viz též: *apiolar*; (DA).

empipada, f. (1) (Portor, Ekv, Chil, Arg): přecpání se; ► jídlem a pitím; (DA).

empipar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Portor, Ekv, Per, Chil, Arg): přecpat se; ► jídlem a pitím; (2) tr. (Chil): příliš pít; (3) intr/zvrat. (Portor): nadýmat se; ► po přejedení; (DA).

empiscuchada, f. (1) (Salv): chvála; (DA).

empistolado, -da, adj/subst. (1) adj/subst. (Mex, Hond): ozbrojený; ► pistolí; (2) adj., přenes. (Hond): urážlivý; ► vyjadřující slovně odpor k druhé osobě; (DA).

empistolar, tr. (1) (Mex, Hond, Nik): mířit na někoho pistolí; (DA).

empiamar(se), tr/zvrat. (1) tr/zvrat. (Kub, Dom, Kol, Ven): obléct si pyžamo; (2) tr. (Kol): obléct někomu pyžamo; (3) přenes. (Kub): propustit; ► převážně z úředního místa; (DA).

emplantillar, tr. (1) (Per, Bol, Chil): vyplnit sutí; ► základy; (2) (Bol, Chil, Par): přidělovat podrážky na boty; (3) (Kub): zařadit na seznam zaměstnanců; (4) (Portor): udělat vzor; ► ke střihání dalších kousků stejného tvaru a velikosti; (DA).

emplaste, m. (1) (Portor): maska; ► špatně nanesený make-up; (DA).

emplasticado, m. (1) málo užív. (Nik, Kost, Ekv, Chil): plastová složka; ► zejména na dokumenty; (DA).

emplasticar, tr. (1) (Guat, Kost, Ekv): vložit do plastové složky; ► hlavně dokumenty, aby se nezničily; (DA).

emplasto, m. (1) přenes. (Portor): otrava (o osobě); (DA).

empleada, f. (1) ~ **múltiple** (Bol): hospodyně; (DA).

emplearse, intr/zvrat. (1) venk. (Dom): žít na psí knížku; ► muž se ženou; ■ Var.: *empiararse*; (DA).

empiararse, intr/zvrat. (1) (Dom): viz: *emplearse*; (DA).

empleita, f. (1) (Portor): kloubouk; ► vyrobený z palmových listů; (2) (Portor): jedovatý ocas štíra; (DA).

empleitar, tr. (1) (Hond): hádat se, soudit se; (DA).

empleomania, f. (1) (Kub, Dom, Portor): skupina pracovníků; ► pracující zejména pro státní instituce; (DA).

emplomadura, f. (1) (Par, Arg, Urug): zubní plomba; (DA).

emplomar, tr. (1) (Par, Arg, Urug): zaplombovat; ► zub nebo stoličku; (DA).

employer, tr. (← angl. *to employ*) (1) (jzUS): zaměstnat; (DA).

employer, m/f. (← angl.) (1) m/f. (US): zaměstnavatel; ► osoba nebo organizace; (2) (US): šéf; ► řídící skupinu zaměstnanců; (DA).

emplumado, -da, adj/subst. (1) lid. (Bol): rozzlobený, našťvaný; (2) (Nik): bohatý, zámožný; (3) adj/subst. (Portor): homosexuál; (DA).

emplumar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Bol): neodbytně někoho obtěžovat; ► až se ten druhý našťve; (2) intr/zvrat. (Bol): rozzlobit se, rozzuřit se; (3) intr. (Dom): ochlupit se; ► v podpaží a genitáliích; u adolescentů; (4) (Portor): odejít, utéct; (5) (Portor): oškubat; ► peří kohoutům; (6) intr/zvrat. (Portor): stát se homosexuálem; (7) ~**las** (Bol): viz: *emplumárselas*; (8) **emplumárselas** (Bol, Chil, Arg): být duchem jinde; ► kvůli vyhnutí se riziku nebo závazku; ■ Var.: *emplumarlas*; (DA).

emplutarse, intr/zvrat. (1) (Ekv): opít se; (DA).

empoa, f. (1) (Chil): puchýř; ► po popálení nebo odření; (DA).

empoce, m. (1) (Bol): peněžní vklad; ► u bankovní instituce; (DA).

empollamiento, m. (1) (Hond, Salv, Nik, Bol; Ekv: málo užív.): líhnutí vajec; ► slepic nebo jiných ptáků; (DA).

empollar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom): v dominu: dostat nejlepší kostky; (2) (Salv): poprvé něco uvést, použít, obléknout; (3) intr/zvrat. (Hond): vznikat puchýřky, bublinky; ► především na kukuřičné tortille; (DA).

empollerada, adj/subst. (1) (Pan): žena oblečená do tradičního panamského kroje; (DA).

empolleta, m/f. (1) m/f., přenes. (Portor): protiva, neomaleneč; (2) f. (Portor): neodbytná, naléhavá žádost; (DA).

empollón, -na, adj/subst. (1) (Portor): protivný, neomaleny, neodbytný; (DA).

empolvá, f. (1) (Dom): viz: *empolvada*; (DA).

empolvada, f. (1) (Dom): úprk, rychlý útěk; ■ Var.: *empolvá*; (DA).

empolvado, m. (1) (Chil): malý zákusek; ► skládá se z dvou kulatých a nadýchaných piškotů spojených sladkým kondenzovaným mlékem (*manjar blanco*) a pocukrovaných; (DA).

empolvado, -da, adj. (1) venk. (střKol): opilý; (DA).

empolvase, intr/zvrat. (1) málo užív. (Mex): ztratit zručnost; ► při výkonu práce nebo jiné činnosti; kvůli nedostatku praxe; (2) lid. (střKol): opít se; (3) (Dom): rychle odejít, utéct; (DA).

empolvorearse, intr/zvrat. (1) venk. (Hond): zaprášit se; (DA).

empunchado, m. (1) (výchBol): cigareta; ► ručně ubalená; (DA).

empunchado, -da, adj/subst. (1) adj. (Per, Bol, Par, Arg, Urug; Ekv: lid.): oblečený do ponča; (2) lid. (Guat, Bol, Arg, Urug; Per): teple oblečený; (3) adj/subst., lid. (Arg): pokrytecký; (4) m/f. (Arg): podezřelý; (DA).

emponchar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Ekv, Per, Bol, Arg, Urug): obléct si pončo; (2) lid. (Arg, Urug; Per): teple se obléct; (3) tr., lid. (Bol): hodit někomu na krk; ► něco nepříjemného, otravného; (4) lid. (Bol): praštit někoho; ► kytarou; (5) intr/zvrat., málo užív. (Hond): opít se punčem; (DA).

emponzofiar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom, Portor): vytvořit v někom averzi k druhé osobě; (2) intr/zvrat. (Dom, Portor): rozzuřit se; (DA).

emporar, tr. (1) (Ekv): vyplnit hydraulickým cementem; ► spáry mezi kachličkami, dlaždičkami apod.; (DA).

emporio, m. (1) (Nik, Pan, Dom, Per; Chil, Arg: venk.): obchod; ► velkých rozměrů; prodávají se tam domácí potřeby; (DA).

empotar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (zápVen): uvěznit, zavřít do vězení; (2) intr/zvrat. (Chil): být přitahován; ► sexuálně; (DA).

empótico, -ca, adj. (1) venk., lid. (Dom): despotický; (DA).

empotramiento, m. (1) venk. (Mex): výkrmna; ► uzavřený prostor s pastvou pro dobytek; slouží k vykrmení; (DA).

empotrear, tr. (1) venk. (Hond, Nik, Kost, Pan, Kub, Ven, Ekv, Arg, Urug): zavřít dobytek; ► na ohrazenou pastvinu; (2) venk. (Urug): rozdělit pole na ohrazené pastviny; (DA).

empotricarse, intr/zvrat. (1) (Dom, Portor): viz: *empotrillarse*; (DA).

empotrillarse, intr/zvrat. (1) přenes. (Portor): vyfiknout se; ► obléct si to nejlepší oblečení, které máme k dispozici; ■ Var.: *empotricarse*; (DA).

empozar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Guat, Nik, Kost, Pan, Portor, Kol, Ven, Ekv, Per, Chil, szArg; Kub: venk.): o vodě: zadržet se na povrchu; ► tvoří kaluže; (2) přenes. (Hond): tajit, nechat si pro sebe; ► nějakou příhodu nebo čin; (3) tr. (Bol): vložit peníze; ► na účet u bankovní instituce; (DA).

empreguntar, tr. (1) málo užív., venk., lid. (Chil): ptát se; (DA).

emprendado, -da, adj. (1) (Salv, Portor): o osobě: ozdobená; ► šperky apod.; (DA).

emprendarse, zvrat. (1) (Salv): ozdobit se; ► hodně šperky a jinými ozdobami; (DA).

empresa, f. (1) ~ **transnacional** (Mex, Nik, Kost, Dom, Kol, Ekv, Per, Bol, Chil): transnacionální společnost; ► obchodní nebo průmyslová; působí ve více státech; ■ Syn.: *transnacional*; (2) ~ **de cartón** (Guat): společnost založená za nelegálním účelem; ► obchodní nebo průmyslová; (3) **por la libre** ~¹ (Kub): mimo přidělový systém; (4) **por la libre** ~² (Kub): bez registrace; (DA).

transnacional, f. (1) (Mex, Nik, Kost, Dom, Kol, Ekv, Per, Bol, Chil): transnacionální společnost; viz též: *empresa transnacional*; (DA).

empresariar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (US): zapojit někoho; ► do výnosného obchodu; (2) intr/zvrat. (US): zapojit se; ► do výnosného obchodu; (DA).

empresarizar, tr. (1) (Chil): proměnit někoho v podnikatele; (2) (Chil): přeměnit v podnikání; ► nějakou činnost; (DA).

emprestar, tr. (1) (Mex, Salv, Kub, Dom, Ven, Per, Chil: lid.; Arg; Ekv: málo uživ., venk., lid.): půjčit peníze; (2) málo uživ., venk. (Guat, szArg): žádat o půjčku; (DA).

emprincipiar, tr. (1) (Dom): začít; (DA).

emproblemado, -da, adj. (1) lid. (Kol): problémový; (DA).

emprolijar, tr. (1) lid. (Par, Arg, Urug): upravit, zlepšit; (2) lid. (Arg, Urug): uklidit; ► nějaké místo; (3) lid. (Arg, Urug): úhledně uspořádat; ► nějaké věci; (DA).

empropio, -ia, adj/subst. (1) (Portor): idiot; (DA).

empuar, tr. (1) lid. (Arg, Urug): navádět, provokovat; ► k diskuzi, hádce nebo nepřátelství; (DA).

empuercar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kub, Dom, Ven; Ekv: lid.): zašpinit; (2) intr/zvrat. (Mex, Nik, Dom, Kol; Ekv: lid.): zašpinit se (něco); (DA).

empujada, f. (1) (Guat, Nik, Kost, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, szArg, Urug): strčení, postrčení; (2) přenes. (Nik, Bol, Chil): postrčení; ► pomoc, která je někomu poskytnuta, aby pokročil v nějaké činnosti; (DA).

empujar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Nik, Kost): vypít, kopnout do sebe; ► když je něčeho velké množství nebo se něco vypije naráz; (2) tr/zvrat. (Mex, Kost): sníst, zhltnout něco; ► když není chuť; (3) tr., přenes. (Dom, Portor): v baseballu: odpálit *home run*; ■ Syn.: *impulsar, remolcar*; (4) intr/zvrat. (Ven): jít někam; (5) ~ **la carretilla** (Kub): pracovat; (DA).

impulsar, tr. (1) (Dom, Portor): v baseballu: odpálit *home run*; viz též: *empujar*; (DA).

remolcar, tr. (1) (Dom, Portor): v baseballu: odpálit *home run*; viz též: *empujar*; (DA).

empulgar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Ekv): zablešit; (2) intr/zvrat. (Mex, Ekv): zablešit se; (DA).

empunchado, -da, adj. (1) (Hond, Salv): našťvaný, rozzuřený; (2) lid. (Kost): pracovitý, pilný, snaživý; (DA).

empunchar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., přenes. (Hond, Salv): rozzlobit se; (2) tr. (Hond): načepýřit se (pták), naježít se (člověk nebo zvíře); (3) intr/zvrat. (Kost): pracovat; ► pilně, snaživě; (DA).

empuñado, -da, adj. (1) (Hond, Nik, Chil): o ruce: zařatá v pěst; (DA).

empuñar, tr. (1) (Nik, Per, Bol, Chil): zatnout v pěst; (2) (Dom, Portor): chytit, polapit něco; (3) lid. (Ekv): zpronevěřit peníze; ► ze státních fondů; (DA).

empuñe, m. (1) lid. (Ekv): zpronevěřené peníze; ► ze státních fondů; (DA).

empupar, tr. (1) (Hond): zakuklit se; ► hmyz; (DA).

empupusado, adj. (1) lid. (Salv): o muži: zamilovaný do ženy; (DA).

empurmarse, intr/zvrat. (1) (Per): zarůst trávou; ► pole, pozemek; protože nebyl obděláván; (DA).

empurrado, -da, adj/subst. (1) adj/subst. (Guat, Hond, Salv, Nik): našťvaný, rozzlobený; ► podle výrazu tváře; (2) adj. (Guat, szKost): našťvaný, rozzlobený; (DA).

empurrar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Guat, Hond, Salv, Nik, szKost): rozzlobit se, našťvat se; (2) tr. (Hond, Salv, Nik): dát najevo hněv; ► ve výrazu obličeje; (DA).

emputada, f. (1) (Kol): hněv, zlost; (DA).

emputado, -da, adj. (1) vulg. (Mex, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Per, Bol, Chil; Ekv): rozzuřený, vzteklý; ► především o adolescentech; (DA).

emputamiento, m. (1) vulg. (Mex, Hond, Salv, Bol; Ekv): silný hněv, zlost; (DA).

emputante, adj. (1) vulg. (Bol): o osobě: otravná, únavná; ► kvůli svému nevhodnému chování; (DA).

emputar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., vulg. (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Kol, Per, Bol, szArg; Ekv): rozzlobit se, rozzuřit se; ■ Syn.: *enchicharse*; (2) tr., vulg. (Hond, Salv, Ekv, Bol): obtěžovat, štvát; (DA).

enchicharse, intr/zvrat. (1) vulg. (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Kol, Per, Bol, szArg; Ekv): rozzlobit se, rozzuřit se; viz též: *emputarse*; (DA).

emputazón, f. (1) vulg. (Pan): rozčilení, hněv; (DA).

emputecer(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., vulg. (Hond, Nik, Kol, Bol, Chil, Arg): rozzlobit se, rozzuřit se; (2) vulg. (Arg, Urug): zkomplikovat se; ► nějaká situace; (3) tr., vulg. (Bol, Chil): rozzlobit, naštvat; (4) vulg. (Arg, Urug): způsobit chaos, zmatek; ► v něčem; (DA).

emputecido, -da, adj/subst. (1) adj/subst., vulg. (Hond, Nik, Bol, Chil, szArg): rozlobený, naštvaný; (2) vulg. (Arg): o situaci: komplikovaná; (3) adj. (Nik): o osobě: nevkusná; (DA).

emputecimieto, m. (1) (Bol, Chil): zlost, hněv; (2) vulg. (Hond, Nik): silná zlost, hněv; (DA).

en, předl. (1) ~ **lo de** (Arg): v něčím domě; (DA).

enaguas, f. (1) f., pl. (Mex, Guat, Ekv, Dom): sukně; (2) f. (Ekv): spodnička; ► indiánské ženy; nosí se pod sukní nebo zástěrou (*pollera, anaco*); (3) **pegado a las** ~ (Mex, Ekv): o muži: držící se máminy sukně; ► závislý na ženách v rodině více, než je v jeho věku vhodné; (DA).

enainas, adv. (1) venk., lid. (Kost): skoro, málem; (DA).

enajamiento, m. (1) lid. (Arg): únik, útěk; (DA).

enaltar, tr. (1) (Portor): vychvalovat; (DA).

enamorada, f. (1) (Dom): zamilovanost; (DA).

enamorado, -da, adj. (1) (Kost, Kub, Dom, Kol, Ekv): o osobě: lehce se zamilovává; (2) (Ekv, Per, Bol): žijící na psí knížku; ► bez formálního závazku; (3) (Portor): o bojovém kohoutovi: nepokračující v boji; ► přestal bojovat; (DA).

enamorar, intr. (1) (Bol): žít na psí knížku; (2) ~ **lo divino** (Dom, Portor): vzbudit platonickou lásku; (3) ~ **se a lo divino** (Dom, Portor): platonicky se zamilovat; (DA).

enamorisquear(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Nik, Kub): okouzlit, uchvátit; (2) intr/zvrat. (Hond, Nik, Kub): poblouznit se; (DA).

enancar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., venk. (Mex, Dom, Arg, Urug, Kub): nasednout na koně; ► na jeho zadek, za jezdce; (2) tr. (Arg): posadit někoho na zadek koně; (3) intr., venk. (Ekv): jezdit na koni; ► na zadku zvířete; (4) intr/zvrat. (sevArg, Urug): přidat se, přifařit se; ► k něčemu, co podniká jiná osoba; kvůli pohodlí nebo za účelem vlastního prospěchu; (5) intr., lid. (Ekv): využít; ► příležitosti, která je nabídnuta jiné osobě; za účelem vlastního prospěchu; (DA).

enano, m. (1) (Portor): druh banánu; (2) ~ **grande** (Portor): druh banánu; ► používá se k výrobě moučníků; (3) ~ **pequeño** (Portor): druh banánu; ► charakteristický svou malou velikostí; (DA).

enano, -na, m/f. (1) přenes. (Portor): trpaslík; ► malý a tlustý člověk; (DA).

enantes, adv. (1) (Pan, Kol, Ven: venk.; Per, Ekv.): před chvílí; (2) málo užív., venk. (Hond, Salv, Dom): předtím, dříve; (3) venk., lid. (Hond, Salv): našťestí, zázračně; (4) venk., lid. (Salv): sotva, stěží; (DA).

enarcarse, intr/zvrat. (1) (Mex): vzpínat se; ► kůň; (DA).

encabangado, -da, adj. (1) venk. (Hond): velmi zamilovaný; (DA).

encabar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., málo užív., přenes. (Portor): navázat konverzaci; (2) intr/zvrat., málo užív., přenes. (Portor): dosáhnout; ► určitého ekonomicky a společensky výhodného postavení; (3) ~ **la** (Nik): chybovat, zmýlit se; (DA).

encabe, m. (1) (Nik): chyba, omyl; (DA).

encabrestar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex): nasadit ohlávku; ► zvířatům; (2) intr/zvrat. (Mex): o zvířeti: zamotat si nohu do vodítka, zamotat se do ohlávky; ► není schopné si samo pomoci; (3) (Portor): umínit si; ■ Var.: *encabestrarse*; (DA).

encabestrarse, intr/zvrat. (1) (Portor): umínit si; viz též: *encabrestarse*; (DA).

encabillarse, intr/zvrat. (1) (Dom, Portor): stát se nezkrotným; ► domácí zvíře; (DA).

encabritarse, intr/zvrat. (1) (Nik): stát se nezkrotným; ► domácí zvíře; (DA).

encacar, tr. (1) přenes. (Hond): zaplést někoho; ► do nelegální činnosti; (2) přenes. (Hond): pomlouvat; (DA).

encacatao, -a, adj. (1) (Dom): o osobě: útočná, provokující; (2) (Dom): o osobě: tvrdohlavá, umíněná; (3) (Dom): o osobě: strnulá, napjatá; (DA).;

encachar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Chil): elegantně se obléct, vyfíknout se; (2) tr., lid. (Chil): vyparádít, zkrášlit, ozdobit; (3) intr/zvrat. (Chil): postavit se, střetnout se; ► agresivně, útočně; (DA).

encacharrar, tr. (1) málo užív. (Portor): uvěznit, zavřít do vězení; (2) málo užív. (Portor): souložit; (DA).

encachilarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Arg, Urug): zbláznit se; ► do někoho nebo něčeho; (2) lid. (szArg): naštvat se; (DA).

encachimbar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Guat, Hond, Salv, Nik, Kost): rozzlobit se, rozzuřit se; ■ Var.: *encachimblarse*; (2) tr. (Hond, Salv, Nik): naštvat; ■ Var.: *encachimblar*; (DA).

encachimblar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Salv): viz: *encachimbar*; (2) intr/zvrat. (Salv): viz: *encachimbarse*; (DA).

encachinar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Ekv): elegantně obléct; (2) intr/zvrat. (Ekv): upravit se; ► elegantně a pečlivě; (DA).

encachinflado, -da, adj. (1) (Salv): velmi rozzlobený, rozzuřený; (DA).

encachorrar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., málo užív., lid. (Kub, Kol): naštvat se, rozzlobit se; (2) tr. (Kub): rozzlobit, naštvat; (3) intr/zvrat., lid. (Portor): umínit si, vzít si do hlavy; (4) (Portor): odmítnout; ► mluvit nebo konat; (DA).

encadenarse, intr/zvrat. (1) přenes. (Dom, Portor, Bol): vlézt do chomoutu; ► uzavřít manželství; (DA).

encaitar, tr. (1) (Salv): about nové pneumatiky; ► na vozidle; (DA).

encajar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr/zvrat., lid. (Mex): využít někoho; ► k vlastnímu prospěchu; (2) tr. (Kub): uložit; ► nějaký úkol, práci; (3) vulg. (Salv, Nik): souložit; (4) venk. (Kost): vystoupat, vyšplhat; ► na vysoko položené místo; (5) intr/zvrat., venk. (Kost): vyšplhat se; ► na vysoko položené místo; (6) (Nik): zmocnit se; ► velmi důležité státní funkce; (7) tr. (Nik): dávat přezdívky; (DA).

encaje, m. (1) (Salv, Nik): tříslo, slabina; (2) (Porto): rostlina; viz též: *espuma de mar*; (3) ~ **bancario** (Hond, Kost, Dom, Bol, Chil): povinné minimální rezervy; ► obchodních bank u centrální banky; (4) ~ **legal** (Mex, Kost, Dom, Ven, Bol): peníze; ► v bankovní pokladně; (5) **está bueno el ~, pero no tan ancho**, lid. (Mex): všechno má své meze; odsud posud; ► vyjadřuje, že využívání někoho k dosažení vlastního prospěchu má určité meze; (DA).

encajetarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat., vulg. (Arg, Urug): vzrušit se; ► sexuálně; (2) vulg. (Arg): být něčím posedlý; (DA).

encajitos, m., pl. (1) (Dom): pěna; ► na pivu; (DA).

encajonado, m. (1) (Nik): pracovní den; ► mezi dvěma svátky; (DA).

encajonar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Dom, Bol): dát na své místo; ► krabice nebo šuplíky; (2) (Portor): odložit případ; ► bez rozhodnutí o něm; ■ Syn.: *engavetar*; (3) (Nik, Portor, Par): zdržovat; ► vyřizování nějaké záležitosti; (4) (Chil): zařadit vojenskou kapelu do čela průvodu; ► na základě příkazů hlavního bubeníka; (5) tr/zvrat. (Portor): o koni: zůstat viset na startu; ► opozdit se; (DA).

engavetar, tr. (1) (Portor): odložit případ; ► bez rozhodnutí o něm; viz též: *encajonar*; (DA).

encajuelado, adj. (1) (Mex): o osobě: unesená; ► v kufru auta; (2) (Guat): o oblečení nebo látce: čtverečkováná; (DA).

encalabrinar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Kub, Dom): našvat, rozzlobit; (2) intr/zvrat. (Kub): rozzlobit se; (DA).

encalabritarse, intr/zvrat. (1) vulg. (Hond): souložit; (DA).

encalambrar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., venk., lid. (Kol, Ven, Bol, Par): dostat křeč; (2) (Portor, Kol): mít ztuhlé svaly; ► nedostatkem pohybu nebo zimou; (3) (Dom, Portor): rozzuřit se; (4) tr. (Portor): držet, svírat někoho; ► silně a dlouho; během rvačky; (DA).

encalambucado, -da, adj. (1) málo užív. (Portor): opilý; (DA).

encalaminado, -da, adj. (1) (Per): o silnici nebo cestě: zvlněná a s výmoly; (DA).

encalamocarse, intr/zvrat. (1) (Ven): splést se, chybit; ► v tom, co se dělá nebo říká; (DA).

encalar, tr. (1) (Ekv): povápnit zem; ► k jejímu zúrodnění nebo ke změně acidity; (DA).

encalatar, tr. (1) lid. (Per, Bol): svléct někoho; (DA).

encalavernarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (sevPer): ztratit se, splést si cestu; (2) (sevPer): být otupělý, zmatený; (DA).

encaletado, -da, adj. (1) (Kol, Ven, Per, Chil): o osobě: schovaná, skrytá; (2) adj., lid. (zápKol): zámožný, bohatý; (DA).

encaletar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Kol, Ven, Chil): schovat něco; ► v lodi (*caleta*); (2) intr/zvrat. (Ven, Chil): schovat se, skrýt se; (3) tr. (Chil): dát něco nebo někoho na hlídání druhému; ► bez jeho souhlasu; (4) intr/zvrat. (Chil): dostat se na nějaké místo; ► bez oprávnění; (DA).

encalillamiento, m. (1) (Chil): zadlužení; (DA).

encalillarse, intr/zvrat. (1) (Chil): zadlužit se; (DA).

encamada, f. (1) vulg. (Ekv, Bol, Arg, Urug): udržování sexuálního poměru; (DA).

encamahuetar, tr. (1) (jižChil): změnit někomu chování; ► v chilotské mytologii; po spolykání prachu z rohu *camahueto*; (DA).

encamburado, -da, adj/subst. (1) (Ven): o osobě: zaměstnaná díky konexím; ► jedná se o pracovní místo ve státní správě; (DA).

encamburarse, intr/zvrat. (1) (Ven): získat zaměstnání nebo místo ve státní správě díky konexím; (DA).

encamorrar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex): obtěžovat, otravovat; ► vede to k vyvolání hádky; (2) intr/zvrat. (Mex): hádat se; ► s někým, kdo nás obtěžoval; (DA).

encamotado, -da, adj. (1) (Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): velmi zamilovaný; (2) (Kost, Per): spřízněný; ► s někým nebo něčím; (3) (Mex): rozzlobený, rozrušený; (DA).

encamotarse, intr/zvrat. (1) (Per, Bol, Chil, Arg, Urug, Ekv): bláznivě se zamilovat; (2) (Kost, Per): oblíbit si; (DA).

encampanar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Dom, Portor): povýšit si; ► na společenském žebříčku; (2) tr. (Mex, Dom, Portor): zvednout nějakou věc; ► položit ji na vyšší místo; (3) (Mex, Dom): povýšit někoho; ► na společenském žebříčku; (4) intr/zvrat. (Mex, Salv): nadchnout se; ► nejistou záležitostí; (5) tr. (Mex): nadchnout; ► nejistou záležitostí; (6) intr/zvrat. (Guat, Hond): zamilovat se; (7) tr. (Hond): líbit se; ► něco někomu; (8) intr/zvrat. (Ven): směřovat; ► k určitému místu; (9) (Pan): odejít; ► bez ohledu na to, co se dělalo nebo mělo dělat; (10) tr. (Nik): bít, trestat; (11) (Portor): brát drogy; (12) (Portor): nechat ve štychu, nepomocť; (DA).

encanado, -da, adj. (1) lid. (Nik, Kub, Kol, Ven, Bol, Chil, Arg, Urug; Ekv): uvězněný, zavřený ve vězení; (DA).

encanamiento, m. (1) (Chil): uvěznění, zavření do vězení; (DA).

encanar, tr. (1) lid. (Kub, Kol, Ven, Per, Bol, Chil, Arg, Urug; Ekv): zavřít do vězení; (DA).

encanastar, tr. (1) lid. (Arg): zavřít do vězení; (2) (Dom, Portor): v basketbalu: střelit koš; (DA).

encanchinarse, intr/zvrat. (1) lid. (Guat): zamlouvat si něco; (2) lid. (Guat): šíleně se zamilovat; (DA).

encandelar, tr. (1) (Salv): zapálit svíce; ► svatému; (DA).

encandelillar, tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Kol, Per; Ekv: lid.): oslnit, oslepit; (2) intr/zvrat., lid. (Kol, Ven, Ekv): zůstat oslněný, oslepený; ► silným světlem; (3) tr. (Ven, Ekv): oslepit; ► silným světlem; (4) lid. (Ekv): udělat dojem, oslnit; (5) (Hond): ozářit, osvětlit; (6) (Kub, Per, Chil, Arg): obroubit látku; (DA).

encandilado, -da, adj/subst. (1) adj/subst. (Hond, Nik, Ven; Kost: málo užív., přenes.): lehce opilý, v náladě; (2) adj. (Nik, Dom): našťvaný; (3) adj. (Nik): zdrogovaný; (DA).

encandiladora, f. (1) (Kost): ruční svítilna, baterka; ► používaná zejména lovci v noci; slouží k oslnění kořisti; (DA).

encandilar(se), intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid., přenes. (Hond, Nik): dostat se do nálady; ► po prvních doušcích alkoholického nápoje; (2) přenes. (Nik): zdrogovat se; (3) přenes., lid. (Nik, Portor): rozohnit se, našťvat se; (4) přenes., lid. (Nik): být zaslepený, mít zatemněný rozum; (5) intr., venk. (Kost): jít na lov; ► v noci; (DA).

encane, m. (1) lid. (Arg): uvěznění, zavření do vězení; (DA).

encanelada, f. (1) (Salv): sladký chléb; ► vyráběný z rýžové mouky a plátků skořice; (DA).

encangrejar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., přenes., lid. (Ven): zamotat; ► policejní případ; za účelem zabránění jeho vyřešení; (2) intr/zvrat., přenes., lid. (Ven): zkomplikovat se; ► vyšetřování policejního případu; (DA).

encangrinado, -da, adj. (1) (Portor): politováníhodný; (2) (Portor): o věci: těžko proveditelná; (DA).

encanijado, -da, adj. (1) lid. (Mex): našťvaný, rozzlobený; (2) (Ekv): o osobě nebo zvířeti: ztuhlý mrazem; (DA).

encanijar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Mex): rozzlobit, rozrušit; (2) intr/zvrat., venk., lid. (Ekv): ztuhnout zimou; (DA).

encanoar, tr. (1) venk. (Mex): vést kanálem vodu; ► prostřednictvím dřevěných žlabů; slouží k zavlažování a jiným účelům; (DA).

encantado, m. (1) m. (Nik): dětská hra; ► jedno z dětí honí ostatní; ten, koho se dotkne, musí zůstat nehnutě stát; ■ Var.: *encantados*; (2) m., pl. (Mex): viz: *encantado*; (DA).

encantarse, intr/zvrat. (1) lid. (Dom, Ekv, Per, Bol): potěšit se, uspokojit se; (DA).

encanto, m. (1) (Dom, Ven): mytologická postava; ► údajně žije v řekách a lagunách; (DA).

encanutar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Arg, Urug): střežit, schovat; (2) intr/zvrat., lid. (Arg, Urug): schovat se, zavřít se; ► na nějaké místo; abychom mohli být sami; (3) tr. (Bol; Arg: lid.): zavřít do vězení; (4) (Salv): shazovat peří (pták); (DA).

encañado, -da, adj. (1) lid. (Portor): opilý; (DA).

encapachado, -da, adj. (1) lid. (Nik): našťvaný; (2) lid. (střNik): zamilovaný; (DA).

encapillar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Ven): pít potají alkohol; (2) tr. (Portor): opatrně pozorovat; ► osobu, se kterou chceme uzavřít obchod; abychom věděli, zda jí můžeme důvěřovat; (DA).

encarado, -da, adj/subst. (1) adj/subst. (Dom, Portor): mající hrubé rysy, nepěkný; (2) (Portor): vypadající jako zvrhlík nebo zločinec; (3) **mal** ~¹ (Mex): zamračený, našťvaný; (4) **mal** ~² (Ekv): nahánějící strach; ► kvůli svému drsnému a krutému výrazu v obličejí; (DA).

encarajinar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., vulg. (szArg): zkomplikovat, odložit; ► nějakou záležitost; (2) intr/zvrat., vulg. (szArg): zaplést se; ► do nekalé činnosti; (3) vulg. (szArg): zdržet se, zbrzdít se; ► při řešení nějaké záležitosti; (4) tr., málo užív., vulg. (Chil): zamotat; ► nějaké téma, otázku nebo situaci; (5) intr/zvrat., vulg. (Pan, Ven, szArg): našťvat se, rozzuřit se; (DA).

encaramador, -ra, adj. (1) málo užív., přenes. (Mex): o alkoholickém nápoji: snadno a rychle opije; (DA).

encaramar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Per; Bol: přenes.): dosadit se do funkce; ► bez zásluhy; za účelem získání výhod; (2) (Guat, Hond, Salv): souložit; (3) tr., přenes. (Hond, Nik): našťvat; (4) (Hond, Kost): obléct; (5) přenes. (Hond): hodit na krk, uložit, udělit; (6) přenes. (Hond): dát; (7) ~**se en la burra** (Hond, Nik): dosáhnout politické moci; (DA).

encaramelado, -da, adj. (1) přenes. (Dom, Bol): zamilovaný; ► dává to najevo; (DA).

encaranublado, -da, adj. (1) (Portor): zatažená, zamračená (obloha); (DA).

encaratar, tr. (1) (výchVen): zamotat, zkomplikovat; (DA).

encaravanado, -da, adj. (1) (Kol): o vozidle: jedoucí v řadě s dalšími; (DA).

encaravanarse, intr/zvrat. (1) (Arg): chodit po zábavách; ► z jedné na druhou; (DA).

encargar, tr/intr. (1) intr. (Mex, Kub, Dom, Kol, Ven, Par, szArg, Urug): otěhotnět; (2) tr. (Mex, Guat, Kub, Kol, Ven, szArg): zplodit dítě; (3) (Bol): potrestat bitím; ► za účelem napravení chování; (4) ~ **reo** (Chil): obvinít; ► z trestného činu; (DA).

encargo, m. (1) (Guat, Salv, Nik, Dom, Portor): těhotenství; (2) (Guat): nenarozené dítě; (3) (Hond): neplánované dítě; (4) m., pl., málo užív., venk. (Portor): nákup potravin; (DA).

encargue, m. (1) (Pan, Arg, Urug): svěřený úkol, záležitost; (2) **de** ~ (Par, Arg, Urug): o ženě: těhotná; (DA).

encaribarse, intr/zvrat. (1) (Dom): rozzlobit se, rozčítit se; (DA).

encarlangarse, intr/zvrat. (1) vulg. (Mex): rozzlobit se; (DA).

encarnador, -ra, m/f. (1) (Chil): osoba, která dává návnadu na háček (v rybářství); (DA).

encarnar(se), intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Kub): kritizovat; ► ustavičně někomu ukazovat jeho chyby a nedostatky; (2) intr., venk. (Portor): vykrmit; ► především dobytče nebo prase; (DA).

encaronar, tr. (1) lid. (Bol): dát tlustou látku na hřbet koně; ► aby ho nezraňovalo sedlo; (DA).

encarpado, m. (1) (Dom, Bol, Chil, Par): přikrytí vozidla plachtou; (DA).

encarpetar, tr. (1) (Mex, Hond, Nik, Dom, Portor, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): zamést pod koberec; ► žádost nebo spis; (2) (Mex): (vy)dláždit; (DA).

encarrar, tr. (1) málo užív. (Kol): skládat; ► stejné předměty na sebe; (DA).

encarrilarse, tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex): zavázat se, zasnoubit se; (2) tr/zvrat. (Dom): pronásledovat někoho; (DA).

encarrujarse, intr/zvrat. (1) (Nik): ztuhnout; ► tělo zimou; (DA).

encartada, f. (1) (Kol): problém, komplikace; ■ Syn.: *encarte*; (DA).

encarte, m. (1) lid. (Kol): problém, komplikace; viz též: *encartada*; (DA).

encartado, -da, adj. (1) (Kol): problémový; (DA).

encartonado, -da, adj. (1) (Kub): nemocný tuberkulózu; (2) (Kub): přísný, striktní; (3) lid. (Kub): o osobě: nepřírozená, umělá; (4) (Portor): vychrtlý, extrémně hubený; (DA).

encartuchar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Nik, Dom, Portor, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg): svinout, smotat; ► do ruličky, kornoutu; (2) intr/zvrat., lid. (Ekv, Arg): svinout se, smotat se; ► do ruličky, kornoutu; (3) tr., přenes. (Hond): našpulit rty; (4) (Portor): schovat; (DA).

encascotar, tr. (1) venk. (szKost): okovat (koně); (DA).

encasillar, intr/zvrat. (1) (Ven): povinně se něčemu přizpůsobit; (2) (Nik, Kub): zastávat, obhajovat určitý názor; ► ačkoli existuje spousta argumentů, které ho vyvracejí; (DA).

encasquetar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex): přidělit někomu nepříjemný úkol; (2) (Hond, Kub): přimět snášet; ► něco nepříjemného; (3) tr/zvrat. (Hond, Kub): obléct si první věc, která se namane; ► kvůli spěchu; (4) intr/zvrat. (Hond, Salv): dostat se na nějaké místo; ► většinou bez povolení; a dlouho tam zůstat; (DA).

encasquillar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom, Portor; Pan, Ven: venk.): okovat (koně); (2) (Bol): nasadit korunku (na zub); (3) (Bol): pokrýt kovem; ► zlatem, stříbrem apod.; řemeslné výrobky; zejména dřevěné; slouží k jejich příkrášlení; (4) intr/zvrat. (Kub): vystrašit se, dostat strach; (5) (Kub): umínit si, vzít si do hlavy; (6) lid. (Pan): naštvat se, rozzlobit se; (DA).

encastillar, tr. (1) (Portor): vychválit do nebes; ► něčí ctnosti; (DA).

encatrase, intr/zvrat. (1) (Chil, szArg): lehnout si do postele; ► s někým; (DA).

encatrinado, -da, adj. (1) (Mex, Salv, Dom): upravený, elegantní; (DA).

encatrinarse, intr/zvrat. (1) (Mex, Guat, Salv, Dom): pečlivě se upravit a elegantně se obléct; (DA).

encauchado, m. (1) (Kol, Ekv): pončo; ► impregnované kaučukem; (DA).

encauchado, -da, adj/subst. (1) (Mex, Guat, Kub, Dom, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol): impregnovaný kaučukem (oděv); (DA).

encebao, -a, adj. (1) (Dom): o věci: pomazaná tukem; (DA).

encebollada, f. (1) vulg. (Kost): výběr peněz; ► nepřiměřený, neodpovídající zákonům; (2) málo uživ., vulg. (Kost): soulož, koitus; (DA).

encebollado, m. (1) (Ekv): dušený pokrm; ► obsahuje rybu, rajčata, těstoviny, cibuli marinovanou v citronové šťávě, kousky juky a koření; (DA).

encebollar, tr. (1) vulg. (Kost): souložit; (2) (Kost): vybírat peníze; ► nepřiměřeně, více než je stanoveno zákonem; (DA).

enceguecimiento, m. (1) (Kol, Ekv, Bol, Arg, Urug): slepota, zaslepenost; (2) (Nik, Ekv, Bol): oslepení (světlem); (3) přenes. (Ekv, Bol): zatemnění mysli; (DA).

candela, f. (1) **encender** ~ (Kub, Dom): intrikovat, rozdmýčovat rozpory; (DA).

carnaval, m. (1) **encender el** ~ (Kub): dát někomu nakládačku; (DA).

leva, f. (1) **encenderle la** ~¹ (Kub): kárat, kritizovat; (2) **encenderle la** ~² (Kub): dát někomu nakládačku; (DA).

bombillo, m. (1) **encenderse el** ~ (Kub, Dom): přijít náhle na řešení; (DA).

coco, m. (1) **encenderse el** ~, lid. (Hond, Dom): vynořit se; ► nějaká myšlenka, nápad; z čista jasna; (DA).

foco, m. (1) **encenderse el** ~, lid. (Hond, Bol): napadnout; ► nějaká skvělá myšlenka; náhle; (DA).

fósforo, m. (1) **encenderse el** ~ (Hond): dostat náhle nápad, myšlenku; (DA).

ampolleta, f. (1) **encenderse la** ~, lid. (Chil): dostat bystrý nápad, přijít na řešení problému; (DA).

chispa, f. (1) **encenderse la** ~ (Kub): přijít na řešení; (DA).

lamparita, f. (1) **encenderse la** ~, lid. (Arg, Urug): dostat dobrý nápad, všimnout si náhle něčeho; (DA).

encendido, -da, adj. (1) (Salv, Dom): veselý, odhodlaný; (DA).

encenillo, m. (1) (Kol, Ekv): strom (*Weinmannia*); ► středního vzrůstu; květy jsou malé a žlutavě bílé; kůra obsahuje tříslovinu a používá se k vydělávání kůže; (DA).

encerrar, tr. (1) lid. (Dom): oddělit telata od krav; ► ty mají být další den podojeny; (DA).

encerrona, f. (1) (Nik, Pan, Dom): schůze; ► politická; za účelem sjednání tajných dohod; (2) lid. (Kost, Ekv): náhlá schůze, porada; ► ve firmě; za účelem řešení naléhavých a důležitých záležitostí; (3) venk. (Bol): zavření dobytka do ohrad; (4) (Bol): soulož, koitus; ► mezi prostitutkou a jejím klientem; (DA).

enchachado, -da, adj. (1) (Guat, Hond, Salv, Nik): sputaný; (2) (Hond): o vozidle: mající botičku; (DA).

enchachador, adj/subst. (1) (Hond): policista; ► nebo jiná oprávněná osoba k nasazování pout zadržným a botiček vozidlům; (DA).

enchachamiento, m. (1) (Hond): nasazování železek nebo botiček; (DA).

enchachar, tr. (1) (Guat, Hond, Salv, Nik): spoutat železky; (2) (Hond): nasadit botičku vozidlu; (3) (Hond): vytvořit pár; ► spojením dvou osob, zvířat nebo věcí; (DA).

enchacunar(se), tr/zvrat. (1) tr., lid. (jižBol): zavázat klobouk pod bradou; (2) tr/zvrat., lid. (jižBol): zavázat si klobouk pod bradou; (DA).

enchagüitado, adj. (1) (Hond): promočený vodou; viz též: *aguachinoso*; (DA).

enchambado, -da, adj. (1) (Hond): zaměstnaný díky konexím; (DA).

enchambar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond): zaměstnat; (2) intr/zvrat. (Hond): získat zaměstnání; (3) tr. (Ekv): umístit *chambas* v terénu; (DA).

enchamicado, -da, adj. (1) (Ekv): osoba, která vypila nápoj s *chamico*; ► aby se zamilovala; (2) přenes. (Ekv): zabouchnutý, šíleně zamilovaný; (DA).

enchamigarse, intr/zvrat. (1) lid. (svArg): spřátelit se; (DA).

enchanchado, -da, adj. (1) (Salv): rozzlobený, rozčilený; (2) lid. (Kost): o vozidle: mající náhon na všechna čtyři kola; (DA).

enchancar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Per): ztloustnout, vykrmit se; (2) intr., lid. (Per): ztloustnout; (3) tr. (Per): ztloustnout, vykrmit; (4) lid. (Kost): aktivovat náhon na všechna čtyři kola; ► ve vozidle; (DA).

enchancletado, -da, adj. (1) (Hond, Dom; Ekv: málo užív.): obutý do žabek; (2) (Ekv): o osobě: v důchodu; (DA).

enchantar, tr/intr. (← angl. *to enchant*) (1) intr. (US): nadchnout, uchvátit; (2) tr. (US): očarovat, zaklít; ► magickými silami; (DA).

enchapar, tr. (1) (Hond, Salv, Nik, Kost, Kub, Dom, Ven, Ekv, Per, Bol, Arg, Urug): pokrýt kovem; ► zejména nějaký šperk; (2) (Hond): pokrýt cementem; ► především chodník nebo ulici; (DA).

enchape, m. (1) (Ekv, Per): oplechování, obložení; ► jakýmkoliv materiálem; (2) (Hond, Nik, Kost, Kub, Dom): pozlacení, postříbření; ► zejména šperku nebo hodinek; (DA).

enchacuetado, -da, adj. (1) lid. (Kost): dostatečně oblečený; ► aby nám nebylo zima; (2) lid. (Kost): naštvaný, rozhněvaný; (DA).

enchacuetar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Nik): obléct si bundu; (2) tr., lid. (Kost): ochránit někoho před zimou; ► tím, že si obleče teplejší oblečení; (3) intr/zvrat., lid. (Kost): dostatečně se obléct; (4) lid. (Kost): naštvat se, rozzlobit se; (DA).

enchacuetonarse, intr/zvrat. (1) (Dom, Portor): obléct se do obleku s kravatou (muž); (DA).

encharcado, -da, adj. (1) (Mex, Dom, Ven): promočený vodou nebo bahnem; (DA).

enchargar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Dom, Portor, Ven): promočit se vodou nebo bahnem; (2) (Pan, Kub, Dom): promočit se deštěm; ► zejména boty; (3) tr. (Salv, Dom): namočit někoho; (4) intr/zvrat. (Pan): zapojit se; ► do velmi riskantní akce; (DA).

encharolar, tr. (1) (Ekv): nalakovat; (DA).

encharralarse, intr/zvrat. (1) venk. (Hond, Kost): zarůst houštím; ■ Syn.: *acharralarse*; (DA).

acharralarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Kost): zarůst houštím; viz též: *encharralarse*; (DA).

enchascado, -da, adj. (1) (Per): o vlasech: zacuchané, neučesané; (DA).

enchastar, tr. (1) lid. (Arg): zašpinit, umazat; (2) lid. (Arg): pomlouvat někoho; ► za účelem poškodit jeho reputaci; (DA).

enchastre, m. (1) lid. (Arg, Urug): skvrna, špína; (2) lid. (Arg, Urug): špatně provedená, odfláknutá práce; (3) lid. (Arg, Urug): pomluva; ► za účelem zdiskreditovat někoho; (DA).

enchavar, tr. (1) (Ven): štvát, otravovat; (2) (Ven): zesměšnit někoho; (DA).

enchave, m. (1) (Ven): nuda, apatie; (2) (Ven): otravování (někoho); (3) (Ven): zesměšnění, trapas; ► nechat někoho spadnout; (DA).

enchibolada, f. (1) (Hond, Salv): zmatek, omyl; ■ Syn.: *enchibolamiento, enchibole*; (DA).

enchibolamineto, m. (1) (Hond, Salv): viz: *enchibolada*; (DA).

enchibolar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Salv, Nik): zmást, splést; (2) intr/zvrat. (Hond, Salv, Nik): splést se, nerozeznat; (DA).

enchibole, m. (1) (Hond): viz: *enchibolada*; (DA).

enchicharse, intr/zvrat. (1) málo užív. (Hond, Salv, stfKol, Per, Chil): opít se *chicha* (alkoholický nápoj); (2) (Nik, Dom, Kol): rozzlobit se, rozzuřit se; (3) (Nik): kvasit se (nápoj); (DA).

enchilada, f. (1) (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik): kukuřičná tortilla; ► srolovaná; plněná masem; politá rajčatovou omáčkou s chilli papričkou; (2) (střMex, Guat, Hond, Salv, Nik): kukuřičná tortilla; ► smažená; se smaženým mletým masem, vejcem natvrdo, strouhaným sýrem, pikantní papričkou, syrovým zelím a kousky rajčete; (3) (Kost): slaný moučník; ► z pšeničné mouky; plněný masem nebo brambory ochucenými chilli papričkou; (4) (Mex): rozzuření, rozčilení; (5) (Guat, Kost): pálení, štípání; ► v ústech nebo očích; způsobené chilli papričkou, paprikou, cibulí nebo česnekem; (DA).

enchiladera, f. (1) (Mex): prodavačka *enchiladas*; ► také je připravuje; ■ Var.: *enchiladora*; (DA).

enchilado, m. (1) (Kub): dušený pokrm; ► z ryby nebo plodů moře; většinou se podává s pikantní omáčkou; (DA).

enchilado, -da, adj. (1) (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik): o osobě: cítící pálení, štípání v ústech; ► způsobené pozřením něčeho pikantního; (2) (Nik): lačný po pomstě, odplatě; (3) (Nik): o osobě: toužící po tom, aby se stalo něco předpovězeného; (4) lid. (Kost): neklidný; (5) lid. (Kost): o osobě: cítící zášť; ► protože ji někdo v něčem překonal; (6) (Kub): o pokrmu: pikantní, pálivý; ► je připravený s pikantní omáčkou; (7) (Hond): o pokrmu: obsahující příliš chilli papričky; (DA).

enchiladora, f. (1) (Mex): viz: *enchiladera*; (DA).

enchiladuría, f. (1) (Mex): stánek, lokál; ► připravují se tam a prodávají *enchiladas*; (DA).

enchilar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Hond, Portor): rozzlobit se, rozčilit se; (2) tr. (Mex): rozzlobit, rozčilit; (3) intr/zvrat. (Nik): závidět, chtít se někomu pomstít; (4) lid. (Kost): cítit zášť, nenávisť; ► protože nás někdo překonal nebo naštvál; (5) tr. (Mex, Hond, Kub): okořenit (pokrm); (6) intr/zvrat. (Guat, Hond, Kost): cítit pálení, štípání; ► v ústech nebo očích; (7) intr. (Kost): pálit, štípat; ► v ústech nebo očích; chilli paprička, paprika, cibule nebo česnek; (DA).

enchilazón, f. (1) (Kost): pálení, štípání; ► v ústech nebo očích; způsobené chilli papričkou, paprikou, cibulí nebo česnekem; (DA).

enchileanchado, -da, adj. (1) (Mex): o mase: pečené nebo dušené s *chile ancho* (druh papriky); (DA).

enchillarse, intr/zvrat. (1) (Salv): zadlužit se; (DA).

enchilorar, tr. (1) (Portor): uvěznit, zavřít do vězení; (DA).

enchiloso, -sa, adj. (1) (Mex, Kost): chutnající jako chilli paprička (pokrm); ■ Syn.: *chiloso*; (DA).

chiloso, -sa, adj. (1) (Mex, Kost): chutnající jako chilli paprička (pokrm); viz též: *enchiloso*; (DA).

enchinado, -da, adj. (1) (Mex): kudrnaté (vlasy); (2) (Mex): mající naježené chlupy, husí kůži; (DA).

enchinamiento, m. (1) (Mex): husí kůže; ► ze zimy nebo strachu; (DA).

enchinar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Guat): mít husí kůži; ► ze zimy nebo strachu; (2) tr. (Mex): natáčet, vlnit vlasy; (3) (Portor): obtěžovat, štvát; (4) (Portor): potřít citronem nebo pomerančem peří kohouta; ► aby se lépe stříhalo; (5) **enchinarse el cuero**¹ (Mex): mít husí kůži; (6) **enchinarse el cuero**² (Mex): dostat strach; (DA).

enchinchar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Guat, Salv; Mex, Dom, Arg, Urug; lid.): rozzlobit se; (2) tr. (Guat; Mex, Dom, Arg, Urug; lid.): rozzlobit; (3) (Mex, Dom): štvát, otravovat; (4) intr/zvrat., málo užív. (Dom): naplnit se štěnicemi; ► matrace nebo polštář; (5) tr. (Salv): uvěznit, zavřít do vězení; (DA).

enchinchorrarse, intr/zvrat. (1) (Ven): flákat se, nic nedělat; (DA).

enchipar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., venk. (střKol): smotat; ► především provaz; (2) intr/zvrat. (střKol): smotat se; ► provaz; (3) (střKol): svinout se; ► had; (4) tr., lid. (záp a střBol): svázat provazem; ► náklad zemědělských produktů; (5) intr/zvrat. (záp a střBol): pěvně se obejmout; ► především dvě zamilované osoby; (6) intr/zvrat., málo užív., lid. (střKol): dostat špatnou náladu; (DA).

enchiquerado, -da, adj. (1) adj. (Hond): zavřený, uvězněný; (2) (Hond): uvězněný, zavřený ve vězení; (DA).

enchiringado, -da, adj. (1) (Portor): o osobě: euforická; (DA).

enchirondada, f. (1) (Salv): doba strávená ve vězení; (DA).

enchirondar, tr. (1) (Guat, Salv): zabásnout, zavřít do vězení; (DA).

enchismar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom, Portor): způsobit rozkol, zneprátelit; (2) intr. (Dom): pomlouvat; (3) intr/zvrat. (Portor): rozzlobit se; (DA).

enchivada, f. (1) (Salv): prostitutka; ► která má milence; (DA).

enchivado, -da, adj. (1) lid. (Ekv, Arg, Urug): naštvaný, rozčilený; (DA).

enchivar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Portor, Kol, Ekv, Arg, Urug): rozzuřit se; (2) (Dom): zapadnout; ► vozidlo; v mělkém terénu; (3) (Dom): ucpat se; ► kanál, potrubí; (4) (Hond, Salv): udržovat stálý sexuální vztah; ► prostitutka s někým, kdo není jejím partnerem; (5) (Nik): způsobit si nevolnost; ► kouřením; (6) (Nik): opít se; (7) tr. (Portor): ukrást něco; (8) (Portor): schovat cizí věci; (9) intr/zvrat. (Salv): přikrýt se, zabalit se; ► dekou, příkrývkou; (10) tr. (Portor): šetřit, spořit; (DA).

enchochado, -da, adj. (1) lid. (Chil): kudrnaté, objemné (vlasy); (DA).

enchoclar, tr. (1) (Pan, Dom): schovat, strčit, zavřít; (2) (Pan): svévolně přisoudit, přidělit; (DA).

encholada, f. (1) (Kost): špatné rozhodnutí, výběr; (DA).

encholar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (střBol): žít na psí knížku; ► muž se ženou; (2) tr. (Kost): donutit někoho ke špatnému rozhodnutí; ► úmyslně či neúmyslně; (3) intr/zvrat., lid. (Kost): udělat špatnou věc; (4) (Kost): v biliáru: šťouchnout do díry špatnou kouli; (DA).

encholpar, tr. (1) (Nik): uvěznit, zavřít do vězení; (DA).

enchompipar(se), intr/zvrat. (1) lid. (Kost): naštvat se, rozzlobit se; (DA).

enchonarse, intr/zvrat. (1) (Nik): vlézt, dostat se; ► na nějaké místo; aniž bychom pro to něco udělali; (DA).

enchonclarse, intr/zvrat. (1) (Dom): dobrovolně se izolovat; ► zavřením se na nějakém místě (především v domě); (DA).

enchongar, tr. (1) (Salv): vyzdobit nějaké místo; ► na oslavu; (DA).

enchoque, m. (1) (Bol): hračka; ► skládá se z tyče, která je na jednom konci zakončená špičkou a na druhém kalíškem; další součástí je koule s dírou, která je přivázaná k dané tyči; cílem hry je snažit se dostat špičatý konec tyče do díry v kouli, nebo kouli dostat do kalíšku na druhé straně tyče; (DA).

enchorpar, tr. (1) (Kost): zavřít do vězení; (DA).

enchucar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Salv): zašpinit; (2) intr/zvrat. (Hond, Salv): zašpinit se (něco); (DA).

enchuchado, -da, adj. (1) (Kub): nabádaný, naváděný; (2) (Salv): spoutaný (želízky); viz též: *enchachada*; (DA).

enchuecar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Mex, Per, Bol, Chil, Arg): zkroutit, ohnout; (2) intr/zvrat., lid. (Mex, Per, Bol, Chil): zkroutit se (věc); (3) (Bol, Chil): přestat se chovat rovně a věrně; (DA).

enchufado, -da, adj. (1) lid. (Per, Bol): dělající něco s nadšením; (2) (Ven): mající dobré zaměstnání; (3) ~ **a dos veinte**, lid. (Bol): dělající něco s přehnaným nadšením; (DA).

enchufar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Mex): dobýt, získat (v lásce); (2) tr/zvrat., vulg. (Mex): souložit; (3) tr., vulg. (Per; Bol: lid.): souložit; (4) tr/zvrat. (Mex): jíst; (5) intr/zvrat., lid. (Per, Bol): účastnit se nějaké aktivity; ► s nadšením, pozorností a zájmem; (6) (Dom, Chil): navázat kontakt, zůstat v kontaktu; ► s něčím nebo někým; (DA).

enchufe, m/f. (1) f. (Dom, Portor): kamarád, kumpán; (2) m. (Bol): dětská hra; ► jedno dítě štipne druhé dítě vedle sebe, to štipne další atd., až se vytvoří řetěz; (DA).

enchufflar, tr. (1) (Hond, Salv, Kub, Dom, Kol, Ven, Ekv): zapojit do zásuvky; (DA).

enchuffle, m. (1) (Hond, Salv, Kub, Dom, Portor, Kol, Ven, Ekv): elektrická zásuvka; (DA).

enchulado, -da, adj. (1) (Dom, Portor): zamilovaný; (2) (Dom, Portor): nadšený; (DA).

enchulamiento, m. (1) (Dom, Portor): viz: *enchule*; (DA).

enchular(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Bol, Chil): ozdobit, zkrášlit; ► něco nebo někoho; (2) intr/zvrat. (Dom, Portor): bláznivě se zamilovat; (3) (Dom, Portor): mít citový vztah; ► k určitým věcem; (DA).

enchule, m. (1) (Dom, Portor): zamilovanost, zamilování; ■ Syn.: *embolle, enchulamiento*; (DA).

enchumarse, intr/zvrat. (1) (Bol): zarůst trávou nebo houštím; (DA).

enchumbadero, m. (1) (Dom, Portor): místo promočené vodou; (DA).

enchumbar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (jvMex, Kub, Dom, Ven): příliš něco namočit; (2) intr/zvrat. (jvMex, Kub, Dom, Ven): příliš se namočit; ► nějakou tekutinou; někdo nebo něco; (3) (Dom,

Ven): naplnit se olejem; ► svíčky motoru ve vozidle; (4) (Dom, Portor): namočit se, zmáčet se; (5) (Dom, Portor): zmáčet se; ► terén nebo cesta; (DA).

enchurucar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond): vtláčit; viz též: *enchurutar*; (2) intr/zvrat. (Hond): obléct si; ► to první, co máme při ruce; kvůli spěchu; (3) tr. (Nik): uvěznit, zavřít do vězení; (4) (Nik): vlákat do pasti; viz též: *ensartar*; (DA).

enchurutado, -da, adj. (1) (Hond, Salv): v rozpacích; (2) (Hond, Salv): zadlužený; (DA).

enchurutar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Salv): vtláčit do díry; ■ Var.: *enchurucar*; (2) intr/zvrat. (Salv): zadlužit se; (3) tr. (Salv): zatáhnout do problémů; (4) (Hond): nutit; ► někoho něco udělat; (DA).

enchusar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (jižEkv): vypustit, vyfouknout; (2) intr/zvrat. (jižEkv): vypustit se, vyfouknout se; (3) (jižEkv): zestárnout; (DA).

enchutar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Salv, Nik): dát, strčit; ► do díry; (2) lid. (Hond): překvapit někoho; ► tím, že ho v něčem překonáme nebo něčeho dosáhneme; (3) intr/zvrat., lid. (Hond): dostat se na nějaké místo; ► z čista jasna; (4) tr., vulg. (Salv): souložit; (5) intr/zvrat. (Salv): zadlužit se; (6) tr. (Hond): udělat, říct; (7) (Hond): donutit přijmout; (8) (Hond): uhodnout, rozluštit; ► něco, co bylo předpovězeno; (9) **si enchuta pierde y si no enchuta también** (Hond): to vyjde na stejno; ► vyjadřuje, že se někdo nachází v neřešitelné situaci; (DA).

encielado, m. (1) (Dom, Kol, Chil): strop; ► místnosti nebo budovy; (DA).

encielar, tr. (1) málo užív. (Chil): zastřešit; (DA).

encierre, m. (1) (Mex, Dom): zavření; (DA).

encierro, m. (1) (Kost): ohrádka; ► skládá se z přenosné konstrukce; určená k hraní pro děti, které ještě nechodí; (DA).

encima, f. (1) (zápKol): dárek k nákupu; ► nízké hodnoty; dávají jej obchodníci svým klientům za uskutečněný nákup; (2) **más ~**, lid. (Chil): navíc, kromě toho; (3) **por ~** (Portor): kohoutí zápas bez sázky; (DA).

encimada, f. (1) (Per): malý zákusek; ► z piškotu; pocukrovaný; (DA).

encimar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Dom, Per, Arg, Urug): velmi se přiblížit; (2) tr. (Per, Bol, Arg): ve fotbale: bránit velmi zblízka protihráče; ► aby se nedostal k balonu; (3) lid. (Arg, Urug): velmi přiblížit; ► jednu věc k druhé; (4) intr/zvrat. (střBol): položit se, sednout si; ► nemravně; na druhou osobu; (5) tr. (Bol; střKol: lid.): přidat navíc; ► trochu produktu, který kupujeme; prodavač u nákupu; (6) (Per, Bol): dát více; ► než je dohodnuto; (7) lid. (Bol): doplatit v hotovosti; ► při směnném obchodu s kořením; když jedno má vyšší hodnotu než druhé; (DA).

encime, m. (1) lid. (střKol): dárek; ► od prodavače při nákupu; může se jednat o kupovaný nebo jiný produkt; (DA).

encimoso, -sa, adj. (1) lid. (Mex): o osobě: otravná; (2) lid. (Mex): o osobě: otravná, obtěžující; ► svou neustálou přítomností, která narušuje prostor ostatních; (DA).

encimerito, m. (1) (Guat): pták (*Polioptila plumbea*); ► až 10 cm dlouhý; zobák má dlouhý a tenký; s dlouhým a vzpřímeným ocasem; je černý; rýdovací pera jsou bílé; břicho a boky hlavy má šedavě bílé; (DA).

encinillo, m. (1) (Dom): keř (*Isidorea pungens*); ► až 1,5 m vysoký; listy jsou podlouhlé, kopinaté a šedavě zelené; květy má trubkovité a červené; (DA).

encino, m. (1) (Hond): dub (*Quercus*); ► až 20 m vysoký; listy jsou kožovité, stálezelené a kopinaté; samčí květy rostou v květenství visícím, samičí květy v květenství vzpřímeném; plodem je žalud; kůra kmene se používá k vydělávání kůží a ke glazurování hliněných nádob; ■ Syn.: *roble*; (DA).

roble, m. (1) (Hond): dub; viz též: *encino*; (DA).

enlenco, -ca, adj/subst. (1) (Dom, Portor): o osobě: hubená, křehkého vzhledu; (DA).

enclochar(se), tr/intr/zvrat. (← angl. clutch, „spojka“) (1) intr. (US, Mex, Hond, Salv, Kost, Kub, Dom, Kol, Ven): řadit spojkou; ► ve vozidle; (2) zvrat. (Mex): rozbít se; ► spojka v autě; (3) tr., přenes. (Hond): souložit; (4) intr/zvrat. (Kost): dostat zkrat, být momentálně mimo mísu; (DA).

encobao, adj. (1) (Kub): o muži: dobře oblečený; (DA).

encobarse, intr/zvrat. (1) (Portor): rozzlobit se; ► zvažnět a nemluvit; (DA).

encocado, m. (1) (Kol): vaření kokosového mléka; (2) (Ekv): dušený pokrm; ► s rybou nebo krevetami, mlékem a strouhaným kokosem; (DA).

encocar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Nik): zašmodrchat se; ► provaz nebo nit; (2) (Nik): splést se; (3) tr. (Hond): přidat do pokrmu strouhaný kokos nebo kokosové mléko; (4) intr/zvrat. (szKost): zkroutit se; ► provaz po namočení; (DA).

encochar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Mex, Kol, Chil): zašpinit; (2) intr/zvrat., lid. (Mex, Kol, Chil): zašpinit se; (DA).

encocoramiento, m. (1) (Portor): otrava; (2) (Portor): nuda; (DA).

encohetarse, intr/zvrat. (1) venk. (Kost): rozzuřit se; (DA).

encojonar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., vulg. (Hond, Kub, Dom, Ven, Ekv, Per): velmi se rozzlobit, rozzuřit se; (2) tr. (Kub, Dom): velmi rozzlobit, rozzuřit; (DA).

encolerarse, intr/zvrat. (1) (Portor): naštvat se, rozčítit se; (DA).

encolochar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Nik): zvlnit vlasy; (2) intr/zvrat. (Hond, Nik): zvlnit si vlasy; (3) tr. (Nik): poplést, zmást; (4) (Nik): svázat; ► knihu nebo vytisknuté papíry; kroužkovou vazbou; (DA).

encoloniado, -da, adj. (1) (Chil): příliš navoněný; ► kolínskou nebo parfémem; (DA).

encolumnar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Arg): zařadit, rozdělit; ► osoby; podle určitého organizačního schématu; za účelem zúčastnění se nějaké politické aktivity; (2) intr/zvrat. (Arg): podpořit pozici a názory lídra nebo vůdce; ► osoba nebo skupina osob; buď samostatně nebo kvůli členství v politické straně či jiném seskupení; (3) (Arg): jít s dobou; ► v módě nebo jiných estetických či ideologických proudech; (DA).

encombrar, tr. (1) (Dom): bránit, překážet; ► v průchozím prostoru nebo v rozvoji určité situace; (DA).

encomienda, f. (1) (Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Kub, Dom, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): balík, zásilka; ► posílá se buď pozemní doručovací službou, nebo letecky; většinou uvnitř jedné země; (2) (Dom, Kol, Ven): pověření odesláním a doručením dokumentů, korespondence a malých balíčků příjemci; ► pověřujeme poštovní společnosti nebo jiné osoby; (3) (Bol): balík; ► laskavě někoho pověříme, aby ho odevzdal příjemci; (4) (Bol): plod; ► v břichu matky; (5) (Bol): stolice; ► v dětských plenkách; (DA).

encomioso, -sa, adj. (1) (Mex, Nik, Dom, Kol, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): o osobě: chválicí; (DA).

encompinchamiento, m. (1) (Pan): kamarádství; ► pravidelně spojující osoby; (DA).

encompincharse, intr/zvrat. (1) (Dom, Ven): spolčit se; ► dvě a více osob; se zlým úmyslem a podlostí; za účelem provedení nějakého plánu; (2) (Pan, Dom): trávit společně čas; ► přátelě; pravidelně; (DA).

enconar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr. (Kol): hnisat (rána); (2) intr/zvrat. (Ekv): infikovat se, zanítit se (rána); (3) (Salv, Nik): zanítit se (rána); (4) tr. (Ekv): v textilních továrnách: namotat vlákna na kužely; ► ty pak budou instalovány v tkalcovnách; (DA).

enconcharse, intr/zvrat. (1) (Guat, Ven): skrývat se; ► zejména z politických důvodů; (2) (Hond, Nik): zaseknout se; ► munice ve střelné zbrani; (3) (Hond): zakoktat se; (4) (Portor): schovat se, stáhnout se (do soukromí); ■ Syn.: *enconchabarse*; (5) (Hond, Salv, Nik): věnovat se; ► dělání něčeho, po čem dotýčný touží; (6) (Hond): žít na účet druhého; (7) (Hond): skrývat, potlačovat; ► nějaké téma nebo myšlenku; (DA).

enconchabarse, intr/zvrat. (1) (Portor): schovat se, stáhnout se (do soukromí); viz též: *enconcharse*; (DA).

encondar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom): skrývat; viz též: *enconder*; (2) intr/zvrat. (Dom): skrývat se; viz též: *encondarse*; (DA).

enconder(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom): skrývat; (2) intr/zvrat. (Dom): skrývat se; ■ Var.: *encondar, encondarse*; (DA).

encono, m. (1) (Salv, Kol): zanícení, otok; ► především nějaké rány; (DA).

encontentar(se), tr/zvrat. (1) tr., lid. (Mex): uspokojit; (2) tr/zvrat., lid. (Mex): usmířit se, udobřit se; (DA).

encontrado, -da, adj. (1) lid. (Ekv): o osobě: zneprátelená s jinou; (2) (Guat): zacuchané (vlasy); (DA).

encontrarse, intr/zvrat. (1) (Hond): zvyknout si; ► na prostředí nebo činnost; viz též: *amañarse*; (DA).

Virgen, f. (1) **encontrar la ~ amarrada en un trapito**¹, lid. (Chil): mít štěstí; (2) **encontrar la ~ amarrada en un trapito**² (Chil): náhodou něco nalézt; (DA).

bola, f. (1) **encontrar su ~**, lid. (Mex): mít štěstí; (DA).

vuelta, f. (1) **encontrarle la ~¹** (Arg): přijít na kloub; ► nějakému mechanismu; (2) **encontrarle la ~²** (Dom, Par): najít slabinu; ► někoho nebo něčeho; (DA).

guaca, f. (1) **encontrarse con una ~** (Kol): mít dobrou příležitost; (DA).

coyol, m. (1) **encontrarse la piedra con el ~** (Guat): čelit, diskutovat; ► dvě tvrdohlavé osoby; ani jedna z nich nepřipustí jinou argumentaci než tu svoji; (DA).

encopetarse, tr/zvrat. (1) (Nik, Kub, Dom; zápKol: lid.): upravit se, elegantně se obléct; (DA).

encorbatado, -da, adj/subst. (1) (Ekv, Chil, Par): zaujímající vážný postoj; ► před ostatními a při určitých okolnostech; (2) (Hond, Dom, Bol): osoba z vyšší společenské třídy; ► nebo se tak alespoň chová; (3) (Chil): o muži: pečlivě oblečený; (DA).

encorchetarse, tr/zvrat. (1) (Bol): zavěsit se, vzít se za paže; (DA).

encorcovado, -da, adj. (1) (Dom, Portor): hrbatý, shrbený; (DA).

encordada, f. (1) lid. (Arg): kytara; (DA).

encordado, m. (1) (Kol, Bol): struny; ► na hudebních nástrojích; (2) (Kol): boxerský ring; (DA).

encorio, m. (1) lid. (Kub): noha, chodidlo; (2) lid. (Kub): bota; ■ Syn.: *encorioco*; (DA).

encorioco, m. (1) (Kub): bota; viz též: *encorio*; (DA).

encornar, tr/intr. (1) tr., málo užív. (Mex): nasadit parohy (někomu); (2) intr. (Hond): narůst rohy; ► kravám, ovcím a kozám; (DA).

encostar(se), intr/zvrat. (1) intr. (svBol, Par): přiblížit plavidlo k pevnině; ► v říční dopravě; (2) intr/zvrat. (svBol, Par): přiblížit se; ► s plavidlem ke břehu; v říční dopravě; (DA).

encremar, tr. (1) (Nik, Chil, Arg): nakrémovat (boty apod.); (DA).

encrespador, m. (1) ~ **de pestañas** (Kol): kleštičky; ► k natočení řas; (DA).

encrillar, tr. (1) venk. (Hond): oplodnit; ► samec samicí; (DA).

encromado, -da, adj. (1) (Dom): pečlivě upravený, elegantně oblečený; (DA)

encuartado, -da, adj. (1) (Ven): o osobě: zavřená v pokoji; (DA).

encuartelar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Hond, Dom, Portor, Kol, Per, Bol, Chil, Par): umístit vojenskou jednotku v kasárnách; ► musí být v pohotovosti; (2) intr/zvrat. (Ekv, Per): stáhnout se; ► do kasáren; (DA).

encuclillarse, intr/zvrat. (1) (Mex, Nik, Kol, Ven, Bol, Chil, Par): dřepnout si, sednout si na bobek, (DA).

encuentre, m. (1) (Mex): setkání, sraz, schůzka; (DA).

encuentro, m. (1) (Kub, Per): místo, kde se pojí sval s tělem; ► u ptáků; (2) (Hond): náboženské ceremonie; ► provádějí se s obrázky dvou svatých na hranicích dvou sousedních vesnic; (3) (Portor): kohoutí zápas; viz též: *riña*; (DA).

encuerado, -da, adj/subst. (1) adj/subst. (Mex, Guat, Hond, Dom, Ekv, Bol): nahý, málo oblečený; (2) adj. (Ven): žijící na psí knížku s jinou osobou; (3) (Hond, Salv): o věci: potažená nebo pokrytá kůží; (4) (Hond): o věci: svázaná pásy ze surové kůže; ► zejména trámy a jiné dřevěné nástroje; (DA).

encuarar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr/zvrat., lid. (Mex, Guat, Hond, Salv, Kub, Dom, Kol, Ekv, Per, Bol, Chil): vysvléct se; (2) tr., lid. (Mex, Guat, Hond, Salv, Pan, Kub, Dom, Ekv, Per, Bol): vysvléct (někoho); (3) přenes. (Mex, Kub, Dom): oškubat (o peníze); (4) intr/zvrat. (Ven): žít na psí knížku; ► dvě osoby; (DA).

encueratriz, f. (1) (Mex): striptérka; ■ Var.: *encueractriz*; (DA).

encueractriz, f. (1) vulg. (Mex): viz: *encueratriz*; (DA).

encuerdarse, intr/zvrat. (1) (Mex): pokazit se; ► mechanismus u natahovacích hodin; (DA).

encuero, -ra, adj. (1) lid. (Pan, Kub, Dom): nahý; (DA).

encuerpar, intr. (1) (Mex): ztloustnout; (DA).

encueruso, -sa, adj. (1) (Kub): nahý; (DA).

encuetar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Mex): opít; (2) intr/zvrat., lid. (Mex): opít se; (3) lid. (Bol): opustit nějaké místo; ► z ničeho nic; (DA).

encuevado, -da, adj. (1) přenes. (Hond, Nik, Kost, Kub, Dom, Portor, Bol, Chil): o osobě: nevycházející z domu; (2) (Hond, Salv, Nik, Kost, Dom): o osobě nebo zvířeti: zalezlé v jeskyni nebo noře; (3) (Portor): mající zapadlé oči; (DA).

encuevarse, intr/zvrat. (1) přenes. (Hond, Nik, Kost, Kub, Dom, Bol): nevyházet z domu; (2) (Hond, Salv, Nik, Kost, Dom): vlézt do jeskyně nebo nory; ► osoba nebo zvíře; (3) (Dom,

Portor, Chil): strávit hodně času v posteli; (4) (Dom, Portor, Bol): izolovat se; ► vyhýbat se společenským stykům; (5) vulg. (Hond): souložit; (DA).

encufar, tr. (1) lid. (Arg): zavřít do vězení; (DA).

enculado, -da, adj. (1) vulg. (Arg): rozhněvaný; samotářský; (2) vulg. (Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan): velice zamilovaný; (3) (Salv): obklíčený, zahnaný do úzkých; viz též: *aculado*; (4) (Kost): zbabělý; viz též: *aculado*; (DA).

encularse, intr/zvrat. (1) vulg. (Arg): naštvat se, rozzlobit se, zaujmout samotářský postoj; (2) vulg. (Guat, Hond, Salv, Nik, Pan; Kost: málo užív.): vášnivě se zamilovat; (DA).

encule, m. (1) vulg. (Hond, Salv): intenzivní zamilovanost; (DA).

enculebrarse, intr/zvrat. (1) (Kol): zadlužit se; (DA).

encullarse, intr/zvrat. (1) (Nik, Dom, Portor, Ven): mít strach; (2) (Dom): rozzuřit se, ztratit trpělivost; (DA).

encumbrar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Kost, Chil): pouštět draka; (2) tr/zvrat. (Salv): odnést si; (3) (Salv): ukrást; (4) tr. (Salv): chytit, zadržet (policie); (5) intr/zvrat. (Guat): opíjet se, pít alkohol; ► dokud nejsme v náladě; (DA).

encumbre, m. (1) (Dom): hrdost, pýcha; (DA).

encunetarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Salv, Dom, Kol, Ven; Ekv, Bol): zapadnout do příkopu; ► motorové vozidlo; jedním nebo dvěma koly; (DA).

encurdelar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (jižBol, Arg, Urug): opít se; (2) tr., lid. (jižBol, Arg, Urug): způsobit opilost (něco); (DA).

encurrucado, -da, adj. (1) (Kub, zápKol): schoulený; ► za účelem ochrany před zimou; (DA).

encurrucarse, intr/zvrat. (1) (Portor; zápKol, Ven): schoulit se; ► za účelem ochrany před zimou; (DA).

encurrujarse, intr/zvrat. (1) (Ven): schoulit se; (DA).

encusucarse, intr/zvrat. (1) (Salv): zavřít se v domě, izolovat se; (DA).

encusularse, intr/zvrat. (1) venk. (Hond): zavřít se v malé místnosti; (DA).

endamarse, intr/zvrat. (1) lid. (Mex, Hond, Salv, Nik): žít na psí knížku; ► jako manželé, ale bez uzavření sňatku; ■ Syn.: *acumarse*; (DA).

acumarse, intr/zvrat. (1) (Mex, Hond, Salv, Nik): žít na psí knížku; viz též: *endamarse*; (DA).

endeadeveras, adv. (1) venk. (Chil): opravdu, skutečně; (DA).

endecar, tr. (← angl. *to check*) (1) (Portor): rozdělit, nalajnovat; ► drogu v prášku; (DA).

endecir, tr. (1) málo užív., venk. (Chil): říct, říkat; (DA).

endejar, tr. (1) málo užív., lid. (Chil): nechat; (DA).

endelante, adv. (1) málo užív., venk., lid. (Chil): vpředu, před; (2) venk. (Hond, Salv, Dom): dopředu; (DA).

endémico, adj. (← angl. *endemic*) (1) (Ekv): domorodý, původní, náležící k určitému místu; (DA).

endenante, adv. (1) (Chil, szArg): viz: *endenantes*; (DA).

endenantes, adv. (1) venk., lid. (Mex, Hond, Salv, Nik, Pan, střKol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, szArg): před chvílí; ■ Var.: *endenante*; (DA).

endenantitos, adv. (1) málo užív., venk., lid. (Per): před malou chvílí; (DA).

enderezado, m. (1) (Hond, Salv, Kost, Par): narovnáání, vyklepání karoserie; ► nabouraného automobilu; (DA).

enderezar, tr. (1) ~ **curcunchos** (Chil): snažit se vyřešit něco, co nemá řešení; (DA).

endespués, adv. (1) venk., lid. (střKol, Chil): potom, později; (DA).

endeveras, adv. (1) venk., lid. (Portor, Bol, Chil, szArg; Portor): opravdu, skutečně; (2) **de** ~, venk., lid. (Bol, szArg): autentický, skutečný, opravdový; (3) venk., lid. (szArg): opravdu, skutečně; (DA).

endiablado, -da, adj. (1) (Mex): o šunce apod.: velmi pálivá, ostrá; (2) (Nik, Dom): o věci: nebezpečná; (3) (Nik, Dom): o osobě: rozzuřená, cholerická; (DA).

endieciochado, -da, adj. (1) (Chil): vyzdobený; ► obyvateli Chile; při příležitosti státního svátku; (2) (Chil): spolupracující, zúčastněný; ► oslav státního svátku; s radostí; (3) (Chil): opilý; (DA).

endieciochamineto, m. (1) (Chil): osvojení si, přijetí; ► zvyků a chování spojených s 18. zářím (Den nezávislosti Chile); (DA).

endieciocharse, intr/zvrat. (1) (Chil): oslavovat státní svátek 18. září (Den nezávislosti Chile); (DA).

endija, f. (1) lid. (Dom, Portor, Ekv): škvíra, štěrbina, prasklina; (DA).

endiosado, -da, adj. (1) (Mex): velmi zamilovaný; (DA).

enditado, -da, adj. (1) (Guat): o osobě: zadlužená; (DA).

enditarse, intr/zvrat. (1) (Mex): zadlužit se; (DA).

endosar, tr. (← angl. *to endorse*) (1) (Portor): potvrdit, podpořit, doporučit; (DA).

endoso, m. (1) (Portor): doporučení, podpora; (DA).

endrogado, -da, adj. (1) (Mex, Per): zadlužený; (2) (Salv, Nik, Kub, Dom, Ven, Per, Chil): zdrogovaný; (3) (Salv): bláznivý; (DA).

endrogamneto, m. (1) (Salv): halucinace; ► způsobené požitím drog; (DA).

endrogar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex; Per: málo užív.): zadlužit se; (2) tr., málo užív. (Per): přivést na mizinu, zruinovat (někoho); (3) intr/zvrat. (Nik, Kub, Dom, Portor, Ven, Ekv, Per): dát si drogu; (4) (Nik, Kub, Per): podat, aplikovat drogu; (DA).

endurar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Ekv, Bol): zpevnit; ► nějakou věc; (2) intr/zvrat. (Hond, Bol): zpevnit se; ► nějaká věc; (3) málo užív. (Ekv): uzdravit nemocného; (DA).

endurecer, tr. (1) ~ **la mano** (Kol, Chil, Par): zpřísnit; ► zaujmout přísné postoje a opatření; (DA).

ene, adj/adv. (1) (Chil): hodně, moc; (2) ~, **tene, tú** (Chil): ententyky, rozpočítávací; ► používá se při určitých hrách; postupně se ukazuje prstem na každého z účastníků; cílem je vybrat jednoho z nich k vykonání určité role; (DA).

enémico, -ca, adj. (1) (Portor): otravný, protivný; (DA).

enemocada, f. (1) (Dom): muškátový oříšek; ■ Var.: *enemoscada*; (DA).

enemoscada, f. (1) (Dom): viz: *enemoscada*; (DA).

enemoscado, m. (1) (Portor): muškátovník (strom); (DA).

enemosco, m. (1) (Portor): strom (*Monodora myristica*); ► středního vzrůstu; má jednoduché listy; plod je jednoduchý s velkými semeny v dužinatém obalu; jeho dřevo se používá ve stavebnictví a truhlářství; (DA).

enenantes, adv. (1) venk. (Per): před chvílí; (DA).

energizar, tr. (1) (Dom, Kol, Ekv, Bol, Chil): stimulovat, povzbuzovat; (DA).

energumenarse, intr/zvrat. (1) málo užív. (Chil): rozzuřit se, rozčítit se, ztratit kontrolu; (DA).

enfadar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Mex): nudit se, přestat se bavit; (2) tr. (Mex): odpuzovat; (DA).

enfajillar, tr. (1) (Mex, Kost): svázat; ► stohy novin, letáků apod.; (DA).

enfarolarse, intr/zvrat. (1) lid. (Arg): opít se; (DA).

enfermada, f. (1) (Mex, Guat, Salv, Nik, Kost): nákaza (nemocí); (DA).

enfermarse, intr/zvrat. (1) (Mex, Hond, Nik, Dom, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, szArg, Urug): menstruovat; (2) lid. (Ekv, Bol): lehnout si do postele; ► žena; k porodu; (3) lid. (Kub): vzrušit se (sexuálně); (4) (Salv): trpět komplexem nadřazenosti; (DA).

enfermedad, f. (1) lid. (Nik, Bol): menstruace; (2) lid. (Kub): sexuální vzrušení; viz též: *calentura*; (3) ~ **catastrófica** (Chil): smrtelná nebo vážná choroba; ► znamená velký výdaj pro nemocného nebo jeho rodinu; (4) ~ **de Chagas** (Mex, Ekv, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): Chagasova choroba; ► přenášená štípnutím parazita (*Trypanosoma cruzi*); způsobuje svědění, zánět uzlin (zejména mízních), horečku a nakonec smrtelné poškození srdce; (5) ~ **del pijo** (Salv): stáří; (DA).

enfermito, -ta, adj/subst. (1) lid. (Mex, Nik, Per, Bol, Chil, Par): mentálně postižený, retardovaný; (DA).

enfermoso, -sa, adj. (1) lid. (Guat, Hond, Nik, Dom, střKol, Ven; Ekv: venk.): o osobě nebo zvířeti: neduživé, často nemocné; (2) lid., venk. (Ekv): indisponovaný; ► s drobným a přechodným zdravotním problémem; (DA).

enfierrar, tr. (1) (Chil): umístit železnou kostru; ► v konstrukcích s armovaným betonem; (2) málo užív. (Ekv): zranit, pořezat, zabít; ► nožem nebo podobným předmětem; (DA).

enfiestado, -da, adj. (1) lid. (Kost, Pan, Ven, Chil): opilý; (DA).

enfiestarse, intr/zvrat. (1) (Mex, Guat, Hond, Nik, Pan, Dom, Portor, Ven, Chil, Arg; Kol: lid.): bavit se; ► na oslavě nebo večírku; ■ Var.: *enfistarse*; (2) (Mex): mít plné zuby; ► nějakého večírku; (3) lid. (Kost): pít likér; ► až do opilosti; (DA).

enfieste, m. (1) lid. (zápArg): velká zábava; (DA).

enfielar, tr. (1) ~ **las baterías** (Kol, Ven): být proti někomu; ■ Syn.: *enfielar los cañones*; (2) ~ **los cañones** (Kub, Dom): viz: *enfielar las baterías*; (DA).

enfirolarse, tr/zvrat. (1) (Ven): elegantně se obléct; (DA).

enfistarse, intr/zvrat. (1) (Dom): bavit se; viz též: *enfiestarse*; (DA).

enflatarse, intr/zvrat. (1) (Mex): rozzlobit se, dostat špatnou náladu; (DA).

enflautada, f. (1) málo užív. (Per): hloupost, blbost, nesmysl; (DA).

enflautar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Mex, střKol): hodit někomu na krk, dát na starost; ► nějakou obtížnou záležitost, osobu nebo věc; (2) intr/zvrat., vulg. (Bol): rozzlobit se; (DA).

enfletado, -da, adj. (1) (Nik): našťvaný, rozzlobený; (DA).

enfletarse, intr/zvrat. (1) (Nik): našťvat se, rozzlobit se; (DA).

enfloramiento, m. (1) (Bol, sev a szChil): obřad; ► uši dobytka (zejména lam *guanaco* a *vicuña*) se ozdobí květy nebo barevnými stuhami, které vyjadřují symbol plodnosti; ■ Var.: *floramiento*; (2) lid. (Bol): ozdobení květinami; (DA).

floramiento, m. (1) (Bol, sev a szChil): obřad; viz též: *enfloraminto*; (DA).

enflorar, tr. (1) (Mex, Salv): uctívat zemřelé; ► květinami na jejich hrobě; (DA).

enflusado, -da, adj. (1) (Ven): pěkně oblečený; (DA).

enfocado, -da, adj. (1) (Portor): rozzlobený, znechucený; (2) (Portor): posedlý; (DA).

enfogonarse, intr/zvrat. (1) (Dom, Portor): velmi se rozzlobit, rozčítit se; ■ Syn.: *enfuñarse*; (DA).

enfuñarse, intr/zvrat. (1) (Dom, Portor): velmi se rozzlobit, rozčítit se; viz též: *enfogonarse*; (DA).

enfollinarse, intr/zvrat. (1) (Portor): opít se; (DA).

enforforar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Dom): rozhněvat se, rozčítit se; (2) tr. (Dom): rozhněvat, rozčítit; (DA).

enfori, m. (1) (Kub): marihuana; (DA).

enfrascar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex): flámovat, pařit; (2) tr. (Guat): uhranout; ► něčí podobizna se vloží do lahvičky s bylinkami, která se poté zakope na tajném místě; (DA).

enfrenar, tr. (1) (Mex, Salv): brzdit, zabrzdit; (2) (Portor): sklonit hlavu dolů; (DA).

enfrenón, m. (1) (Mex): prudké zabrždění; (DA).

enfrentico, adv. (1) (Dom): naproti; (DA).

enfriador, m. (1) (Mex, Ven): domácí elektrospotřebič; ► slouží k ochlazení pitné vody; (DA).

enfriar, tr. (1) (Mex, Nik, Kol, Portor, Per, Bol): zabít někoho; ■ Syn.: *partir*; (2) (Hond): zlegalizovat; ► dokumenty kradeného automobilu; (3) ~**se el guarapo**¹, lid. (Ven): dostat strach; (4) ~**se el guarapo**², lid. (Ven): ztratit odvalu; (DA).

partir, tr. (1) (Mex, Nik, Kol, Portor, Per, Bol): zabít někoho; viz též: *enfriar*; (DA).

enfrijolada, f. (1) (Mex): smažená kukuřičná tortilla; ► s fazolovou omáčkou, nasekanou cibulí a uleželým sýrem; (DA).

enfrijolarse, intr/zvrat. (1) (Mex): zkomplikovat se, zamotat se; ► nějaká záležitost, obchod nebo podnikání; (DA).

enfuegada, f. (1) (Pan): opilost; (DA).

enfuegarse, intr/zvrat. (1) lid. (Pan): opít se; (DA).

enfullinarse, intr/zvrat. (1) málo užív. (Mex): rozčítit se, rozzuřit se; (DA).

enfunchar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Kub, Portor): velmi se rozzlobit, rozčítit se; ■ Syn.: *enroñarse*; (2) (Kub): rozzlobit, rozčítit; (DA).

enfundio, m. (1) (Dom, Portor; Ekv: málo užív.): lež, výmysl, pomluva, nepravdivá zvěst, osočení; (DA).

enfurfurar(se), tr/intr/zvrat. (1) (Dom): rozzuřit se, rozčítit se; (2) tr. (Dom): rozzuřit, dopálit; (DA).

enfurgonar, tr. (1) málo užív. (Portor): v cukrovárenském průmyslu: naložit na nákladní auto; ► náklad cukrové třtiny; (DA).

enfurruscarse, intr/zvrat. (1) lid. (Kol): našťvat se; (DA).

enfuscarse, intr/zvrat. (1) (Portor): být zaslepený, splést se, znepokojit se; (DA).

engafarse, intr/zvrat. (1) (Portor): nasadit si brýle; (DA).

engajado, -da, adj. (1) (sevKol): o vlasech: vlnité, kudrnaté; (DA).

engalletado, -da, adj. (1) lid. (Kol): problémový; (2) (Ven): zmatený, rozrušený; (3) (Ven): o dopravní cestě: ucpaná; ► vozidly; (DA).

engalletar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Pan, Ven): zmást, splést (někoho); (2) intr/zvrat. (Ven): splést se, rozrušit se; (3) (zápVen): ucpat se (v dopravě); (DA).

engallinar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Ven, Arg): naježít se; (2) tr. (Salv): uvěznit, zavřít do vězení; (3) intr/zvrat. (Salv): zaplést se; ► do problémů; (DA).

engallotarse, intr/zvrat. (1) (Salv): stát se pyšným, nafoukaným; (DA).

enganchabobos, m. (1) (Ekv): zvlněný pramen vlasů; ► nosí se přilepený na čele nebo po stranách obličeje; (DA).

enganchado, -da, adj/subst. (1) adj/subst., lid. (Per, Chil; Bol: lid.): dělník; ► na práci v dolech nebo na zemědělskou práci; pracuje ve špatných podmínkách; (2) adj. (Hond; Kost): zamilovaný; (3) (Nik): jezdící obkročmo; ► na koni; (4) (Nik): oklamáný, podvedený; (DA).

enganchar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Guat, Dom, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil): najmout, zaměstnat; ► na práci v jakékoli profesi; (2) intr/zvrat. (Dom): nechat se naverbovat; ► na vojnu nebo k policii; (3) tr. (Hond, Salv, Nik, Dom): podvést, okrást; (4) (Guat): koupit si něco na splátky; (5) intr/zvrat., lid. (Pan): zadlužit se; (6) intr., lid. (zápVen): vytrvale diskutovat; ► i přes nezájem druhého účastníka diskuze; (7) tr. (Chil): zařadit rychlost; ► v převodovce; (8) intr/zvrat. (Hond, Nik, Kost): zamilovat se; (9) (Hond, Nik): získat zaměstnání; (10) tr. (Portor): povýšit, postoupit; (11) (Portor): položit nahoru; ► na vyvýšené místo; (12) (Nik): jezdit obkročmo na koni; (13) (Portor): zavěsit, položit někomu telefon; (DA).

enganche, m/f. (1) m. (Mex, Guat, Hond): první splátka; ► při koupi na splátky; (2) (Per, Bol, Chil): záloha na plat; ► dává ji zaměstnavatel pracovníkovi, kterého zaměstnal na práci v dolech nebo na farmě; (3) (Ekv, Per, Bol, Chil): příležitostné zaměstnání; ► jedná se o zemědělskou práci nebo práce jiného druhu; jedná se o zaměstnání mimo stálé bydliště, buď ve stejném státě, nebo v jiném; (4) (Per, Bol, Chil): skupina příležitostných pracovníků; ► pracujících mimo své bydliště; jedná se o zemědělské nebo jiné práce; (5) (Hond; Portor: lid.): pracovní místo, zaměstnání; (6) m/f. (Nik): osoba, která získá práci na úkor druhé; (7) m. (Dom, Arg): milostné dobývání; (8) lid. (Bol): podplatit; ► k získání náklonnosti ve prospěch něčeho, po čem toužíme; (9) (Salv): podvod, klam; (10) lid. (Bol): finanční pomoc; ► ke zlepšení něčí ekonomické situace; (11) (Portor): krátká známost; (DA).

engañababosos, adj/subst. (1) (Guat): falešný, pokrytecký; (DA).

engañabobos, m. (1) (Salv): *dulce de leche* s vyšlehaným vejcem; (DA).

engañada, f. (1) lid. (Nik, Kub, Dom, Kol, Per, Bol, Par): klam, lež; (DA).

engañador, m. (1) (Kost): návnada; ► zejména ve tvaru ryby; používá se k lovu ryb; (DA).

engañadora, f. (1) (Pan): spodnička; ► po naškrobení a vyžehlení je velmi široká a skládaná; (DA).

engañamuchachos, m. (1) (Per): klam, podvod; ► s přetvářkou; (DA).

engañapichagua, m/f. (1) m/f. (Arg, Urug): věc; ► méněcenná a méně důležitá než se zdá; (2) lid. (Bol): věc klamající naivní osoby; (3) lid. (Bol): pouliční prodavač; ► okrádá osoby díky své výřečnosti; (DA).

engañar, tr. (1) (Dom): připravit ženu o panenství; (DA).

manteca, f. (1) **engañar con ~ de garrobo** (Nik): přimět věřit; (DA).

diente, m. (1) **engañar el ~** (Chil): viz: *engañar el hambre*; (DA).

estómago, m. (1) **engañar el ~**, lid. (Salv, Kub, Per): viz: *engañar el hambre*; (DA).

hambre, f. (1) **engañar el ~** (Mex): ošidit hlad; ► sníst malý pokrm než přijde čas na velké jídlo; ■ Syn.: *engañar el diente, engañar el estómago*; (DA).

comida, f. (1) **engañar la ~** (Hond): šidit jídlo, šetřit s jídlem; (DA).

engañe, m. (1) (Portor): klam, podvod, návnada; (DA).

engañero, -ra, adj. (1) lid. (szArg): o osobě: podvádějící; (2) venk., lid. (szArg): falešný, zrádný, prolhaný; (DA).

engañifle, adj/subst. (1) lid. (Bol): ulhaný; ► za účelem dosažení osobních výhod; (DA).

engarabitar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Dom): ohrnout si kalhoty; zvednout si sukni; (2) (Portor): zamotat, zavázat; ► provázek nebo nit; (3) intr/zvrat. (Portor): ohnout se, shrbit se; (DA).

engaratusar, tr. (1) (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kol): vlichotit se; ► někomu; abychom od té osoby něco získali; ■ Var.: *engaratusar*; (DA).

engaratusar, tr. (1) (Mex): viz: *engaratusar*; (DA).

engargolado, -da, adj/subst. (1) (Mex): venkovská vazba; ► spočívá ve spojení již dříve proděravělých listů pomocí plastového nebo kovového kroužku; (DA).

engargoral, tr. (1) (Mex): svázat; ► knihu nebo listy; pomocí plastové kroužkové vazby; (DA).

engaripolarse, intr/zvrat. (1) (Ven): elegantně se obléct; (DA).

engarrarfarse, intr/zvrat. (1) (Portor): zaplést se; ► do nelegální nebo nemorální záležitosti; (DA).

engarranchinarse, intr/zvrat. (1) (Salv): zaplést se do rvačky; (DA).

engarrapatarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Hond, Salv, Nik): chytout klíšřata; (DA).

engarre, m. (1) (Salv): rvačka, boj, hádka; (2) (Salv): viz: *competencia*; (DA).

engarrotado, -da, adj. (1) (Kub, Kol): zkřehlý, ztuhlý (zimou); (2) (Nik, Kost, Pan, Kub): o osobě nebo části těla: trpící křečí, v křeči; (DA).

engarrotarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Nik, Kost, Pan, Ekv): trpět křečí; (2) (Portor): ztuhnout; ► maso starého zvířete; (DA).

engarrucharse, intr/zvrat. (1) (Salv): zaplést se do rvačky; (DA).

engarruñar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Hond): ochromit se, ztuhnout; ► části těla; (2) tr. (Mex): zmačkat, pomačkat, zmuchlat; (3) tr/zvrat. (Portor, Ven): ochromit se, ztuhnout; ► celé tělo nebo jeho části; kvůli křeči nebo mrazu; (4) (Portor): skrčit se, schoulit se; (5) intr/zvrat. (Hond): spálit se; ► sluncem; vnější povrch rostliny nebo kůže zvířete či člověka; (6) (Hond): rozzlobit se (člověk), rozběsnit se (zvíře); (7) (Hond): zdeformovat se; ► nějaká věc; kvůli vlhkosti; (DA).

engarruñarse, intr/zvrat. (1) (Hond): ochromit se, ztuhnout; ► tělo (zejména nohy); (DA).

engatillarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat., venk. (Ekv): sklonit hlavu; ► kůň; až se dotýká tlamou hrudi; (DA).

engavetado, adj. (1) (Guat, Kost, Kub, Ven): o věci: schovaná v zásuvce; (2) (Guat, Ven; Kub): o spisu: zadržovaný; pozastavený; ► záměrně; (3) přenes. (Kost): uvězněný, zavřený ve vězení; (DA).

engavetar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Kub, Dom, Ven): schovat do zásuvky; (2) (Kub, Ven; Hond, Salv, Nik, Dom: přenes.): zadržet, pozastavit; ► nějaký spis; záměrně; (3) (Dom, Ekv, Per): archivovat; ► nějaký dokument, zprávu nebo právní nařízení; (4) intr/zvrat., přenes. (Hond, Salv, Nik): pozastavit, odložit; ► např. nějaký zákon nebo projekt; (5) (Portor): odložit, zavrhnout; ► nějakou záležitost; viz též: *encajonar*; (6) (Kost): uvěznit, zavřít do vězení; (DA).

engavillador, -ra, adj/subst. (1) (Kub): při výrobě doutníků: osoba, pověřená hromaděním listů a svázáním jejich stonků; (DA).

engavillarse, intr/zvrat. (1) (Nik): scházet se; ► s partou kamarádů; (DA).

engayolar, tr. (1) málo užív., lid. (Arg, Urug): uvěznit, zavřít do vězení; (DA).

engazarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Salv): šíleně se zamilovat; (DA).

engentarse, intr/zvrat. (1) lid. (Mex): zarazit se, být vyvedený z míry; ► z velkého množství lidí na jednom místě; (DA).

engerirse, intr/zvrat. (1) venk. (střKol): být skleslý, smutný; ► kvůli nemoci; (DA).

englobarse, intr/zvrat. (1) lid. (Kol): rozptylovat se, nesoustředit se; (DA).

engó, m. (1) (Portor): návnada; ■ Var.: *engodo, engoe*; (2) (Portor): pasta z ryb; ► používá se jako návnada při rybaření; ■ Var.: *engodo, engoe*; (3) (Portor): čerstvá sardinka; ► nasekaná nebo pomletá; používá se jako návnada při rybaření; ■ Var.: *engodo, engoe*; (DA).

engoar, tr/intr. (1) tr. (Kub, Portor): přilákat; ► ryby na návnadu; (2) přenes. (Portor): nalákat; ► na lichotky; (3) intr. (Dom): hrát oklamáno; ► abychom zjistili záměry osoby, která se nás snaží oklamat; (4) přenes. (Portor): zamilovat si, oblíbit si (někoho); (5) tr., přenes. (Portor): vzbudit důvěru; ► v někom; abychom ho později podvedli a okradli; (DA).

engodar, tr. (1) (Mex): přilákat; ► ryby pomocí návnady na určité místo; k jejich chycení; (DA).

engodo, m. (1) (Mex, Kub, Portor): návnada; viz též: *engó*; (2) (Kub, Portor): pasta z ryb; viz též: *engó*; (3) (Kub, Portor): sardinka; viz též: *engó*; (DA).

engoe, m. (1) (Portor): návnada; viz též: *engó*; (2) (Portor): pasta z ryb; viz též: *engó*; (3) (Portor): sardinka; viz též: *engó*; (4) (Dom): způsob chování; ► osoba hraje oklamanou, aby zjistila záměry toho, který ji klame; (5) (Portor): klam, podvod; (DA).

engomado, -da, adj. (1) (Mex, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Portor): mající opici, kocovinu; ■ Syn.: *enguayabado*; (2) (Mex, Ekv): vyfintěný, vyparáděný; ► osoba, která se obléká pečlivě a

strojeně; (3) (Portor): o osobě, oslavě nebo návštěvě: formální; (4) lid. (zápKol): mající v něčem zálibu; (5) (Kost, jižBol): o oblečení: naškrobené; ► aby získalo pevnost, lepší vzhled a ulehčilo se praní; (DA).

enguayabado, -da, adj. (1) (Mex, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Portor): mající opici, kocovinu; viz též: *engomado*; (DA).

engorda, f. (1) venk. (Mex, Ekv, Chil): překrmování dobytka; ► aby nabral váhu; zejména toho, který slouží k obživě člověka; (2) (Mex, Chil): skupina dobytka; ► hovězího nebo vepřového; vykrmuje se na porážku; (3) ~ **cabra** (Mex): bylina (*Meibomia*); ► používá se jako pastva pro dobytek; (DA).

engordadero, m. (1) (Mex): výkrmna; ► pro dobytek; (DA).

engordín, m. (1) (Salv): alkohol smíchaný s vodou; (DA).

engorgonearse, intr/zvrat. (1) (Dom): rozrušit se, zneklidnit se; (DA).

engorilado, -da, adj. (1) (Mex, Hond, Kub, Ven, Per): velmi rozzlobený, vytočený; (DA).

engorilarse, intr/zvrat. (1) (Mex, Kub, Ven, Ekv, Per): velmi se rozzlobit, vytočit se; (2) (Bol; Chil: málo užív.): opít se; (DA).

engorrar, tr. (1) (Portor): štvát, obtěžovat; (DA).

engorre, m. (1) lid. (Kost, Ekv): trapná, nepříjemná situace; (2) (Kost): otravná osoba; (3) (Portor): vrchní část slámy na koštěti; (DA).

engorrionado, -da, adj. (1) lid. (Kub): melancholický, smutný; (DA).

engramado, m. (1) (Hond, Salv, Nik, Kol, Ekv, Per, Bol): oblast pokrytá trávnikem; (2) (Salv, Nik, Ekv): fotbalové hřiště; (DA).

engramar, tr. (1) (Hond, Salv, Nik, Portor, Bol): zasévat trávu; ► na nějakém pozemku; jako povolání nebo obchod; (DA).

engramillado, m. (1) (Hond): tráva; ► tenká, krátká a hustá; pokrývá hrací území; (DA).

engramillar, tr. (1) (Guat, Hond): pokrýt trávnikem; ► nějaký povrch; (DA).

engrapador, m. (1) (Guat, Bol): viz: *engrapadora*; (DA).

engrapadora, f. (1) (Hond, Salv, Per, Par, Arg, Urug): sešivačka; ■ Var.: *engrapador*; (DA)

engrapar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Guat, Hond, Salv, Portor, Ekv, Per, Bol, Par, Arg, Urug): sešít, spojit; ► sešivačkou nebo kancelářskými sponkami; (2) lid. (Kol): hodit na krk, dát na starost; ► nepříjemnou záležitost, osobu nebo věc; (3) intr/zvrat., lid. (Kol): zaplést se; ► do těžké a komplikované situace;

engranar(se), intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Arg, Urug): naštvat se, dostat špatnou náladu; (2) intr., lid. (Arg, Urug): urazit se, naštvat se; ► protože jsme se stali obětí vtipu nebo provokace; (3) lid. (Arg): rychle a jasně pochopit; ► nějaký výklad; (DA).

engrandecerse, intr/zvrat. (1) (Hond, Nik, Bol, Par): být ješitný, namyšlený; (DA).

engrane, m. (1) (Mex): ozubené kolo; ► nějakého stroje; (DA).

engranojarse, intr/zvrat. (1) (Dom): osypat se, dostat vyrážku; viz též: *engranujarse*; (2) (Dom): naježít se; ► chlupy na kůži; viz též: *engranujarse*; (3) (Dom): dojmout se; viz též: *engranujarse*; (DA).

engranujarse, intr/zvrat. (1) (Dom): osypat se, dostat vyrážku; ► po prožití nějaké emoce; ■ Var.: *engranojarse*; (2) (Dom): naježít se; ► chlupy na kůži; ■ Var.: *engranojarse*; (3) (Dom): dojmout se; ■ Var.: *engranojarse*; (DA).

engraparse, intr/zvrat. (1) (Nik): zdrogovat se; (DA).

engrasar, tr. (1) (Hond, Portor, Bol): podplatit; viz též: *aceitar*; (DA).

engrase, m. (1) přenes. (Hond, Bol): úplatek; (DA).

engreír(se), tr/zvrat. (1) tr. (Pan, Per, Bol, svArg): příliš hýčkat (miminko); (2) (Kub, Dom, Portor, Per, Bol): příliš hýčkat; ► zejména dítě; (3) tr/zvrat. (Portor): oblíbit si, přilnout; ► k někomu nebo něčemu; (DA).

engreñeñado, adj. (1) (Dom): o vlasech: rozčuchané; (DA).

engribrio, -ia, adj. (1) (Portor): o osobě: mající žlutou pleť; ► kvůli žlučové infekci; (DA).

engrifado, -da, adj. (1) (Hond, Nik, Kub, Ekv): velmi rozzlobený, vytočený; (2) (Salv): zdrogovaný; (3) (Hond): o osobě nebo zvířeti: naježený; (DA).

engrifarse, intr/zvrat. (1) (Mex, Hond, Nik, Kub, Ekv): velmi se rozzlobit, vytočit se; (2) (Hond): naježít se; ► osoba nebo zvíře; (3) přenes., vulg. (Hond): ztopořit se; ► mužský pohlavní orgán; (4) (Salv): zdrogovat se; (DA).

engrillado, -da, adj. (1) (Pan): vyčerpaný; ► kvůli dluhům a závazkům; (DA).

engrincharse, intr/zvrat. (1) (Ven): naštvat se, rozzlobit se; (DA).

engringolarse, intr/zvrat. (1) (Portor): odmítnout vidět jasně; ► nějakou záležitost; (2) (Portor): vyfiknout se, obléct se; ► do toho nejlepšího oblečení, které máme; (DA).

engriparse, intr/zvrat. (1) (Hond, Salv, Nik, Kost, Ven, Par, Arg, Urug; Ekv: málo užív.): dostat chřipku; (DA).

engrudado, -da, adj. (1) (Hond): o oblečení: naškrobené; (DA).

engrupir(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Bol, Chil, Arg, Urug; Par: lid.): přimět někoho věřit nějaké lži; (2) (Ven): přesvědčit; ► pomoci lži; (3) tr/zvrat. (Chil): věřit nějaké lži; (4) intr/zvrat. (Bol, Chil, Arg, Urug): stát se domýšlivým, nafoukaným; (5) lid. (Ekv): nadchnout se, dělat si iluze; ► sexuální nebo sentimentální; (DA).

enguacalar, tr. (1) (Ven): schovat v koši (*guacal*); (2) (zápVen): uvěznit, zavřít do vězení; (DA).

enguacar, tr. (1) (Salv): zakrýt listím; ► určité plody; slouží k urychlení jejich zrání; (2) (Pan): viz: *enhuacar*; (DA).

enguachinarse, intr/zvrat. (1) (Portor): být zaskočený, zmatený, zblblý; (DA).

engualichada, f. (1) venk., lid. (szArg): uhrnutí, očarování; (DA).

engualichar, tr. (1) (Ekv, Bol, Arg): začarovat, očarovat; (DA).

enguamilado, -da, adj. (1) (Hond): o pozemku: zarostlý keří; ► protože nebyl dlouho obdělávaný; (DA).

enguangarar, tr. (1) (Dom): zneklidnit, vzbudit vzrušení; ► ve skupině lidí; (DA).

enguañangado, -da, adj/subst. (1) (Dom, Portor): slabý, blbý; (DA).

enguapetarse, intr/zvrat. (1) (Dom, Portor): dodat si odvahy, povzbudit se; ■ Syn.: *enguapetonarse*; (DA).

enguapetonarse, intr/zvrat. (1) (Portor): viz: *enguapetarse*; (DA).

enguarado, -da, adj. (1) (Hond): opilý; ► z třtinové pálenky (*guaro*); (DA).

enguaraparse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Nik, Pan, Portor): opít se; (2) (Portor): vypít hodně *guarapo* nebo vody; ► způsobit si tím těžký žaludek; ■ Syn.: *enguarapetarse*; (3) (Pan): mít kvalitu nebo chuť *guarapo*; ► cukrová třtina, plod nebo tekutina; (DA).

enguarapetarse, intr/zvrat. (1) (Kub, Portor): vypít hodně *guarapo*; viz též: *enguaraparse*; (DA).

enguarerse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Salv): opít se; ► zejména třtinovou pálenkou (*guaro*); (2) (Salv): vytočit se, velmi se rozzlobit; (DA).

enguairetarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Portor): spárovat se; ► jedna osoba s druhou; (2) venk. (Portor): srůst dva plody; ► jsou abnormálně srostlé; (DA).

enguatar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., málo užív. (Chil, zápArg): přesytit se; ► jídlem nebo vodou; (2) tr. (Chil): přesytit žaludek; (DA).

enguayabarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Kol, Ven): zarmoutit se; ► něčím nebo něčí nepřítomností; (2) (Kol): mít kocovinu; (3) (Portor): věřit nějaké lži; (DA).

enguayaberarse, intr/zvrat. (1) (Portor): obléct se do *guayabera*; (DA).

enguayanche, m. (1) (sevPer): očarování; ► aby se zajistilo, že jeden zůstane zamilovaný do toho druhého; (DA).

enguayucado, -da, adj. (1) (Portor): oblečený do pracovního, starého nebo použitého oblečení; (DA).

enguerillado, -da, adj. (1) (Ven): viz: *enguerillado*; (DA).

enguerillado, -da, adj. (1) (Ven): o osobě: zaujímající bojový postoj; ■ Var.: *enguerillado*; (DA).

enguerillamiento, m. (1) (Bol): v politice: radikální pozice; ► zaujímají ji strany během volební kampaně; (DA).

enguerillarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Ven): jít do zbraně; ► vytvoří se guerillové skupiny, aby mohli nečekaně zaútočit; (2) (Ven): vzbouřit se; ► proti jakékoli autoritě; (3) (Ven): hádat se, tvrdohlavě diskutovat; (DA).

engüear(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Salv): zadlužit se; (2) (Salv): zaplést se do problémů; (3) tr. (Hond): obalit ve vajíčku; viz též: *enhuevar*; (DA).

enguille, m. (1) (Bol): místo; ► prodáváč drog na něm nechá určité množství peněz překupníkovi; (DA).

engullir, tr. (1) (Portor): nakrmit holubice holoubě; ► potravou ze svého vole; ■ Var.: *enguir*; (2) (Portor): nakrmit ptáka; ► kukuřicí nebo jinou potravou; ■ Var.: *enguir*; (3) přenes. (Portor): nakrmit malé dítě; ■ Var.: *enguir*; (DA).

enguir, tr. (1) (Portor): nakrmit holubice holoubě; viz též: *engullir*; (2) (Portor): nakrmit ptáka; viz též: *engullir*; (3) (Portor): nakrmit malé dítě; viz též: *engullir*; (DA).

engulusmar, tr. (1) (Hond): vlichotit se; ► získat si něčí přízeň pomocí lichotek; (DA).

engurruñaio, -ñá, adj. (1) (Dom): rozzlobený, naštvaný, zamračený; (DA).

engusanado, -da, adj. (1) venk. (Hond, Salv, Nik, Kost, Ven, Arg): o zvířeti nebo části jeho těla: začervení, mající červy; (DA).

engusanarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Kol, Ven, Arg): začervit se; dostat červy; ► zvíře nebo část jeho těla; (2) lid. (Arg): dostat parazity, být napaden škodlivým hmyzem; ► rostlina nebo plod; (DA).

enhielar, tr. (1) (Hond): pokrýt ledem; ► zejména rybu nebo plody moře; (DA).

enhierrado, -da, adj/subst. (1) adj/subst. (Ven): ozbrojený; ► stělnou zbraní; (2) adj. (Ven): o autě: vytuněné, mechanicky vylepšené; ► ke zvýšení jeho výkonnosti; (DA).

enhorquetar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Hond, Nik, Kub, Portor, Bol, Arg, Urug): posadit někoho obkročmo; ■ Var.: *enhorquetar*; (2) intr/zvrat. (Mex, Hond, Nik, Portor, Bol, Arg, Urug): posadit se obkročmo; ► zejména jezdec na koně; ■ Var.: *enhorquetarse*; (3) (Portor): připojit se ke skupině; ► bez pozvání; (4) tr. (Portor): vnutit; (DA).

enhorquetar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Hond, Nik, Kub, Portor, Bol, Arg, Urug): posadit někoho obkročmo; viz též: *enhorquetar*; (2) intr/zvrat. (Mex, Hond, Nik, Portor, Bol, Arg, Urug): posadit se obkročmo; ► zejména jezdec na koně; viz též: *enhorquetarse*; (DA).

enguacar, tr. (1) (Pan): tajně něco schovat; ■ Var.: *enguacar*; (DA).

enhuesar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Kol): pověřit někoho; ► nějakou otravnou záležitostí, osobou nebo věcí; (2) intr/zvrat., lid. (Kol): vzít si na starost; ► nějakou otravnou záležitost, osobu nebo věc; (DA).

enhuevar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Salv): zadlužit se; (2) (Salv): zaplést se do problémů; (3) tr. (Hond): obalit ve vajíčku; ■ Var.: *engüivar*; (DA).

enjabonada, f. (1) (Mex, Guat, Kub, Urug; Hond: venk.): napomenutí, výtka; (2) (Portor): pochlebování, lichotka; ■ Syn.: *enjabonadura*; (DA).

enjabonado, -da, adj. (1) lid. (Arg): velmi vystrašený; (2) (Chil): zachráněný; ► z nebezpečí; na poslední chvíli; (DA).

enjabonadura, f. (1) (Portor): pochlebování, lichotka; viz též: *enjabonada*; (DA).

enjachar, tr. (1) (Kost): upřeně se dívat, zírat; ► na někoho; se zlým úmyslem; (DA).

enjagüe, m. (1) lid., málo užív. (Dom, Ekv, Par): opláchnutí vodou; (DA).

enjambre, m. (1) (Mex): sladkost; ► z ořechů, podzemnice olejné, mandlí nebo dalších jader nakrájených na kousky; vše je spojeno karamellem nebo čokoládou; (2) (Nik, Ekv, Chil): seizmické otřesy; ► předcházejí zemětřesení; (DA).

enjaquimarse, intr/zvrat. (1) (Mex): tvářit se naštvaně; ► k vyjádření špatné nálady; (DA).

enjaranada, f. (1) (Hond, Salv, Nik; Kost: lid.): zadlužení; (DA).

enjaranar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Guat, Hond, Salv, Nik; Kost: lid.): zadlužit; (2) intr/zvrat. (Hond, Salv, Nik): zadlužit se; ► osoba, podnik nebo instituce; (3) (Nik, Portor): zadlužit se; (4) tr. (Nik): zavázat se; (DA).

enjarre, m. (1) (Mex): hmota; ► z bahna a slámy; používá se k výrobě cihel nebo k nahazování zdí ze stébel a jiných přírodních materiálů; (DA).

enjaulada, f. (1) (Hond, Dom, Par): uvěznění (v cele); (DA).

enjaulador, -ra, m/f. (1) (Mex): zloděj; ► vykrádá domy; (DA).

enjaularse, intr/zvrat. (1) (Mex): vloupat se do domu; ► za účelem krádeže; (DA).

enjeretarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Portor): načepýřit se; ► peří na krku; bojovým kohoutům, když se setkají; (2) přenes. (Portor): načepýřit se; ► dvě osoby; když začne rvačka; (DA).

enjergarse, intr/zvrat. (1) (Portor): nastrojít se, elegantně se obléct; (DA).

enjetarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Guat, Dom, Bol): dopálit se, mít zlost; (2) (Dom, Arg, Urug): naštvat se, zaujmout samotářský postoj; (DA).

enjicadura, f. (1) venk. (Kub): provazy (*jicos*), na kterých je zavěšena houpací síť (*hamaca*); (DA).

enjillarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat (Dom): zhubnout, zeslábnout; ► kvůli nemoci; (2) venk. (Portor): nevyvíjet se normálně; ► osoba, zvíře nebo plod; ■ Var.: *enjillirse*; (DA).

enjillirse, intr/zvrat. (1) (Portor): nevyvíjet se normálně; ► osoba, zvíře nebo plod; viz též: *enjillarse*; ■ Var.: *injillirse*; (DA).

injillirse, intr/zvrat. (1) (Portor): viz: *enjillirse*; (DA).

enjitomatar, tr. (1) (Mex): dochutit, ozdobit; ► dušený pokrm rajčetem; (DA).

enjollinarse, intr/zvrat. (1) lid. (Portor): nevycházet z domu, nikam nechodit; (DA).

enjoyar, tr. (← angl. *to enjoy*) (1) (US): užívat si, vychutnávat si; (DA).

enjuagada, f. (1) (Arg, Urug): rychlá sprcha; (DA).

enjuagar(se), tr. (1) (Dom): zabodnout; ► ostrý předmět; (2) ~se la boca con consonantes (Dom): recitovat, přednášet; (DA).

enjuague, m. (1) (Mex, Nik, Kub, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Par): vlasový kondicionér; (DA).

enjumarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Nik): opít se; (DA).

enjutado, -da, adj. (1) (Guat, Salv, Dom): hubený, nevyvinutý; (DA).

enjutar, tr. (1) venk. (Portor): sušit na slunci strouhanou juku; (DA).

enjutío, -ía, adj. (1) (Dom): hubený, vyhublý; (DA).

enjuto, -ta, adj. (1) (Dom, Portor; Ekv): o osobě: slabá, špatně živená; (DA).

enlagunarse, intr/zvrat. (1) lid. (Kol): ztratit dočasně paměť, mít okno; ► po požití alkoholu; (DA).

enlajar, tr. (1) (Portor, Bol): pokrýt zem plochými kameny; (DA).

enlame, m. (1) (Mex): hnojení terénu; ► pomocí bahna získaného z vody při povodních nebo z řek vylitých z břehů; (2) (szArg): hromadění bahna; (DA).

enlapado, -da, adj. (1) (Portor): o osobě nebo zvířeti: hubené, mající ploché břicho; (DA).

enlatado, m. (1) (Kub, Dom, Kol, Ven, Bol): televizní program; ► komerční a dovezený; má nízkou obrazovou a zvukovou kvalitu; (DA).

enlebrestarte, intr/zvrat. (1) lid. (Pan): naštvat se, rozzlobit se; (DA).

enlechado, -da, adj. (1) (Hond): o věci: vybělená vápnem nebo sádrou; (DA).

enlesado, -da, adj/subst. (1) lid. (jižChil): očarovaná osoba; ► stala se obětí magie; (DA).

enlesamiento, m. (1) lid. (jižChil): očarování, magie; (DA).

enlesar, tr. (1) lid. (jižChil): očarovat, začarovat; (DA).

enliado, -da, adj. (1) (Portor): o věci: přichycená, spojená; (DA).

enliarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Dom): zadlužit se; ► k získání něčeho; (2) intr/zvrat. (Hond): zaplést se; ► do komplikované situace; (DA).

enlicorado, -da, adj. (1) (Dom): opilý; (DA).

enlistar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Kost, Dom, Bol, Chil): seřadit; ► do seznamu; (2) intr/zvrat. (Mex, Hond, Bol): zapsat se do armády; (3) tr. (Hond, Salv, Nik, Portor): zapsat do seznamu; (4) intr/zvrat., lid. (Bol): přihlásit se do politické strany; (DA).

enllavar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Kol, Arg, Urug): zamknout; (2) intr/zvrat. (Nik): zavřít se na nějakém místě; (3) tr. (Dom): získat zaměstnání; (DA).

enllave, m. (1) (Dom): kamarád nebo jiná důvěryhodná osoba; ► poskytuje pomoc za nějakým účelem; (DA).

enlluchar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Ekv): vysvléct oblečení (někomu); (2) tr/zvrat. (Ekv): vysvléct si oblečení; (DA).

enlozado, m. (1) (Mex, Kol, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): nalakování, natření průhledným lakem; ► nějakého předmětu; (2) (Nik, Chil, Par, Arg, Urug): průhledný lak; ► natřený na nějaký předmět; (3) (Par): zeď obložená keramikou; (DA).

enlozar, tr. (1) (Mex, Hond, Nik, Kost, Pan, Kol, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): natřít průhledným lakem nebo glazurou; ► nějakou nádobu nebo nástroj; (2) (Bol): obložit zeď keramikou; (DA).

enlunado, -da, adj/subst. (1) adj/subst. (Hond, Salv, Nik, Kost, Dom): o zvířeti: nacházející se v období říjje; ► jedná se zejména o hovězí dobytek nebo koně; ■ Syn.: *alunado*; (2) přenes. (Hond, Salv): zabouchnutý, velmi zamilovaný; (3) adj. (Hond): naštvaný, mající špatnou náladu; (DA).

alunado, -da, adj/subst. (1) (Hond, Salv, Nik, Kost, Dom): o zvířeti: nacházející se v období říjje; viz též: *enlunado*; (DA).

enlunamiento, m. (1) (Hond): období říje; ► u zvířat; (DA).

enlunarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Salv): zamilovat se; (DA).

enlutado, m. (1) (Salv): fotbalový rozhodčí; (DA).

enlutecido, -da, adj. (1) (Mex, Dom): o osobě: ve smutečním šatu, zahalená smutkem; (DA).

enmabitado, -da, adj. (1) (Ven): mající smůlu; (DA).

enmabitar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Ven): přinášet smůlu; (2) intr/zvrat. (Ven): mít smůlu; (3) (Ven): dostat parazity; ► rostlina; (DA).

enmaderador, m. (1) (Per, Bol, sevChil): v hornictví: osoba, která zpevňuje podzemní chodby dřevěnými trámy; (DA).

enmaletar, tr. (1) (Mex): dát něco do kufru; (DA).

enmalezarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Portor, Kol, Bol, Arg): zarůst houštím; ► nějaký terén; (2) přenes. (Portor): zamotat se; ► nějaká záležitost; (DA).

enmancuernarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Dom): žít na psí knížku; ► bez uzavření manželství; (DA).

enmaniguarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Kub, Portor): proměnit se v džungli; ► nějaká oblast; (2) přenes. (Portor): zvyknout si na venkovský život; (DA).

enmanillar, tr. (1) (Bol): nasadit někomu želízka; (DA).

enmantecado, m. (1) (Nik, zápPan, Par): pokrm; ► připravený z mouky, vepřového tuku, vajec a cukru; (DA).

enmantecado, -da, adj. (1) (Arg): o formě nebo kuchyňské nádobě: vymazaná tukem; (2) (Nik, Par): o pokrmu: pomazaný sádlem; (DA).

enmantequillar, tr. (1) (Nik, Pan, Ven, Ekv, Bol, Chil): namazat, pomazat něco; ► olejem nebo jinou mastnou látkou; (2) (Per): vymazat, pomazat máslem; ► především nějakou nádobu nebo pokrm, který se bude připravovat; (DA).

enmarihuanar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., málo užív. (Mex, Hond, Salv, Nik, Kub): zkouřit se, zhulit se (marihuanou); ■ Var.: *enmariguanarse*; (2) tr., málo užív. (Mex, Kub): zkouřit, zhulit; (DA).

enmariguanarse, intr/zvrat. (1) (Hond, Salv, Nik, Kub): zkouřit se, zhulit se (marihuanou); viz též: *enmarihuanarse*; (DA).

enmariscarse, intr/zvrat. (1) málo užív., venk. (Hond, Dom): sejít se; ► s nějakou osobou; poté s ní odejít; (DA).

enmarrocar, tr. (1) (Per): nasadit želízka, spoutat; (DA).

enmatambar, tr. (1) (Salv): zabalit, zavinout; ► do prostěradla nebo utěrky; (DA).

enmelocotar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (stř, sv a jzKol): ulepit, zalepit; ► náhodou; nějakou lepkavou látkou; (2) intr/zvrat. (stř, sv a jzKol): ulepit se; ► náhodou; nějakou lepkavou látkou; (DA).

enmezcolarse, intr/zvrat. (1) (Portor): pomíchat se; ► jedna věc s druhou; (DA).

enmicar, tr. (1) (Mex): vložit list papíru do plastové složky; (DA).

enmierdado, -da, adj. (1) vulg. (Per): o osobě, věci nebo situaci: nacházející se ve špatném stavu nebo v nemilosti; (DA).

enmochilar, tr. (1) (Mex, Hond, Kol, Ven): schovat, vložit; ► do tašky; (2) (sevKol): znesnadnit, znemožnit; (DA).

enmogotado, -da, adj. (1) (Ven): o terénu: zarostlý houštím; (DA).

enmogotarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Ven): zarůst houštím (terén); (2) (Portor): být smutný; ► kvůli zdraví; (DA).

enmonarse, intr/zvrat. (1) málo užív. (Per, Bol): opít se; (DA).

enmongotado, -da, adj. (1) (Portor): o terénu: zarostlý houštím; (DA).

enmonguillado, -da, adj. (1) (Portor): slabý; (DA).

enmontado, -da, adj. (1) (Hond, Salv, Nik, Kost, Ven, Ekv): o terénu: plný houští; (DA).

enmontañarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Hond, Nik): povstat se zbraní v ruce proti vládě; (2) (Hond): jít do hor; (DA).

enmontarse, intr/zvrat. (1) venk. (jvMex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol): zarůst houštím (terén); (DA).

enmoscarse, intr/zvrat. (1) venk. (Arg): naplnit se larvami mouchy; ► rána zvířete; (DA).

enmotado, -da, adj. (1) (Salv): zkouřený, zhulený marihuanou; (DA).

enmozado, -da, adj. (1) lid. (Kol): žijící na psí knížku; (DA).

enmugrar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Pan, Portor, Kol, Bol; Ekv, Chil, Arg: málo užív.): zašpinit; (2) intr/zvrat. (Bol; Chil, Arg: málo užív.): zašpinit se (něco); (3) (Kol): zašpinit si oblečení; (DA).

enmugrentar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Chil, Arg): zašpinit; (2) intr/zvrat. (Chil, Arg): zašpinit se (něco); (DA).

enmugrientarse, intr/zvrat. (1) (Chil): zašpinit se; ► někdo nebo něco; (DA).

enmuñarse, intr/zvrat. (1) lid. (Mex): naštvat se, rozzlobit se; (DA).

enmulado, -da, adj. (1) (Salv): velmi zamilovaný; (DA).

enmuñecar, tr. (1) (Salv): obvinít; ► pomocí falešných důkazů; (DA).

ennavajamiento, m. (1) (Hond): napadení kapesním nožem; (2) přenes. (Hond): nepřátelství; ► mezi dvěma či více osobami; (DA).

ennotado, -da, adj. (1) (Nik, Kost, Ven): zdrogovaný; ■ Var.: *anotado*; (2) (Portor): opilý; ■ Var.: *anotado*; (DA).

anotado, -da, adj. (1) (Nik, Kost, Ven): viz: *ennotado*; (2) (Portor): viz: *ennotado*; (DA).

ennotarse, intr/zvrat. (1) (Nik, Ven): zdrogovat se; (DA).

ennuhlarse, intr. (1) (Hond): zatáhnout se (obloha); (DA)

enojada, f. (1) (Mex, Hond, Nik, Bol): zlost, hněv; (DA).

enojón, -na, adj/subst. (1) (Mex, Nik, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, szArg, Urug): osoba, která se lehce naštve; (DA).

enquerasar, tr. (1) (Salv): naklást vajíčka; ► moucha; především do rány zvířete; (DA).

enqueridarse, intr/zvrat. (1) (Mex): udržovat milostný nebo sexuální poměr; ► muž se ženou; aniž by byli manželé; (DA).

enquesarse, intr/zvrat. (1) (Ven): zpronevěřit veřejné prostředky; ► nebo je použit k naprosto jinému účelu; (DA).

enquilombar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Arg): zkomplikovat, zamotat, rozházet; ► nějakou věc nebo záležitost; (2) intr/zvrat., lid. (Arg): stát se komplikovanou a těžkou; ► nějaká věc nebo záležitost; (3) lid. (Arg): splést se, zaplést se do komplikací; (DA).

enquimbado, -da, adj. (1) (Kol): o osobě: zadlužená; (2) (Kol): hloupý; (DA).

enquimbarse, intr/zvrat. (1) lid. (zápKol): zadlužit se; (DA).

enramada, f. (1) (Kol): přístřešek; ► lehký, venkovský; bez zdí nebo s neúplnými zdmi; (DA).

enranchado, -da, adj. (1) (Nik): téměř nevycházející z domu; (2) (Nik): zamilovaný; (DA).

enrancharse, intr/zvrat. (1) lid (stř a zápKol): odmítnout něco udělat; viz též: *arrancharse*; (2) (Nik): přilnout; ► k nějakému místu nebo domu; (3) (Nik): zamilovat se do někoho; (DA).

enrastrójarse, intr/zvrat. (1) (Mex, střKol): zarůst houštím (terén); (DA).

enratonarse, intr/zvrat. (1) (Ven): mít kocovinu, opici; (DA).

enrayado, m. (1) (Portor): silniční pruhy; ■ Syn.: *enripiado*; (DA)

enripiado, m. (1) (Portor): silniční pruhy; viz též: *enrayado*; (DA).

enrazado, -da, adj/subst. (1) adj. (Kol, Ven): o zvířeti: křížené; ► se zvířetem jiné rasy; (2) (Kost): o zvířeti původní rasy: zkřížené se zvířetem dovezené rasy; (3) lid. (Pan): mestic, míšenec; (4) adj/subst. (Per): odvážný, odhodlaný, neohrožený; (DA).

enrazar, tr. (1) (Hond, Nik, Pan, Kol, Ven, Ekv): křížit; ► zvířata; za účelem jejich vylepšení; (2) (Kost): zkřížit; ► zvíře domorodé rasy se zvířetem dovezené rasy; (DA).

enredalapita, m/f. (1) m/f. (Kol): konfliktní osoba; (2) m. (sevKol): komplikace, zmatek; (DA).

enredapelo, f. (1) (Hond): divoká včela (*Nannotrigona*); ► velmi malá; žlutavá; produkuje med; (DA).

enredar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Mex): zabalit; zavinout (něco); (2) ~ **la cabuya**¹ (Dom): zmýlit se; splést se; (3) ~ **la cabuya**² (Dom): zahalit, ztížit; ► pochopení něčeho; (4) ~ **la pita**¹ (Hond, Nik, Kol, Dom, Portor, Kol): zkomplikovat, zamotat; ► nějakou věc nebo záležitost; (5) ~ **la pita**² (Kub, Dom): zahalit, ztížit; ► pochopení něčeho; (6) ~ **la pita**³ (Dom): zmýlit se; (7) ~ **la pita**⁴ (Nik): odchýlit se od tématu; (8) ~ **se el volantín** (Ven): zamotat se; ► nějaká záležitost; (9) ~ **se en las cuartas** (Arg): zarazit se; ► před nějakým problémem; (10) ~ **se la baraja** (Kub): mít komplikace; (11) ~ **se los cordoles** (Kub): narazit na těžkosti; (DA).

enredista, adj/subst. (1) adj/subst. (Mex, Nik, Kol, Ekv, Per, Bol, szArg): osoba vytvářející komplikace; (2) adj. (Nik): konfliktní osoba; ► vytváří neshody; (3) m/f. (Bol): neobratný, nešikovný; (DA).

enredo, m. (1) (Nik, Pan, Kub, Dom, Kol, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): milostné dobrodružství, flirt; ■ Var.: *enriedo*; (2) (Mex): pás, pásek; ► obdélníkový pruh látky; obtočí se kolem pasu; slouží k připevnění sukně; (3) (Salv): kulička smažené juky; ► nakrájená na nitky; se zelím a pikantní papričkou; (DA).

enriedo, m. (1) vulg., lid. (Par, Arg, Urug): milostné dobrodružství, flirt; viz též: *enredo*; (DA).

enrielar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Dom, Bol, Chil): vrátit na koleje; ► vykolejený dopravní prostředek, lokomotivu nebo vagón; (2) (Hond, Dom, Bol, Chil): vést správným směrem; ► něco nebo někoho; (3) (Ekv, Chil): pokládat koleje na trať; (4) intr/zvrat., lid. (jižBol): jít správnou cestou; (5) přenes. (Hond): vrátit se do starých kolejí; ► k obvyklému chování; (DA).

enriendar, tr. (1) venk. (szArg): nasadit opratě koni; (DA).

enrolar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (US, Nik, Portor): ubalit cigaretu marihuany; (2) intr/zvrat. (Nik): přidat se k partě kamarádů; (3) (Nik): navázat milostný vztah; (4) tr. (Hond): přimět podvodem někoho k účasti; (DA).

enrollado, m. (1) (Ven, Per): plátek hovězího masa; ► tence ukrojený; plní se různými ingrediencemi; poté se smotá a sváže k vaření; (2) (zápVen, Per): malý zákusek; ► z piškotu; má tvar ruličky; plněný sladkým kondenzovaným mlékem (*manjar blanco*); (3) (Bol, Par): rolka; ► domácí uzenina z vepřového masa; ochucená a vařená; (DA).

enrollado, -da, adj. (1) (Ven): o osobě: komplikovaná; (2) lid. (Chil): pesimistický, trpící souvislým neklidem; ► před věcmi nebo problémy, které považuje za negativní; (3) (Ven): zatrpklý, zahořklý; (DA).

enrolladora, f. (1) (Nik): klacek, na který se namotává provaz draka; (DA).

enrollar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Ven): zkomplikovat se, zamotat se; ► nějaká záležitost; (2) (Ven): zamotat si, zkomplikovat si; ► dělání něčeho; (3) lid. (Chil): dělat si příliš starosti; ► s něčím, co se považuje za negativní; (4) tr. (Salv): lichotit, pochlebovat; (5) intr/zvrat. (Nik): zůstat na nějakém místě a nic nedělat; (DA).

enronchar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Nik, Ekv, Per, Bol, Chil): opupínkovat se; (2) tr. (Ekv, Bol, Chil): způsobit pupínky; ► zejména hmyz; (3) (Chil): být otravný; (4) intr/zvrat. (Chil): rozzlobit se; ► kvůli nějaké otravné činnosti; (DA).

enroñarse, intr/zvrat. (1) (Portor): rozzlobit se; viz též: *enfuncharse*; (DA).

enroscar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Mex): odmítat udělat něco, nechat se prosit; (2) tr., lid. (Pan): zaplést do problémů; (3) lid. (Pan): podvést, oklamat; (4) tr/zvrat., vulg. (Portor): souložit; (5) intr/zvrat., venk. (Kost): jít spát; (DA).

enrostrar, tr. (1) (Guat, Hond, Nik, Kost, Pan, Dom, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): vyčítat; (2) (Ekv): varovat někoho; ► před něčím odsouzeníhodným, aby byl na to upozorněn a uvědomil si to; (DA).

enrulado, m. (1) (Bol, Chil, Par, Arg, Urug): ondulace vlasů; (DA).

enrulado, -da, adj. (1) (Ven, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): o vlasech: kudrnaté, zvlněné; (DA).

enrular(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Kost, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug, Bol): natočit vlasy; ► pomocí natáček nebo jiným způsobem; (2) intr/zvrat. (Kol, Ven, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): vlnit se; ► vlasy; přirozeným způsobem; (3) tr. (sevHond): líbat ženu; (DA).

enrumbada, f. (1) (Mex, Hond): ztráta směru, dezorientace; ■ Syn.: *enrumbe*; (2) (Hond, Nik): směr; ■ Syn.: *enrumbe*; (DA).

enrumbar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Hond, Salv, Nik, Kost, Kub, Dom, Kol, Ven, Bol, Chil): zvolit si směr, ubírat se určitým směrem; (2) tr. (Hond, Kub, Kol, Ven): ukázat cestu, nasměrovat; (3) (Kol, Ven): řídit; ► něčí chování, konverzaci nebo výchovu; (4) (Ekv): dovést k úspěchu; (5) intr. (Kost): ubírat se určitým směrem (něco); (6) přenes. (Hond): vrátit do starých kolejí (něco); (7) intr/zvrat. (Kol): jít se bavit; ► na večírek; jít tancovat; (8) (Hond): ztratit se, být dezorientovaný; (DA).

enrumbe, f. (1) (Hond): viz: *enrumbada*; (DA).

ensacarse, intr/zvrat. (1) lid. (szArg): příliš jíst a pít; (DA).

ensalada, f. (1) (Mex): viz: *cacalichuche*; (2) (Kub): nealkoholický nápoj; ► s vodou z citrónů, mátou a ananasem; (DA).

ensaladilla, f. (1) lid. (Bol): nepřerušovaný soubor veselých hudebních skladeb; ► tančí se při nich na konci oslavy; (2) (Hond): přechod od jednoho tématu k druhému; ► ukvapeně a neuspořádaně; při povídání, konferenci nebo konverzaci; (DA).

ensalme, m. (1) (Dom, Ven): modlitba nebo čarodějné praktiky; ► k léčení nemocí; (DA).

ensambre, m. (1) (Dom): pomluva, drb; (DA).

ensaquillar, tr. (1) lid. (Bol): dát do pytle; (DA).

ensardinado, -da, adj. (1) (Dom, Portor): o osobě: zmáčknutá; ► především ve vozidle; (2) (Nik): uvězněný, zavřený ve vězení; (DA).

ensardinar, tr. (1) (Nik): zavřít do vězení; (DA).

ensartar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., přenes. (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Portor, Ven, Per, Arg): zaplést někoho do škodlivé situace; (2) intr/zvrat., přenes. (Mex, Nik, Per, Chil, Arg, Urug): skočit na špek, nechat se napálit; (3) tr., přenes. (Mex, Nik, Dom, Portor, Per, Chil; Ekv: málo uživ.): napálit někoho; (4) intr/zvrat., lid. (Ven, Per, Arg): zaplést se do škodlivé situace; (5) lid. (Arg): selhat, neuspět; (6) (Kub, Dom): provléct nit stonky tabákových listů; ► aby se spojily; poté se suší na tyči (*cuje*); (7) (Ekv): probodnout někoho; ► ostrou zbraní; (8) (Portor, Par): svázat, propojit, dělat řady; (9) intr/zvrat. (Nik, Portor): zachytit se, nabodnout se; ► na špičatý předmět; (10) tr. (Hond): vtlačit; (11) intr/zvrat. (Hond, Salv, Nik): zadlužit se; (DA).

enseñanza, f. (1) ~ **diferencial** (Chil, Par, Arg): zvláštní výuka nebo výchova; ► pro děti s nějakým druhem postižení; (DA).

enseregetado, -da, adj. (1) (Salv): o osobě: zadlužená; (2) (Salv): o osobě nebo věci: nacházející se na odlehlém nebo temném místě; (DA).

enserrenar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., venk., lid. (Ekv): vyvětrat oblečení; ► na čerstvém nočním vzduchu; (2) venk., lid. (Ekv): nechat potraviny na čerstvém nočním vzduchu; ► aby se nezkažily; (3) intr/zvrat., venk., lid. (Ekv): ochladit se a zvlhnout; ► od země; (DA).

enseriar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Nik, Kub, Dom, Portor, Kol, Ven): zváznět (osoba); (2) tr. (Mex, Kub, Kol, Ven): dát vážný a formální aspekt nějaké záležitosti nebo situaci; (3) (Ekv): v politice: formalizovat; ► nějaký závazek nebo dohodu; (4) intr/zvrat., venk. (Hond): zformalizovat vztah; ► uzavřením manželství; (DA).

enshuquecerse, intr/zvrat. (1) (Guat): zkažit se (potravina); (DA).

ensillado, -da, adj. (1) přenes., venk. (Arg): o pečení: se salátem, pitím a zákuskem; (2) lid. (Kub): ozbrojený; (DA).

ensillar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Arg, Urug): naštvat se, rozzlobit se; (2) tr., lid. (Urug): naštvat, rozzlobit; (3) lid. (Arg): začít, zahájit; (4) intr/zvrat., lid. (výchBol): sednout si na sedadlo; (5) ~ **el mate** (Arg, Urug): částečně obnovit odvar z maté; (DA).

ensimismarse, intr/zvrat. (1) (Ekv, Bol): zpyšnět, vychloubat se; (DA).

ensobrarse, intr/zvrat. (1) lid. (Bol, Arg): lehnout si do postele; ► ke spánku; (DA).

ensoguillar, tr. (1) lid. (Bol): uvázat, svázat; ► zvíře provazem; (DA).

ensombrerado, -da, m/f. (1) málo uživ. (Ekv): indiánská osoba zastávající důležitou politickou funkci; (DA).

ensuavizar, tr. (1) (Kost): zjemnit; (DA).

ensuciar, tr. (1) ~ **la cancha**, lid. (Urug): negativně zasáhnout; ► do konfliktní diskuze nebo situace; (DA).

ensucunado, -da, adj. (1) (Salv): o osobě: uzavřená, schovaná, izolovaná; (DA).

ensucunarse, intr/zvrat. (1) málo uživ. (Hond, Salv): zavřít se na nějakém místě, izolovat se; (DA)

ensuifurao, -rá, adj. (1) lid. (Dom): rozrušený, cholerický; (DA).

ensurucarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat., venk. (Portor): opít se; (2) venk. (Portor): vyvolat bitku; ► v opilosti; (DA).

entabacado, -da, adj/subst. (1) (Mex): odvážný, smělý, odhodlaný; (DA).

entabicado, -da, adj. (1) (Nik): uvězněný, zavřený ve vězení; (DA).

entabicar, tr. (1) (Mex, Guat, Hond, Portor, Bol, Arg): umístit příčku nebo lehkou stěnu; (2) (Mex, Hond, Bol): stavět přepážky; (3) (Nik): zavřít do vězení; (DA).

entablado, adj. (1) (Ven): o hře: skončená nerozhodně; (DA).

entablar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Kub, Dom, Ven, Bol): remizovat; ► hráči nebo týmy při hře; (2) intr/zvrat. (Mex): zatáhnout se (nebe); (3) tr., venk. (Arg, Urug): zvyknout starší dobytek na chození ve stádě; (4) intr/zvrat., venk. (Arg): zvyknout si na chození ve stádě; ► starší dobytek; (5) tr. (vých a zápEkv): postavit statek; (6) (Portor): podat soudní žalobu; (7) (Portor): postavit plavidlo; (8) ~ **la pelea** (Portor): skončit nerozhodně; ► zápas bojových kohoutů; ■ Syn.: *entablar los gallos*; (9) ~ **los gallos** (Portor): viz: *entablar la pelea*; (DA).

entablonado, m. (1) (Nik, Ekv, Bol, Arg, Urug): podlaha z dřevěných prken; ► v pokoji, chodbě nebo na mostě; (DA).

entablonar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Bol): pokrýt dřevěnými prkny; ► podlahu pokoje, chodby nebo mostu; (2) intr/zvrat. (Dom): usadit se na nějakém místě; (DA).

entacada, adj/subst. (1) adj. (Portor; Ekv): o ženě: nosící vysoké podpatky; (2) f., přenes. (Portor): elegantní žena; (DA).

entaconarse, tr/zvrat. (1) (Kub, Dom, Kol): about si boty na vysokém podpatku; (DA).

entacotarse, intr/zvrat. (1) (Hond): zablátit se; ► osoba, zvíře nebo věc; (DA).

entacuchar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Mex, Guat): pečlivě se upravit, elegantně se obléct; (2) tr. (Mex): upravit, elegantně obléct; (DA).

entamborar, tr. (1) (Ven): obložit silnou a odolnou dřevěnou konstrukcí; ► především dveře; (DA).

entamuciar, tr. (1) (Nik): obtěžovat; (DA).

entaparado, -da, adj. (1) (Ven): o záležitosti: tajná, skrytá; (DA).

entaparamineto, m. (1) (Ven): skrývání; (DA).

entapetado, -da, adj. (1) (Portor): o záležitosti: nedořešená; (DA).

entapetar, tr. (1) (Kol): pokrýt zem; viz též: *alfombrar*; (DA).

entaquillado, -da, adj. (1) (Chil): pěkně oblečený; (2) (Chil): arogantní, rázný; (DA).

entaquillarse, tr/zvrat. (1) lid. (Chil): elegantně se obléct; (DA).

entazacular, tr. (1) venk. (Hond): stavět zdi domu; ► pomocí tyčí, větví a listů; (DA).

entecado, -da, adj. (1) (Dom; Ven): velmi hubený, vychrtlý, nezdravého vzhledu; ■ Var.: *entecao*; (DA).

entecao, adj. (1) (Dom; Ven): viz: *entecado*; (DA).

entecatado, -da, adj. (1) (Dom, Portor): zdrogovaný; ► něčím silnějším než je marihuana; (DA).

entechar, tr. (1) (Salv, Pan, Kol, Ven): zastřešit; (DA).

entelerido, -da, adj. (1) (Mex, Guat, Nik, Ven; Kol): neduživý, vyhublý; (2) (Hond, Salv, Nik): o rostlině nebo zvířeti: nevyvinuté; (3) (Hond): o části lidského těla: hubená, seschlá; (DA).

entelerimiento, m. (1) (Salv): slabost, bledost; (DA).

entender, tr. (1) **¿me entiendes, Méndez?** (Mex): rozumíš mi?; (2) **no ~ ni a puya ni a bala** (Hond): být tvrdohlavý jako mezek, být hrubý; (DA).

entendido, m. (1) (Ekv): dohoda, shoda; (2) (Portor): rozum, porozumění; (DA).

enteque, -ca, adj/subst. (1) (Portor): rachitický, vyhublý; (DA).

entequilar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Hond): opít někoho tequilou; (2) intr/zvrat. (Mex, Hond): opít se tequilou; (DA).

entera, f. (1) lid. (stř a zápBol): láhev alkoholického nápoje; ► z pálenky (*singani*), limonády nebo slazené vody s ochuceným barvivem; (DA).

enterar, tr. (1) (Mex, Hond, Nik, Bol): zaplatit, odevzdat někomu peníze; (2) lid. (Bol; szArg; Chil): doplatit; ► částku, která chybí; (3) (szChil): doplnit, završit, dokončit; ► zejména nějaké časové období; (4) (Kost): zaplatit clo; ► do státní pokladny; (5) málo užív. (jižEkv): spojit kousky rozbité věci; (DA).

enterecito, adj. (1) (Dom): úplný, kompletní; (DA).

enterito, m. (1) (Chil, Arg, Urug): oděv; ► převážně ženský nebo dětský; viz též: *enterizo*; (2) (Chil, Arg, Urug): oděv; ► unisexový; viz též: *enterizo*; (DA).

enterito, -ta, adj. (1) (Portor, Ekv): o staré osobě: dosud silná a zdravá; (2) (Ekv): o úkolu: nedávno započatý; ► chybí mnoho k jeho dokončení; (DA).

enterizo, m. (1) (Ekv, Per, Bol, Arg, Urug): overal; ► druh oděvu; skládá se z trička a kalhot spojených do jednoho kusu oblečení; většinou ženský nebo dětský; ■ Syn.: *enterito*; (2) (Arg, Urug): laclové kalhoty; ► unisexový oděv; jde o jeden kus oblečení skládající se z kalhot, náprsenky a šlí; ■ Syn.: *enterito*; (3) (Ekv): jednodílné plavky (dámské); (4) (Ekv): sportovní oblečení; ► skládá se z jednoho kusu; (DA).

enternado, -da, adj/subst. (1) (Ekv, Per): nosící oblek nebo formální oblečení; (DA).

entero, m. (1) (Mex, Hond, Nik, Kos, Kub, Dom, Ekv, Bol, Chil, Par, Arg, Urug; Per: málo užív.): lístek do loterie; (2) (Hond, Nik, Kost): potvrzení o zaplacení; ► např. celních poplatků apod. (3) (Bol): hlavní výhra v loterii; (4) (střKol): polévka; ► z brambor, *arracacha* (bylina) a banánu; (DA).

entero, -ra, adj/adv. (1) adj. (Kub, Dom): velmi atraktivní; (2) adv., lid. (Chil): velmi, hodně, mnoho; (DA).

enterradero, m. (1) (Urug): skrýš, úkryt; ► místo, kde se schovává zločinec, když ho hledá policie; (DA).

enterradora, f. (1) (jižHond): mořská ryba (*Gobioides broussonnetii*); ► má měkkou souvislou hřbetní ploutev; řitní ploutev je spojena u kořene s ocasní ploutví; hrudní ploutve jsou dlouhé a jemné; zbarvení má nevýrazné; není jedlá; (DA).

enterrar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Mex, Guat, Nik, Pan, Kub, Portor, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, szArg): zapíchnout do něčeho ostrý předmět; (2) tr/zvrat., lid. (Kub, Ven): zapíchnout si, zabodnout si; ► ostrý předmět do nějaké části těla; (3) ~ **el pico** (Guat): vzdát se; (DA).

enterratorio, m. (1) (Bol): indiánský hřbitov; (DA).

éntico, -ca, adj. (1) málo užív., venk. (Salv): identický, totožný, stejný; (DA).

entiempado, -da, adj. (1) venk. (Ven): o zvířeti: nacházející se v období říje; (DA).

entierrar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond, Salv): zakopat, pohřbít; (2) intr/zvrat. (Hond, Salv): zašpinit se hlínou; (DA).

éntimo, -ma, adj. (1) venk. (Hond): o osobě: velmi přátelská k druhé osobě; (DA).

entina, f. (1) venk. (Ven): smrad; (DA).

entoldado, -da, adj. (1) (Pan): o muži: sexuálně vzrušený; (DA).

entoletar, tr. (1) (Hond, Salv): uvěznit, zavřít do vězení; (DA).

entollar, tr. (1) (Kub): souložit (o muži); (DA).

entomatada, f. (1) (Mex): velká kukuřičná tortilla; ► dvakrát přeložená; politá rajčatovou omáčkou; s česnekem, cibulí a chilli papričkou; (DA).

entonarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Per): sebrat odvalu, dodat si odvahy; (2) (Kub): lehce se opít, být v náladě; (DA).

entonces, adv. (1) ¿~? (Pan, Ven): ahoj!; ► používá se k pozdravu; ■ Var.: *antonces*; (DA).

antonces, adv. (1) ¿~? (Pan, Ven): viz: *entonces*; (DA).

entorar, tr. (1) venk. (Arg, Urug): zavřít krávy do stejné ohrady jako býka; ► aby je oplodnil; (2) (Salv): přikrýt plachtou vůz s voly; (DA).

entorchar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Portor): smotat, zamotat; (2) zvrat., přenes. (Portor): zamotat se, zkomplikovat se; ► nějaká záležitost; (3) intr/zvrat. (Portor): rozzlobit se; (DA).

entorilar, tr. (1) lid. (Mex): uvěznit, zavřít do vězení; (DA).

entornillador, m. (1) (Per): šroubovák; (DA).

entornillar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Per): zašroubovat; (2) (Per): přišroubovat; (3) přenes. (Per): dosadit někoho na určité mocné a vlivné místo; ► aby na něm dlouho zůstal; (4) intr/zvrat., přenes. (Per): zůstat na mocném a vlivném místě; ► bez záměru opustit ho; (DA).

entortarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Hond): sednout si pohodlně do křesla nebo na sedačku; (2) lid. (Kost): zaplést se; ► do problémů nebo těžko řešitelné situace; (DA).

entorunarse, intr/zvrat. (1) (Portor): naštvat se, dostat špatnou náladu; (DA).

entotorar, tr. (1) (Nik): pobláznit někoho; ► ztřeštěnými a fantaskními nápady; (DA).

entotorotar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., málo užív., lid. (Nik, Kost): nadchnout, uchvátit; (2) intr/zvrat., málo užív., lid. (Nik, Kost): nadchnout se (něčím); (3) (Salv): splést se, zamotat se, ztratit se; (DA).

entrabar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Kost, Kol, Ven, Per, Bol, Chil; Ekv: lid.): klást překážky; ► realizaci něčeho; (2) intr/zvrat. (Kost, Kol, Per, Chil; Ekv: lid.): ztížit se; ► realizace něčeho; (3) tr., lid. (Bol): přichytit vlasy sponkou; (DA).

entrada, f. (1) (Mex, Guat, Hond, Kost, Kub, Portor, Ven): v baseballu: směna; ► každý z týmů jde jednou na odpal; ■ Syn.: *episodio*; (2) (Hond): při hře v kostky: kolo, které hraje hráč se třetí osobou poté, co porazil druhou osobu; (3) lid. (Arg, Urug): napadení, útok; ► zejména při rvačce; (4) (Kub): potrestání bitím; (5) lid. (Arg, Urug): návrh, podnět; ► dá se někomu, aby se zjistilo, jaká může být jeho reakce při opravdovém podnětu; (6) venk. (Salv): slavnost, oslava; ► na vesnicích; před svátkem svatého patrona; účelem je vybrat peníze; (7) lid. (Kost): povolení navštívit snoubenku; ► udělují jej snoubenci její rodiče; (8) **de ~ por salida**¹, lid. (Mex, Kost): moc se neohřát; ► jedná se o krátkou návštěvu; (9) **de ~ por salida**² (Mex): o hospodyně: nepřenocovává v domě, ve kterém pracuje; (10) ~ **de aguas** (Ven): začátek období dešťů; (11) ~ **de carnaval** (Bol): oslava, která zahajuje karneval; ► slaví se v ulicích; tancují tam folklorní

skupiny oblečené do tradičních krojů a lidé převlečení do masek; **(12) ~ de favor** (Dom, Arg, Urug): volná vstupenka na nějaké představení; ► zejména se jedná o dar přátelům a známým; (DA).

episodio, m. **(1)** (Nik, Kub, Dom, Portor): v baseballu: směna; viz též: *entrada*; (DA).

entradita, f. **(1) de ~** (Guat, Dom, Par): nejprve, na začátek; (DA).

entrador, -ra, adj. **(1)** (Guat, Kost, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): komunikativní; ► schopný snadno navázat konverzaci, protože snadno získává důvěru lidí; ■ Syn.: *entrón*; **(2)** lid. (Guat, Hond, Nik, Kost, Ekv, Bol, Arg): schopný snadno navázat konverzaci s opačným pohlavím; ► a vyjadřující své milostné záměry; **(3)** (Mex, Ekv, Bol, szArg): svéhlavý; ► snadno se vrhá do riskantních podniků; **(4)** (Chil): dotěrný, vlezlý; **(5)** (Guat): fyzicky atraktivní; **(6)** (Salv): o muži: mající poměr s přítelkyní nebo ženou jiného muže; (DA).

entrón, -na, adj. **(1)** (Pan, Kol): komunikativní; viz též: *entrador*; (DA).

entradora, adj/subst. **(1)** (Ven, Per, Bol): o ženě: iniciativní; ► při milostném dobývání; (DA).

entrajustar, tr. **(1)** (Kol): přivřít; ► dveře, okno nebo zásuvku; (DA).

entramoyar, tr. **(1)** (Portor): splést, zmást; **(2)** (Portor): zamotat; ► nějakou záležitost; (DA).

entrancarse, intr/zvrat. **(1)** lid. (Arg, Urug): opít se; (DA).

entrañudo, -da, adj. **(1)** lid. (Arg): odvážný, statečný; **(2)** (Guat): o osobě nebo věci: zlomyslná, urážlivá; (DA).

entrapajado, -da, adj. **(1)** (Mex): teple oblečený; ► mající na sobě několik vrstev oblečení; do zimy; (DA).

entrapajarse, intr/zvrat. **(1)** (Guat): teple se obléct; ► do zimy nebo na spaní; (DA).

entrapar, tr. **(1)** (Kost): vysušit; ► tekutinu; pomocí svého materiálu; **(2)** (Kost): namočit něco do tekutiny; (DA).

cajón, m. **(1) entrar a los ~es¹** (Portor): zvyknout si na něco; **(2) a los ~es²** (Portor): podřídít se něčemu; (DA).

bote, m. **(1) entrar agua al ~**, lid. (Chil): cítit opilost; ► po nadměrné konzumaci alkoholu; (DA).

baile, m. **(1) entrar al ~**, lid. (Kol): účastnit se nelegální činnosti; **(2) entrarse al ~¹**, lid. (Kol): krást; **(3) entrarse al ~²**, lid. (Kol): unést někoho; (DA).

carril, m. **(1) al ~** (Pan): zaujmout správný postoj nebo chování; (DA).

gancho, m. **(1) entrar con ~**, lid. (Chil): účastnit se nějaké akce s partnerem, vstoupit na nějaké místo s volnou vstupenkou pro doprovod; (DA).

caí, m. **(1) entrar de ~** (Par): vetřít se na večírek nebo schůzi bez placení; (DA).

comején, m. **(1) entrar el ~** (Hond): zaplést se; ► do nějaké záležitosti nebo problému; (DA).

bacha, f. **(1) entrar en ~** (Kub): začít si věřit; (DA).

boya, f. **(1) entrar en ~** (zápBol): rychle dělat pokroky; (DA).

caja, f. **(1) entrar en ~** (Kub): podřídít se určitým normám; (DA).

cancha, f. **(1) entrar en ~** (Kub): přizpůsobit se nové situaci; (DA).

flojo, adj. **(1) entrar ~**, lid. (Kost): nezajímat se; ► o někoho nebo o něco; (DA).

polilla, f. **(1) entrar la ~** (Guat): zhoršit se (zdravotně); ► kvůli stáří; (DA).

parejo, adj. **(1) entrar ~** (Mex): pustit se do něčeho s odhodláním a energií; (DA).

recio, adv. **(1) entrar ~¹** (Mex, Dom): pustit se do něčeho s odhodláním a energií; **(2) entrar ~²** (Mex): jíst s chutí; (DA).

fresquito, m. **(1) entrar un ~** (Ven): cítit klid nebo uspokojení; (DA).

casa, f. **(1) entrar y salir como Juan por su ~** (Salv, Nik, Dom, Portor, Chil): chovat se jako doma; ► mít velkou důvěru na nějakém místě; **(2) entrar y salir como perro por su ~** (Pan): chovat se jako doma; ► mít velkou důvěru na nějakém místě; (DA).

le, zájm. **(1) entrar~¹** (Mex, Hond, Salv, Kub, Dom, Ven): pustit se do nějakého podniku, začít něco s odhodláním; **(2) entrar~²** (Dom, Portor): bít, mlátit, trestat; **(3) entrar~³** (Portor): ovlivňovat někoho; (DA).

copiosa, f. **(1) entrarle a las ~s** (Mex): pít hodně alkoholu; (DA).

bala, f. **(1) no entrarle ~s** (Chil): nevzrušovat se, být v klidu, chovat se klidně a vyrovnaně; **(2) no entrarle ni las ~s¹**, lid. (Kub, Kol): být zdravý jako řípa; **(3) no entrarle ni las ~s²** (Ven): jedním uchem tam a druhým ven; ► nenaslouchat radám; **(4) no entrarle ni las ~s³** (Urug): být neproniknutelný, vyrovnaný; (DA).

dueño, m. (1) **entrar arrimao y querer salir como ~** (Portor): viz: *entrar como criado y querer salir como amo*; (DA).

criado, m. (1) **entrar como ~ y querer salir como amo** (Portor): chtít dosáhnout moci a slávy; ► prostřednictvím pochybných příležitostí; ■ Syn.: *entrar arrimao y querer salir como dueño*; (DA).

entrazado, -da, adj. (1) **bien ~**, lid. (Arg, Urug): o osobě: dobře vypadající; ► především v oblečení; (2) **mal ~**, lid. (Arg, m Urug): o osobě: špatně vypadající; ► především v oblečení; (DA).

entre, subst/předl. (1) m. (Mex): spor, rozepře; (2) (Mex): milostná pletka; (3) lid. (Arg, Urug): napadení, útok; ► zejména při rvačce; (4) lid. (Arg, Urug): návrh, podnět; ► dá se někomu, aby se zjistilo, jaká může být jeho reakce při opravdovém podnětu; (5) předl. (Kost): uvnitř, vevnitř; (6) ~ **menos** (Mex, Dom, Portor, Urug; Ekv: lid.): čím méně; (7) ~ **más** (Mex, Dom, Portor, Urug; Ekv: lid.): čím více; (8) ~ **veces** (Dom): někdy; (DA).

entreajustado, adj. (1) (Kol): o věci: přivřená, nedovřená; (DA).

entreala, m/f. (1) (Per, Bol, Chil): ve fotbale: záložník; ► pohybuje se na pozici křídla a na pozici středního útočníka; (DA).

entrecalle, f. (1) venk. (Guat, Hond, Salv, Kost): prostor mezi dvěma řadami kávovníků nebo mezi dvěma obdělávanými plochami; (DA).

entrecasa, adj/adv. (1) adj/adv. (Per, Arg, Urug): o oblečení: domácí; ► používá se pouze doma; viz též: *de entrecasa*; (2) (Arg): o věci, události nebo situaci: nedůležitá; viz též: *de entrecasa*; (3) **de ~¹** (Mex, Ven, Per, Par, Arg, Urug): o oblečení: domácí; ► používá se pouze doma nebo v soukromí, protože je ve špatném stavu nebo se nehodí k veřejnému používání; ■ Syn.: *entrecasa*; (4) **de ~²** (Mex, Arg): o věci, události nebo situaci: nedůležitá, nevýznamná; ■ Syn.: *entrecasa*; (DA).

entredía, m. (1) (jzKol; Ekv: málo užív.): odpolední svačina; (DA).

entredicho, m. (1) (Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): diskuze, hádka; (DA).

entrefalda, f. (1) (Mex): spodnička; (DA).

entrega, f. (1) (Per, Par, Arg, Urug): pravidelná splátka; (DA).

entregar, tr. (1) (Hond): sexuálně uspokojit muže; ► žena; za peníze nebo laskavost; (DA).

cacaste, m. (1) **entregar el ~** (Guat, Hond, Salv, Nik): zemřít; (DA).

chinaste, m. (1) **entregar el ~** (Hond): zemřít; (DA).

equipo, m. (1) **entregar el ~** (Mex, Hond, Salv, Nik, Ven): zemřít; (DA).

rosquete, m. (1) **entregar el ~** (Arg, Urug): zemřít; (DA).

guardia, f. (1) **entregar la ~¹** (Ven): nestarat se; ► o nějakou záležitost; (2) **entregar la ~²** (Ven): spát; odpočívat; (DA).

oreja, f. (1) **entregar la ~** (Chil): podrobit se, podřít se; ► přenecháním moci a řízení nějaké záležitosti; (DA).

rosca, f. (1) **entregar la ~**, lid. (Arg): zemřít; (DA).

valija, f. (1) **entregar la ~** (Hond, Nik): zemřít; (DA).

herramienta, f. (1) **entregar las ~s**, málo užív., lid. (Chil): zemřít; (DA).

caite, m. (1) **entregar los ~s¹** (Hond, Nik): zemřít; (2) **entregar los ~s²** (Hond): odejít do důchodu; (DA).

fierro, m. (1) **entregar los ~s** (Salv): zemřít; (DA).

guante, m. (1) **entregar los ~s** (Hond, Nik, Dom): zemřít; (DA).

tenis, m. (1) **entregar los ~s** (Hond, Dom): natáhnout bačkory, zemřít; (DA).

entrego, m. (1) (Mex): splátka; ► stálé a pravidelné množství něčeho, co se musí povinně odevzdat; na základě ústní smlouvy; (DA).

entreguismo, m. (1) (Hond, Salv, Nik, Kost, Kub, Dom, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Par): zaprodávání domácích zájmů ve prospěch zájmů zahraničních; (2) (Ekv, Bol): v politice nebo odborářství: nelояlnost vedoucího ke svému svazu ve prospěch vlády nebo šéfů; (DA).

entreguista, adj/subst. (1) (Mex, Hond, Nik, Kost, Dom, Per, Bol, Arg, Urug; Chil): o osobě: zrazující domácí zájmy ve prospěch zahraničních; (DA).

entrejunta, adj. (1) (Kub): o dveřích nebo oknu: pootevřené, nedovřené; (DA).

entrejuntar, tr. (1) (Kub, Ven): přivřít, nedovřít; ► dveře nebo okno; (DA).

entremedio, adv. (1) (Mex; Ekv; lid.): mezi dvěma či více osobami nebo věcmi; (2) (Mex): přímo uprostřed; ► místa nebo času; (DA).

entremiliao, -a, adj. (1) lid. (Dom): o skupině osob nebo věcí: smíšená, různorodá, heterogenní; (DA).

entrésico, -ca, adj/subst. (1) (Dom): vyhublý, nezdravého vzhledu; (DA).

entrepapelar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Bol): založit; ► dokument; do velkého množství papírů; (2) intr/zvrat. (Bol): ztratit se; ► dokument; mezi ostatními papíry; (DA).

entrepitear, intr. (1) (Ven): míchat se, vložit se; ► do něčeho, co nám nepřísluší; (DA).

entreportón, m. (1) (Kol, Ven): dveře (v tradičním domě); ► nacházejí se za vstupními vraty; oddělují předsíň od chodby nebo vstupní haly; (DA).

entrero, -ra, adj. (1) (Salv): sympatický, příjemný; ► díky své výřečnosti; (DA).

entresemana, adv. (1) (Mex, Hond, Kub, Dom, Portor, Kol, Ven, Bol): během pracovních dnů; ► od pondělí do pátku; (DA).

entresijado, -da, adj. (1) (Dom): štíhlý, hubený; (DA).

entrete, adj. (1) lid. (Chil): o osobě: zábavná; (DA).

entretelón, m (1) m., pl. (Kost, Ekv, Per, Chil, Arg, Urug): činy, které se nedostanou na veřejnost; ► spojené s nějakou záležitostí; (DA).

entretención, f. (1) (Mex, Guat, Hond, Kub, Dom, Kol, Ven, Ekv, Bol, Chil, Arg, Urug; Pan: málo užív.): zábava, rozptýlení; ■ Var.: *entretención*; (2) (výchBol): milostný úlet, flirt; (DA).

entretensión, f. (1) (Dom, Portor): viz: *entretención*; (DA).

entretenedor, m. (1) (Hond, Kol): dudlík; (DA).

entretiempo, m. (1) (Nik, Ekv, Chil): přestávka, oddechový čas (v některých sportech); (DA).

entrevalos, m., pl. (1) (Dom, Portor): sexuální nebo milostné vztahy; ► tajně udržované; (DA).

entrevejido, -da, adj. (1) (Portor): starý, zestárlý; (2) (Portor): malý a hubený; (DA).

entreverado, m. (1) (Ven): směs mas nebo hovězích drobů; ► připravují se na mírném ohni; jsou napíchnuté na dřevěný rožeň ochucený solí a octem; (DA).

entreverado, -da, adj/subst. (1) adj., přenes. (Bol): o projevu: nesrozumitelný; (2) m/f., přenes. (Bol): osoba, která přišla o mentální schopnosti, nebo jí zesláblly; (3) adj., venk. (Kost): o kávě: nepravidelně uzrálá; (DA).

entreverarse, intr/zvrat. (1) (Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): pomíchat se; ► osoby, zvířata nebo věci; (2) přenes. (Ekv, Bol, Arg, Urug): splést se, zmýlit se; ► při mluvení; (3) (Bol, Chil, Arg): vložit se; ► do rvačky nebo diskuze; dvě nebo více osob; (4) lid. (Arg, Urug): navázat milostný vztah; (DA).

entverde, m. (1) (Chil): na semaforu: oranžová; ► okamžik mezi změnou ze zelené na červenou a naopak; (DA).

entriega, f. (1) (Salv, Nik, Dom): odevzdání, předání, oddanost; (DA).

entrijos, m., pl. (1) (Nik): mezenterium, okruží; ► žaludek a střeva; (DA).

entripaíto, -ta, adj. (1) lid. (Dom): o osobě: promočená, mokrá; (DA).

entrompar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Ven; sevKol, Bol: lid.): dávat si rány pěstí; (2) lid. (Portor, Bol, Arg, Urug): naštvat se a zaujmout samotářský postoj; ■ Syn.: *enturunarse*; (3) tr. (Kol): vášnivě někoho líbat; (4) tr. (Ven): přistoupit, čelit; ► nějakému problému; (DA).

entropado, -da, adj. (1) (Per): o osobě: patřící k vojenské jednotce nebo k vesnici; (DA).

entrotado, -da, adj. (1) (Dom): vzrušený, nadšený; ■ Var.: *entrotao*; (2) (Dom): hluboce zamilovaný; ■ Var.: *entrotao*; (DA).

entrotao, -a, adj. (1) (Dom): vzrušený; viz též: *entrotado*; (2) (Dom): hluboce zamilovaný; viz též: *entrotado*; (DA).

entruche, adj. (1) (Salv): o muži: mající poměr s přítelkyní nebo ženou jiného muže; (DA).

entruñado, -da, adj. (1) (Dom): naštvaný, mající špatnou náladu; (DA).

entruñarse, intr/zvrat. (1) (Dom): mít špatnou náladu a dávat to najevo; (DA).

entubada, f. (1) (Per): při surfování: projetí tunelem; ► tvoří jej hřeben vlny, když padá; (DA).

entubarse, tr/zvrat. (1) (Guat): natáčet si vlasy (žena); ► na malé natáčky; (DA).

entucado, -da, adj. (1) (Ekv): oklamáný, podvedený; (DA).

entuertar, tr. (1) (Bol): vyrazit někomu oko; ► udělat ho jednookým; (DA).

entumido, -da, adj. (1) (Mex, Hond, Kub, Dom, Ven, Per): ochromený; (DA).

entumirse, intr/zvrat. (1) (záp a jzKol): stáhnout se do sebe, stát se nesmělým; (DA).

entundado, -da, adj. (1) venk. (svEkv): začarovaný, zakletý; (DA).

entura, f. (1) (Dom, Portor): mazání, mast; (DA).

enturunarse, intr/zvrat. (1) (Portor): naštvat se; viz též: *entromparse*; (DA).

entusado, -da, adj. (1) lid. (Kol): smutný, melancholický; ► kvůli ukončení citového vztahu; (DA).

envacado, adj. (1) (Kost): o býkovi: nacházející se v říji; (DA).

envainada, f. (1) (Pan): urážka; (DA).

envainar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Guat, Kol): zaplést někoho do problémů; (2) intr/zvrat., lid. (Kol): zaplést se do problémů; (3) tr. (Ven): obtěžovat, otravovat; (4) (Ven): způsobit újmu; ► morální nebo materiální; (DA).

envanecido, -da, adj. (1) (Portor): unavený, vysílený; (DA).

envarado, m. (1) (Per): autorita domorodých komunit; ► jejím úkolem je vykonávat obecní funkce a přátelsky řešit neshody; (2) (Hond): souhrn holí, tyčí a stébel z bambusu tvořící kostru zdi z *bahareque*; (DA).

envarar, tr. (1) (Portor): napíchnout prase na hůl; ► po jeho očištění; k pečení; (DA).

envasar, tr. (1) (Bol): vyrábět perlivé nápoje; (DA)

envase, m. (1) (Salv): rakev; (DA).

enveces, adv. (1) venk. (Chil): sporadicky, ojediněle; (DA).

enjejeciente, m/f. (1) (Dom, Portor): stařec; (DA).

envelado, -da, adj. (1) vulg., lid. (Chil): skryté (něco); (DA).

envelar, intr. (1) lid. (Chil): utéct, spěšně odejít; ■ Var.: *envelárselas*; (2) **envelárselas**, lid. (Chil): viz: *envelar*; (DA).

envenenado, -da, adj. (1) (Ven): o motorovém vozidle: vytuněné; ► aby mohlo dosáhnout nejvyšší rychlosti; (DA).

enverracar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., lid. (Kol, Ven): rozzuřit se; (2) tr., lid. (Kol): rozzuřit; viz též: *embarracar*; (3) intr/zvrat., lid. (Kol): nadchnout se; viz též: *emberracarse*; (DA).

enviación, f. (1) (Dom): uhrnutí, prokletí; (DA).

enviada, f. (1) (Kub): loď; ► má za úkol jet pro ryby z lodí a dovézt zásoby námořníkům; (DA).

enviar, tr. (1) ~ **a la banca**¹ (Mex, Ekv, Per): v týmových sportech: odvolat, poslat na lavičku; ► hráče v průběhu hry; (2) ~ **a la banca**² (Mex): přimět odstoupit, odvolat; ► politika nebo státního úředníka; dočasně nebo definitivně; (3) ~ **a la congeladora** (Mex, Ekv: málo užív.): poslat k ledu; ► odložit nebo zrušit nějaké administrativní jednání; (4) ~ **a su letra**, málo užív. (Mex): archivovat; ► v kanceláři; (DA).

envidioso, -sa, adj/subst. (1) (Mex, Dom): egoistický; (DA).

envidriar, tr. (1) (Chil): zasklít, dát sklo (na něco); (DA).

envinar, tr. (1) (Mex): přidat víno do pokrmu; (DA).

envirotar, tr. (1) (Portor): podepřít dřevěnou konstrukci; (DA).

envitolado, -da, adj. (1) (Ven): pěkně oblečený; (DA).

envolverse, intr/zvrat. (1) (Dom, portor): zapojit se, zavázat se; (2) (Portor): začít brát drogy; (3) (Portor): najít zalíbení v alkoholu; (4) ~ **y desenvolver** (Bol): oblnout někoho; ► pomocí argumentů, výmyslů, slibů a lží; za účelem přesvědčení ho o něčem; (DA).

envuelto, -ta, adj. (1) (Portor): užívající drogy; (2) (Portor): mající rád alkohol; (DA).

enyeguado, adj. (1) venk. (sev a výchBol): o koni: vzrušený z přítomnosti kobyly; (DA).

enyegüecido, -da, adj. (1) lid. (Chil): velmi sexuálně vzrušený, smyslů zbavený; (2) lid. (Chil): rozzlobený; (DA).

enyenye, m. (1) (Dom): idiot, imbecil; (DA).

enyerbado, -da, adj. (1) (Mex, Hond): očarovaný lektvarem; (2) lid. (Salv, Kol): zhulený, zkouřený (marihuanou); (3) (Hond): o terénu: pokrytý trávou; (4) (Kub): o záležitosti: zamotaná, komplikovaná; (DA).

enyerbar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Mex, Hond, Kol, jižChil): očarovat někoho; ► břečkou z bylin; zejména za milostným účelem; ■ Var.: *enhierbar*; (2) (Mex): otrávit; ■ Var.: *enhierbar*; (3) intr/zvrat. (Kub, Portor): zamotat se, zkomplikovat se; ► nějaká záležitost; (4) tr. (Kub): zamotat, zmást; ► nějakou záležitost; (5) (Guat): onemocnět (zvíře); ► po požití jedovatých bylin; (6) tr., venk. (Hond): zasít trávu; (7) intr/zvrat. (Portor): vlézt do trávy (malé zvíře); (8) tr/zvrat. (Portor): točit se (káča); (DA).

enhierbar, tr. (1) (Mex): očarovat někoho; viz též: *enyerbar*; (2) (Mex): otrávit; viz též: *enyerbar*; (DA).

enyetado, -da, adj. (1) lid. (Arg, Urug): o osobě nebo věci: mající smůlu, smolná; (DA).

enyirela, f. (1) (Salv): zázvorová limonáda; (DA).

enyubar, tr. (1) venk. (Bol): uvázat, zapřáhnout; ► voly do jařma; (DA).

enyucada, f. (1) (Per): podvod, švindl; ► který se někomu provede; (2) (Per): tíživá nebo nepříjemná odpovědnost; ► která se někomu udělí; zejména prostřednictvím podvodu; (3) lid. (Per): vlastní zadlužení; (4) (Per): zadlužení způsobené jinou osobou; (DA).

enyucado, m. (1) (Kost): omeleta, placka; ► z těsta vyrobeného z vařené juky; plněná mletým masem nebo sýrem a smažená na oleji; (2) (Pan): pokrm; ► připravený z juky, mléka, kokosu, anýzu a másla; (DA).

enyucado, -da, adj. (1) lid. (Per): okradený, podvedený; (2) lid. (Hond, Salv): o osobě: zadlužená; (3) lid. (Hond, Salv): o osobě: nucená dělat něco, co se jí nelíbí; (4) (Salv): zavřený ve vězení, uvězněný; (DA).

enyucar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., lid. (Per): oklamat, podvést; (2) lid. (Per): hodit někomu na krk, pověřit někoho; ► tíživou nebo nepříjemnou odpovědností; obvykle prostřednictvím podvodu; (3) lid. (Hond, Salv): dosáhnout něčího zadlužení; (4) intr/zvrat. (Hond, Salv): zadlužit se; (5) tr. (Hond, Salv): donutit někoho něco snášet nebo přijmout; ► proti jeho vůli; (6) intr/zvrat. (Guat): zaplést se do problémů; (DA).

enyuntar, tr. (1) (Kub, Dom, Bol): nasadit jařmo volům; (DA).

enyuque, m. (1) lid. (Hond): zadlužení; (DA).

enyuquillar, tr. (1) (Guat): naškrobit prádlo; ► k žehlení; (DA).

enzacatar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat., venk. (Mex, Guat, Hond, Salv): zarůst trávou (terén); (2) tr. (Kost; Hond, Salv: venk.): zasít travu; ► především k vytvoření zelené zóny; (3) intr/zvrat., přenes. (Salv): zdivočet (člověk); ► po dlouhém pobytu na venkově; (4) (Sal): chlastat; ► pít alkoholické nápoje ve velké míře; (5) (Nik): udělat něco špatně; (6) venk. (Kost): o koni: ztratit fyzickou kondici a zvyklost k tréninku; ► protože strávil delší dobu bez činnosti; (DA).

enzaguanar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr/zvrat. (Guat): pít; ► především alkohol; (2) intr/zvrat. (Guat): mířit na nějaké skryté místo; ► dvě osoby; za účelem soulože; (3) tr. (Salv): zavřít, uvěznit; ► na nějakém místě; (4) tr/zvrat. (Salv): vypít, sníst; (DA).

enzocar, tr. (1) venk. (Portor): postavit podezdívku; ► dřevěnému domu; (DA).

enzorocar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Hond): vtláčit; (2) intr/zvrat. (Hond): rychle se obléct; (DA)

enzorramiento, m. (1) venk. (Dom, Portor): nuda, otrava; (DA).

enzorrar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., venk. (Portor): obtěžovat, otravovat; (2) intr/zvrat., venk. (Portor): nudit se, mít plné zuby (někoho nebo něčeho); ■ Var.: *azorrarse*; (DA).

azorrarse, intr/zvrat. (1) (Portor): viz: *enzorrarse*; (DA).

enzorroso, -sa, adj. (1) venk. (Portor): o osobě: otravná, únavná; (2) (Portor): o osobě: znuřená, otrávená; (DA).

eñangotao, -a, adj. (1) (Portor, Dom): dřepějící, sedící na bobku; viz též: *ñangotado*; (DA).

¡epa!, citosl. (1) (Mex, Dom, Per, Bol): stůj! stát!; ► vyjadřuje příkaz, aby se osoba nebo zvíře zastavili; nebo vyjadřuje upozornění před nebezpečím; ■ Syn.: *¡épale!*; (2) (Mex, Hond, Nik, Portor, Bol): čau!; ► vyjadřuje pozdrav; (3) (Kost, Portor, Ven, Bol, Par, Arg, Urug): pozor! bacha!; ► vyjadřuje varování před nebezpečím; ■ Syn.: *¡epria!*; (4) (Salv, Nik, Pan, Dom, Portor, Kol, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg): pojd'! do toho! jupí!; ► vyjadřuje odhodlání, odvahu a radost; (5) lid. (Nik, Pan, Dom, Ven, Bol, Chil, Arg): ach! no ne!; ► vyjadřuje údiv a překvapení; (6) lid. (Nik, Bol, Chil): haló! hej!; ► vyjadřuje volání k upoutání pozornosti za nějakým účelem; (7) (Nik, Portor): ne! fuj!; ► vyjadřuje odmítnutí; ■ Syn.: *¡epria!*; (8) lid. (Kost, Ekv, Arg): páni! och!; ► vyjadřuje obdiv; (DA).

¡épale!, citosl. (1) (Mex, Salv, Portor, Ven, Bol, Arg, Urug): stůj! stát!; viz též: *¡epa!*; (DA).

¡epria!, citosl. (1) (Portor): pozor! bacha!; ► vyjadřuje varování před nebezpečím; viz též: *¡epa!* (2) (Portor): ne! fuj!; ► vyjadřuje odmítnutí; viz též: *¡epa!*; (DA).

epasote, m. (← nah. *epatl*, „skunk“, *zotl* nebo *tzotl*, „špína“) (1) (Mex, Hond): viz: *pasote*; (DA).

epazote, m. (← nah. *epatl*, „skunk“, *zotl* nebo *tzotl*, „špína“) (1) (Mex, Hond, Salv, Nik, Dom): viz: *pasote*; (DA).

epicrisis, f. (1) (Nik, Kost, Kol): lékařský posudek; ► o stavu nemoci pacienta; (DA).

época, f. (1) **de la ~ de la chispa**, lid. (Ekv): o věci: z roku raz dva; ► velmi stará; (DA).

equipo, m. (1) ~ **caminero** (Ekv): stroje; ► používané při opravě a údržbě cest a silnic; (2) ~ **de audio** (Kub, Ekv): stereo; (3) **full** ~ (Kol, Per, Chil, Par): plné vybavení; ► především vozidla; (DA).

equis, adj/subst. (1) adj., lid. (Mex): o věci: průměrná, špatná, nepříjemná, nízké kvality; (2) f. (Kol, Per): had (*Bothrops*); ► až 1,5 m dlouhý; obličejové dutiny slouží jako orgány citlivé na teplo; ■ Syn.: *crucera, guata, jaraca, víbora de la cruz, yarará*; (DA).

crucera, f. (1) (Mex): had; viz též: *equis*; (DA).

guata, f. (1) (Mex): had; viz též: *equis*; (DA).

jaraca, f. (1) (Mex): had; viz též: *equis*; (DA).

víbora, f. (1) ~ **de la cruz** (Mex): had; viz též: *equis*; (DA).

yarará, f. (1) (Mex): had; viz též: *equis*; (DA).

equitador, -ra, m/f. (1) (Mex, Kol, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Bol: venk): osoba mající sportovní zálibu v koních; (DA).

equivocada, f. (1) lid. (Mex, Kub, Kol, Bol): chyba, omyl; (DA).

-era, příp. (1) (Mex, Hond, Salv, Nik, Kost, Kol, Bol): opakování akce; (2) (Hond, Salv, Nik): velké množství (něčeho); (DA).

errático, -ca, adj. (1) (US, Portor): výstřední, extravagantní (osoba); (2) (Chil): neuspořádaný; ► člověk; při děláni něčeho; (3) (Hond): přelétavý; ► často měnící kandidáty, strany nebo osobní pozici; (DA).

erupcionar, intr. (1) (Nik, Kol, Ekv, Chil): vybuchnout (sopka); (DA).

¡esa!, citosl. (1) lid. (Bol): dobře! výborně!; ► vyjadřuje schválení zručně a obratně provedené činnosti; (DA).

esbarrigarse, intr/zvrat. (1) (Portor): mít velké břicho, chystat se rodit; ► žena nebo zvířecí samička; (2) (Portor): rodit; ► žena nebo zvířecí samička; (DA).

esbirro, -rra, m/f. (1) (Ekv): podřízená, pochlebovačná a poslušná osoba; (DA).

esbloarse, tr/zvrat. (1) (Portor): prasknout; ► pneumatika vozidla; ■ Var.: *bloarse*; (DA).

bloarse, tr/zvrat. (1) (Portor): viz: *esbloarse*; (DA).

esbornia, f. (← it. *sbornia*) (1) lid. (Arg): opilost; (DA).

esboronado, -da, adj. (1) (Portor): o osobě: vyřízená, zničená; ► kvůli silné bolesti hlavy; (DA).

esboronar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Portor): rozložit, rozebrat; ► na díly nebo na kusy; viz též: *desboronar*; (2) intr/zvrat. (Portor): rozložit se, rozebrat se; ► na díly nebo na kusy; viz též: *desboronarse*; (DA).

esborrondingarse, intr/zvrat. (1) (Hond): spadnout do propasti (někdo nebo něco); (DA).

escabeche, adj/subst. (1) m. (Nik, Bol, Chil, zápArg): plod nebo luštěnina konzervovaná v octu; (2) (Bol): pokrm; ► připravovaný z prasečího ucha a nohy a z polovařené zeleniny nakládané v octu (cibule, mrkev, zelená paprika, květák a okurka); (3) adj. (Salv): o osobě: bez peněz, švorc; (4) m. (Nik): nakládaná zelenina; (5) ~ **oriental** (jvMex): dušený pokrm; ► připravovaný z kuřete, pálivé papričky a česneku; typický pro mexický stát Yucatán; (DA).

escáfol, m. (← angl. *scaffold*, „lešení“) (1) (US): lešení; (DA).

escalador, -ra, adj/subst. (1) lid. (Dom, Chil): postupující, dělající pokroky; ► v životě a v práci; rychle a bez rozpaků; (DA).

escalar, tr. (1) venk. (Portor): krást; ► v podniku nebo v domě; (DA).

escalatrófico, adj. (1) (Portor): o věci: bídna, rozbitá, ve špatném stavu; (DA).

escalera, f. (1) (zápKol): meziměstský autobus veřejné dopravy; ► s otevřenou karoserií po stranách; sedačky jsou umístěny podél oken tak, že pasažéři sedí zády k oknům; (2) (Kost): velmi vysoká a hubená osoba; (3) ~ **de mono** (Arg): viz: *caí escalera*; (4) ~ **eléctrica** (Mex, Nik, Kost, Kol, Ven, Ekv, Per): eskalátor; ■ Syn.: *escalera rodante*; (5) ~ **rodante** (Kub): viz: *escalera eléctrica*; (DA).

escaliche, m. (1) (Nik): hovorová řeč užívaná zloději; (DA).

escalmenarse, intr/zvrat. (1) (Portor): česat se; (DA).

escalpisa, f. (1) (Portor): nakládačka, napadení; (DA).

escamado, -da, adj. (1) (Mex, Nik, Portor): vystrašený, mající strach; (DA).

escambray, m. (1) (Portor): nepoužitelná věc; (DA).

escambrón, m. (1) (Dom): popínavá rostlina (*Machaerium lunatum*); ► až 15m vysoká; stonek je tenký; má zakřivené trny; květy jsou fialové nebo růžové; ■ Syn.: *palo de hoz*; (2) (Portor): trnitý keř (*Samyda spinosa*); ► listy jsou podlouhlé a kopinaté; květenství má tvar svazku; květy jsou zelené, bílé nebo žluté; (3) (Portor): strom (*Pisonea aculeata*); ► středního vzrůstu; koruna je zaoblená; je velmi rozvětvený; má zakřivené trny; květy jsou zelené, bílé nebo žluté; (DA).

palo, m. (1) ~ **de hoz** (Dom): popínavá rostlina; viz též: *escambrón*; (DA).

escambroso, -sa, adj. (1) (Dom): nedůvěřivý (člověk); (DA).

escame, m. (1) (Portor): úlek, leknutí; (DA).

escamero, m. (1) (Kub): rybářská loď; (DA).

escamisado, -da, adj. (1) (Portor): o osobě: velmi hladová; (DA).

escamocha, f. (1) (Mex): ovocný salát; (DA).

escamol, m. (1) (Mex): viz: *escamole*; (DA).

escamole, m. (← nah. *azcatl*, „mravenec“, *molli*, „papriková omáčka“) (1) (Mex): jedlá larva určitého druhu mravenců; ■ Var.: *escamol*; (DA).

escamoso, -sa, adj. (1) lid. (Kol): nedůtklivý, urážlivý; (2) (Portor): o osobě nebo věci: extrémně špinavá, s tvořícím se povlakem špíny; (DA).

escamotearse, intr/zvrat. (1) (Salv): schovat se, skrýt se; ■ Syn.: *escaramotearse*; (DA).

escaramotearse, intr/zvrat. (1) (Salv): schovat se, skrýt se; viz též: *escamotearse*; (DA).

escamotero, m. (1) lid. (Bol): zloděj; ► využívající cizí nepozornosti; (DA).

escampadero, m. (1) (Dom, Kol): přístřešek; ► slouží ke schování se před deštěm; (2) přenes. (Kol): dočasné zaměstnání; ► dokud se nenajde jiné lepší; (DA).

escamparse, intr/zvrat. (1) (Nik, Kost, Kub, Dom, Portor, Kol, Ven, Ekv): schovat se před deštěm; (2) ~ **del aguacero** (Dom, Portor): schovat se před deštěm; (DA).

escamuflarse, intr/zvrat. (1) (Nik, Dom): zmizet, rychle odejít (z nějakého místa); (DA).

escandalero, -ra, adj. (1) (Salv): o osobě: skandální, pohoršující; (DA).

escandalete, m. (1) lid. (Arg, Urug): drzost, neslušnost, nemravnost; (2) lid. (Arg, Urug): skandál; ► situace způsobená drzým a nemravným činem; (3) lid. (Arg, Urug): povyk, poprask; (4) (Per): skandál; ► malého rozměru a z přehnaných důvodů; (DA).

escandalosa, f. (1) (Kol): keř; viz též: *gallardete*; (DA).

escandaloso, -sa, adj. (1) (Mex, Nik, Kub, Ekv): o barvě: příliš jasná, špatně zkombinovaná s jinou; ■ Syn.: *apavientoso*; (DA).

apavientoso, -sa, adj. (1) (Mex, Nik, Kub, Ekv): o barvě: příliš jasná, špatně zkombinovaná s jinou; viz též: *escandaloso*; (DA).

escandol, m. (1) (Mex): strom; viz též. *retama*; ■ Var.: *escandor*; (DA).

escandola, f. (1) (Kol): velký skandál, pozdvižení; (DA).

escandor, m. (1) (Mex): viz: *escandol*; (DA).

escandray, m. (1) (Portor): kraksna; ► vozidlo nebo zařízení ve velmi špatném stavu; (DA).

escaneada, f. (1) (Mex, Nik, Kost, Per, Bol, Chil): skenování; ► obrázku, fotografie nebo textu; (DA).

escante, m. (1) (Portor): zničení; (DA).

escapar(se), intr. (1) (Kub): využít situace; (2) **no ~se chancho con mazorca** (Hond): nic mu neujde; ► všímá si všeho, co se děje; (DA).

escaparte, m. (1) (Kub, Dom, Kol, Ven): šatní skříň; ► skladují se tam i jiné osobní předměty; (DA).

escapazo, m. (1) (Chil): okradení; ► v běhu, díky nepozornosti oběti; (DA).

escapear, tr/intr. (1) intr. (Portor): rozeběhnout koně; ► aby jel co nejrychleji; (2) (Portor): rychle utéct; ► pěšky nebo na koni; (3) tr. (Portor): popohánět někoho v práci; (4) intr., přenes. (Portor): hodně a rychle chodit; (5) (Chil): rychle někoho okrást a utéct; ► díky nepozornosti oběti; (6) **no ~ la yegüita** (Portor): nespěchat, dát si načas; ► s nějakým rozhodnutím; (DA).

espero, -ra, m/f. (1) (Per, Bol, Chil): zloděj, který po činu rychle uteče; (DA).

escarcha, f. (1) (Kol): viz: *rocío*; (2) (Kub, Kol, Bol): třpytivý pudrový oční stín; (3) (Ekv): třpytivý pudr; ► používá se v divadle k líčení herců nebo k provádění manuální práce; (DA).

escarchado, -da, adj. (1) (Ekv): o okraji sklenice: pokrytá citrónovým džusem a cukrem nebo solí; (DA).

escarchar, tr. (1) (Dom, Portor): odmrazit ledničku; (2) (Ekv): pokrýt citrónovým džusem a cukrem nebo solí okraj skleničky; (DA).

escaria, f. (1) (Bol): obličej; (DA).

escarlato, -na, adj. (1) málo užív. (Mex): o předmětu: šarlatový; (DA).

escarpín, m. (1) (Bol): vlněné ponožky; ► používají je starší lidé k zahřátí nohou v posteli; (2) (Hond, Salv, Nik, Kub): kotníkové ponožky; (3) m., pl., přenes. (Portor): hliníkové ostruhy; ► 6 cm dlouhé; nasazují se bojovým kouchoutům; (DA).

escasani, adj. (1) lid. (Arg): o množství: nepatrné, nedostatečné; (DA).

escaso, -sa, adj. (1) (Kub, Ven, Per): hloupý, neinteligentní; (DA).

escasón, -na, adj. (1) lid. (stř a zápKol, Arg): o množství: nepatrné, nedostatečné; (DA).

escastrar, tr. (1) venk. (Portor): vyjmout plástek mezu z úlu; (DA).

escelebrado, -da, adj. (1) (Portor): trpící silnou bolestí v zátylku; (2) (Portor): mentálně vyčerpaný; (DA).

eschilampado, -da, adj. (1) lid., málo užív. (Kost): o osobě nebo věci: rychle se pohybující, jednající; (DA).

esclavatura, f. (1) (Arg): otroctví; (DA).

esclusaje, m. (1) (Pan): projetí propustí (o lodi); (DA).

escoba, f. (1) (Dom, Kol): viz: *chichibé*; ■ Var.: *escobilla*; (2) (Kub, Portor): bylina; viz též: *botoncillo*; (3) (Portor): rostlina (*Abutilon*, *Sida*); ► planě rostoucí; stonek je silný a listy drobné; má malé žluté květy, které slouží jako potrava pro dobytek a zanechávají rostlinné látky v půdě; (4) (Hond, Salv): hromadné propouštění zaměstnanců; (5) (Salv): peněžní sbírka, vybírání peněz; (6) **arrancar en** ~ (Chil): nápodobně; ► urazíme osobu, která předtím urazila nás, stejnými slovy aniž bychom je museli opakovat; (7) ~ **amarga** (Kub, Ven): bylina (*Parthenium hysterophorus*); ► až 1 m vysoká; stonek je vzpřímený a listy střídavé; květenství lata; květy má bílé; plod obsahuje malé černé semínko; používá se v tradiční medicíně; ■ Syn.: *artemisilla*, *confitillo*; (8) ~ **de chiribisca** (Hond): smeták, koště; ► podomácku vyrobené z odolných větviček malých keřů; (9) ~ **de monte** (Mex): keř (*Baccharis conferta*); ► až 4 m vysoký; stonek má pokrytý chloupky; listy jsou střídavé, oválné a s pilovitým okrajem; květenství lata; květy jsou malé, bělavé a trubkovitého tvaru; plod je suchý s jediným semenem; ■ Syn.: *escobilla*, *hierba del carbonero*, *tepopote*; (10) ~ **dulce** (Dom): viz: *chichibé*; (11) ~ **lisa** (Hond): bylina (*Sida rhombifolia*, *S. acuta*); ► až 1 m vysoká; listy má střídavé a kopinaté; květy jsou žluté a bílé; plodem je tobolka; je hojně využívána v tradiční medicíně; ■ Syn.: *escobilla*; (12) **en** ~ (Kost): nemající hlínu na kořenech, vytrhnutá z hlíny; ► mladá rostlina v lesní školce; (13) **la** ~ (Chil): situace celkového zmatku, chaosu nebo zkázy; (14) **por** ~ (Kost): bez hlíny na kořenech; ► o vytahování mladých rostlin z lesní školky; (15) ~ **nueva** (Mex, Nik, Kost, Kub, Ven, Per, Bol, Chil): nové koště dobře mete; ► ukazuje, že na začátku nového zaměstnání každý člověk plní svoje úkoly dobře; ■ Syn.: *escobita*; (16) **pasar la ~ solo por donde pasa la suegra** (Hond, Nik, Kost): urovnat a uklidit pouze věci na viditelných místech; (DA).

artemisilla, f. (1) (Kub): bylina; viz též: *escoba amarga*; (DA).

confitillo, m. (1) (Kub): bylina; viz též: *escoba amarga*; (DA).

hierba, f. (1) ~ **del carbonero** (Mex): keř; viz též: *escoba de monte*; (DA).

tepopote, m. (1) (Mex): keř; viz též: *escoba de monte*; (DA).

escobilla, f. (1) (Mex): viz: *escoba de monte*; (2) (Hond, Salv, Nik, Portor): viz: *escoba lisa*; (3) (Hond): jednoletá rostlina (*Caperonia palustris*); ► až 50 cm vysoká; stonek je pokrytý žlázoovitými chloupky; květy jsou bělavé; má četné využití v tradiční medicíně; (4) (Arg, Urug): předmět podobný malému koštěti; ► používá se při kejklřství; (5) (Per, Bol): kartáč; (6) (Dom, Kol): viz: *escoba*, *chichibé*; (7) (Portor): nemoc; ► napadá konce větví dubu; (DA).

escobillado, m. (1) (Mex, Kub, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): mírné podupávání; ► provádí se při některých tradičních tancích; ■ Syn.: *escobilleo*; (2) (Pan): jeden z kroků folklorního tance *punto*; (DA).

escobilleo, m. (1) (Mex, Kub, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): mírné podupávání; ► provádí se při některých tradičních tancích; viz též: *escobillado*; (DA).

escobillo, m. (1) (jvMex): keř (*Malpighia glabra*); ► až 6 m vysoký; kůra tmavá; má hodně větví; listy jsou jednoduché a vstřícné; listy mají tři nebo pět zubatých nebo plných laloků; červené,

růžové, světle fialové nebo někdy bílé květy mají pět okvětních lístků; plod je kulatý a má hladkou červenou nebo žlutou slupku; podobá se třešni; ■ Syn.: *huaxacote*; (DA).

huaxacote, m. (1) (jvMex): keř; viz též: *escobillo*; (DA).

escobillón, m. (1) (Mex): štetka s dlouhou rukojetí; ► k čištění kojeneckých lahví; (2) (Kub, Ven, Per, Bol, Par): koště s dlouhou rukojetí; ► k čištění zdí a stropů; (3) (Bol): rohož; ► z hrubé tkaniny; dává se před dveře k očištění bot; (4) (Dom, Portor): koště; ► vlasy nepěkného vzhledu; (DA).

escobita, m/f. (1) m/f. (stř a zápKol): městský metař; (2) f. (Dom): bylina (*Bastardia viscosa*); ► až 1 m vysoká; popínavá; květy jsou žluté; běžná v bažinatých oblastech (*maniguas*); (3) ~ **nueva (barre bien)** (Kub, Dom, Kol, Per, Bol): viz: *escoba nueva*; (DA).

escobón, m. (1) (Dom): keř (*Eugenia*); ► až 8 m vysoký; listy střídavé; má bílé seskupené květy; (DA).

escoch, m. (1) (Kost, Kub, Portor, Bol, Per): průhledná lepicí páska; (DA).

escocherar, tr. (1) (Kost): viz: *descocherar*; (DA).

escocotar(se), tr/zvrat. (1) zvrat. (Portor): spadnout; viz též: *descocotarse*; (2) (Portor): vynaložit velké úsilí; viz též: *descocotarse*; (3) (Portor): srazit si vaz; viz též: *descocotarse*; (4) tr. (Portor): rozbít, rozlámat; viz též: *descocotar*; (5) ~ **se de la risa** (Portor): viz: *descoserse de la risa*; (DA).

escofieta, f. (1) (Dom): čepička; ► malého dítěte; podobná síčce; přizpůsobí se hlavě; ■ Var.: *escofina*, *escorfiná*; (2) (Pan): osoba nebo zvíře v žalostném fyzickém stavu; (3) (Pan): zřízení, nepoužitelný (předmět); (DA).

escofina, f. (1) (Portor): čepička; viz též: *escofieta*; (DA).

escogedor, -ra, adj/subst. (1) adj/subst. (Kub, Ekv): osoba pověřená výběrem a tříděním tabákových listů podle velikosti a kvality; (2) adj. (Ekv): pověřený tříděním zrn; (DA)

escogida, f. (1) lid. (Bol): výběr; ► jedné nebo více osob nebo věcí mezi ostatními; (2) lid. (Bol): třídění; ► různých produktů; podle velikosti nebo kvality; (3) (Portor): soubor vybraných produktů; ■ Syn.: *escogencia*; (DA).

escogencia, f. (1) (Portor): soubor vybraných produktů; viz též: *escogida*; (DA).

escogido, -da, adj. (1) (Nik, Kost, Bol): o zemědělském produktu: očištěný; ► od určitých nečistot jakými jsou hrudky hlíny, smetí, malé kamínky nebo poškozená zrna; jedná se zejména o rýži, fazole nebo kávu; (DA).

escolar, m/f. (1) (US, Dom): vzdělanec; učenec; ► osoba s hlubokými znalostmi v určitém oboru; (DA).

escolaridad, f. (1) **doble** ~ (Par, Arg, Urug): výukový systém; ► přijatý některými vzdělávacími centry; žáci chodí do školy ve dvou směnech; (DA).

escolaso, m. (1) (Arg, Urug): hazardní hra; ► hraje se pouze pro peníze a ne pro zábavu; většinou karty nebo kostky; (DA).

escolta, f. (1) lid. (Ekv, Bol, Chil, Arg, Urug): v nějakém turnaji nebo sportovní soutěži: největší rival; (2) (Ekv, Bol, Chil, Par): na vojenské nebo studentské přehlídce: osoba, která doprovází vlajkonoše; ► zejména proto, že vynikala ve své profesní nebo akademické činnosti; (DA).

escombrear, tr. (1) (Kub): odstranit suť z nějakého místa; (DA).

escombrero, -ra, adj/subst. (1) lid. (Arg): osoba způsobující chaos a pozdvižení; (DA).

escombro, m. (1) lid. (Arg, Urug): pozdvižení, chaos, zmatek; (DA).

esconde, m. (1) (Hond): viz: *escondidas*; (DA).

escondelero, m. (1) (Salv): viz: *escondidas*; (DA).

esconder, tr. (1) ~ **la bola** (Kub): zatajit úmysly; ► a čekat na vhodný moment; (2) ~ **su bizcocho** (Ven): zůstat stranou; ► zdržet se jednání nebo rozhodování v nějaké konfliktní situaci; kvůli strachu ze zavázání se; (DA).

escondera, f. (1) (Hond): viz: *escondidas*; (DA).

escondida, f. (1) f., pl. (Mex, Guat, Nik, Pan, Kub, Dom, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): hra na schovávanou (dětská hra); ■ Var.: *escondida*; ■ Syn.: *esconde*, *escondelero*, *escondera*, *escondidijo*, *escondidillas*, *escondido*; (2) f. (Arg, Urug): viz: *escondidas*; (3) ~ **china** (Chil): hra na schovávanou; ► ten, kdo hledá, může ostatní políbit na rty, až je najde; (4) ~ **s a la americana** (Kol): varianta hry na schovávanou; ► všichni se schovávají, hlavně po dvojicích, a nikdo nehledá; (DA).

escondidijo, m. (1) (Kol): viz: *escondidas*; (DA).

escondidillas, f., pl. (1) (Mex): viz: *escondidas*; (DA).

escondido, m. (1) (Mex, Kub, Dom, Portor, Kol, Ven): viz: *escondidas*; (2) (Arg): tradiční tanec; ► pár bez kontaktu; živý rytmus; choreografie spočívá v tom, že muž a žena předstírají, že se jeden druhému střídavě schovávají; (DA).

esconi, f. (1) (Nik): roh, nároží; (DA).

escopeta, f. (1) (Dom, Portor): bylina (*Tithonia rotundifolia*); ► až 2 m vysoká; okrasná; košatá; s paprskovitými květy, které jsou žluté až naoranžovělé; (2) (Portor): planě rostoucí kopretina, sedmikráska; ■ Var.: *escopetón*; (3) (Portor): kytice květin, které rostou spolu na nějakém místě; (4) (Hond, Nik): rychlomluvka; ► osoba, která mluví velmi rychle; (5) (sevHond): hadice od rozstříkovače; ► k rozptýlení jedu; (6) ~ **de fisto** (Portor): brokovnice, puška; ► stělný prach se do ní vkládal hlavní; (DA).

escopetón, f. (1) (Portor): kopretina, sedmikráska; viz též: *escopeta*; (DA).

escorar(se), intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Kub): sklonit se, naklonit se; ► při chůzi; někdo nebo něco; (2) intr., lid. (Kost): zastavit až na určitém místě; ► většinou na vzdálenějším než se předpokládalo; (3) intr/zvrat. (Hond): skrýt se, schovat se, chránit se; ► za něčím; (DA).

escorfiná, f. (1) (Portor, Ekv): čepička; viz též: *escofieta*; (DA).

escorpiano, -na, adj/subst. (1) (Bol, Arg, Urug): Štír; ► osoba narozená v tomto znamení; (DA).

escorpión, m. (1) (Mex, Guat): plaz (*Heloderma horridum*); ► až 80 cm dlouhý; jeho tělo má válcovitý tvar; je černý se žlutými skvrnami; kůži má zrnitou s velkými šupinami; jeho nohy jsou krátké a ocas tlustý; je jedovatý, ale je pomalý a málo agresivní; ■ Syn.: *florezilla*; (DA).

florezilla, f. (1) (Mex, Guat): plaz; viz též: *escorpión*; (DA).

escorzonera, f. (1) (Kol): viz: *arboloco*; (2) (Per): bylina (*Perezia multiflora*); ► až 40 cm vysoká; s pružným stonkem; listy v přízemní růžici; jsou sametové, kopinaté, kožovité a s pichlavými zoubky na okrajích; květy jsou fialové a nahnědlé; má léčivé vlastnosti; (3) (Portor): jednoletá rostlina (*Craniolaria annua*); ► středního vzrůstu; s vejčitými listy; vydává charakteristickou pižmovou vůni; má léčivé vlastnosti; (DA).

escotar, tr. (1) (Portor): prohrát všechny peníze; ► zejména v hazardních hrách; (DA).

escotero, -ra, adj/subst. (1) adj. (Ven, jižEkv): svobodný, bez závazků; (2) (Ven): cestující bez zavazadel; (3) adj/subst., lid. (výchBol): osoba cestující sama, na koni a bez zavazadel; (4) adj., venk. (výchKol): o dobytku: nesloužící k dojení; ► na ohrazené pastvině je oddělený; (DA).

escrache, m. (← angl. *scratch*, „škrábnutí“) (1) (US): škrábanec, šrám; (2) (Arg, Urug): lidová demonstrace proti veřejně činné osobě; ► je obviněná ze závažných trestných činů nebo korupce; většinou se koná před domem oné osoby nebo na jiném veřejném místě, na které by měla přijít i obviněná osoba; (3) lid. (Arg, Urug): nepříjemná situace, ve které se někdo nechá; (DA).

escrachería, f. (1) lid. (výchArg): fotografický kroužek, fotografický ateliér; (DA).

escrachero, -ra, adj/subst. (1) lid. (svArg): fotograf; ► většinou ten, který fotí bez svolení fotografovaného; (DA).

escracho, m. (1) lid. (výchArg): fotografie nějaké osoby; ► zejména nějaká nekvalitní; (2) lid. (Arg, Urug): špatně udělaná věc; (DA).

escribano, m. (1) (jižPer): jednohubka; ► z vařené brambory, *rocoto*, rajčete, papriky, oleje, soli, octa a dalších ingrediencí; podává se v *picanterías* (jidelny nabízející hlavně ostré pokrmy); podněcuje konzumaci *chicha* (alkoholický nápoj); (2) (Kub): mořská ryba (*Hyporhamphus unifasciatus*); ► až 30 cm dlouhá; podlouhlá; na hřbetě zelená a se stříbrnými pruhy po stranách; je jedlá; ■ Syn.: *picofósforo*; (3) (Portor): ryba (*Hemiramphus brasiliensis*); ► až 45 cm dlouhá; válcovitého tvaru; štíhlá; má hodně kostí; je jedlá; ■ Syn.: *volador*; (DA).

picofósforo, m. (1) (Kub): mořská ryba; viz též: *escribano*; (DA).

volador, m. (1) (Portor): ryba; viz též: *escribano*; (DA).

escribido, -da, adj. (1) **muy leído y ~** (Mex, Nik, Kub, Dom, Bol): kultivovaný, vzdělaný, intelektuál; ► zejména ignorant, který se domnívá, že toho hodně ví; (DA).

escribidor, -ra, m/f. (1) m/f. (Per, Chil): všední, průměrný spisovatel; ► postrádající talent a originalitu; (2) (Ekv): spisovatel; (DA).

escribir, tr. (1) ~ **al Papa** (Dom): vyprázdnit se (o osobě); (2) ~ **con la mano y borrar con el codo** (Chil): dělat protichůdné věci; (3) **¡escribelo!** (Dom): ano! dobře!; ► vyjadřuje souhlas nebo schválení; (DA).

escripto, adj/subst. (1) (Chil): popisovač, zvyrazňovač; ► s tenkým hrotem; (DA).

escrito, m. (1) (Urug): písemné hodnocení žáka učitelem; (DA).

escritorio, m. (1) (Ekv, Bol, Chil, Par): pracovna; ► místnost v domě; (2) ~ **público**¹ (Mex): kancelář, místnost; ► píšou se tam dopisy a dokumenty klientům; (3) ~ **público**² (Mex): stůl na ulici; ► nabízí služby psaní dopisů a dokumentů; (DA).

escúa, f. (1) (Arg): pták (*Stercorarius chilensis*); ► až 65 cm dlouhý; s plovací blánou; na zádech a na vršku hlavy je peří tmavě hnědé; na břiše a na krku je skořicově hnědé; ■ Var.: *skúa*; ■ Syn.: *salteador*; (2) ~ **antártica** (Arg): pták (*Stercorarius antarcticus*); ► velmi podobný *escúa*, akorát je celý tmavě hnědý; (DA).

skúa, f. (1) (Arg): pták; viz též: *escúa*; (DA).

salteador, m. (1) (Arg): pták; viz též: *escúa*; (DA).

escuadronero, -ra, adj. (1) (Salv): náležící k eskadroně smrti; (DA).

escuálido, adj. (1) (Chil): o osobě: bez peněz, švorc; (2) přenes. (Mex): o věci: nedostatečná, v malém množství; (DA).

escuardo, -da, adj. (1) (US): o věci: čtvercová, čtverhranná; (2) (US): o věci: mající rohy nebo hrany; (DA).

escudo, m/f. (1) m. (Hond): rub mince; ► při házení mincí; (2) f. (Kost): líc kostarických mincí; ► je tam vyrytý štít Kostarické republiky; (DA).

escuela, f. (1) (Portor): hejno ryb (v rybařství); (2) ~ **alterna** (Per): veřejná škola; ► poskytuje postupně různé výukové kurzy; (3) ~ **de conducción** (Per, Bol, Chil, Par): autoškola; ■ Syn.: *escuela de conductores, escuela para conductores*; (4) ~ **de conductores** (Per, Bol, Chil, Par): viz: *escuela de conducción*; (5) ~ **elemental** (← angl. *elementary school*) (Dom, Portor, Bol): základní škola; (6) ~ **matriz** (Chil): v armádě a jiných institucích: výcvikové a vzdělávací centrum; ► pro profesionální důstojníky a poddůstojníky; (7) ~ **para conductores** (Ekv): viz: *escuela de conducción*; (8) ~ **preparatoria** (Mex): přípravná škola; ► poskytuje středoškolskou výuku před nastoupením na univerzitu; ■ Var.: *prepa, preparatoria*; (9) ~ **alta** (← angl. *high school*) (US): přípravné, předuniverzitní studium; (DA).

prepa, f. (1) (Mex): viz: *escuela preparatoria*; (DA).

preparatoria, f. (1) (Mex): viz: *escuela preparatoria*; (DA).

escuelante, m/f. (1) málo užív. (Mex, Kol, Arg, Urug): dítě školou povinné; (DA).

ecumbrar, tr. (1) (Portor, Kost): venk.: ořezat horní větve stromu; ► aby mohlo vstoupit sluneční světlo; (DA).

escupfuego, adj/subst. (1) m/f., málo užív. (Chil): pouliční nebo cirkusový umělec vrhající oheň; (2) adj/subst. (Chil): střelná zbraň; (DA).

escupelo, m. (1) (Guat): ječné zrna nebo zanícení očního víčka; (DA).

escupible, adj. (1) málo užív. (Mex): ošklivý, směšný, groteskní; (DA).

escupida, f. (1) lid. (Mex, Hond, Nik, Kub, Ven, Bol, Chil, Arg, Urug): plivnutí; ► sliny apod.; (2) (Mex, Nik, Kub, Ven, Bol, Chil, Arg, Urug): plivanec; ► sliny apod.; ■ Syn.: *escupitazo*; (3) (Hond): pohotový útěk; ► osoby nebo zvířete; (4) **como ~ de músico**, lid. (Bol, Arg, Urug): velmi rychle, spěšně; ■ Syn.: *como escupida en plancha*; (5) **como ~ en plancha**, lid. (Arg, Urug): viz: *como escupida de músico*; (DA).

escupitazo, m. (1) (Nik, Kub, Ven, svBol, Chil, Arg): plivanec; viz též: *escupida*; (DA).

escupidera, f. (1) (Dom, Bol, Chil, Arg, Urug): nočník; (2) (Hond, Salv, Nik, Kost, Dom): časté plivání; (DA).

escupidero, m. (1) (Guat, Nik, Chil): plivátko; ■ Syn.: *escupidor*; (DA).

escupidor, m. (1) (Guat, Portor): viz: *escupidero*; (DA).

escupir(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Salv, Nik, Bol): být upřímný, říct co si myslíme; (2) intr/zvrat. (Portor): vyšroubovat se; ► šroub nebo matice; (3) ~ **como lora** (Nik): hodně plivat; (4) ~ **asado**, lid. (Arg): poškodit někoho, uškodit někomu; ► v něčem co dělá nebo plánuje dělat; (5) ~ **el hígado** (Nik): hnout žlučí; ► velmi se naštvat; (6) ~ **largo** (Nik): dělat dlouhé proslovy nebo dokumenty; (7) ~ **por el comillo** (Nik): chlubit se; (8) ~ **tachuelas**, lid. (Chil): plivat krev nebo zuby; ► po ráně; (9) ~ **se el pecho** (Hond): být zbabělý, utéct; (DA).

escurcutear, tr. (1) (Dom): prohledávat (určité místo); (DA).

escurgar, tr. (1) (Hond): pátrat, vyšetřovat, prohledávat; ► k hledání něčeho tajného; (DA).

oscuro, -ra, adj. (1) (Salv): o věci: tmavá, bez světla; (DA).

escurridera, f. (1) (Hond): cedník; (2) (jižHond): doba, po kterou trvá odliv; (3) f., pl. (Mex): zbytky vody; ► stékají ze zavlaženého pole a tvoří malé proudy; (DA).

escurrirse, intr/zvrat. (1) (Guat, Nik, Kost; Ekv): velmi zhubnout; ► kvůli nemoci; (2) **-le las babas**, lid. (Kol): být potěšený; ► potom co viděl nebo slyšel něco, co je mu milé; (DA).

escusa, f. (1) (jižEkv): hustá tkanina vyráběná z rákosu; ► zavěšuje se nad ohniště k uzení sýrů a mas; (DA).

escúter, m. (1) (US): skútr; ► malá motorka s málo výkonným motorem; (DA).

esdejado, -da, adj. (1) (Portor): o osobě: neupravená, zanedbaná; (DA).

esdientado, -da, adj. (1) venk. (Ven): o osobě: bezzubá; (DA).

ese, -sa, m/f. (1) (US): muž nebo žena; (DA).

esencia, f. (1) ~ **coronada** (Hond, Salv, Nik): sirup, šťáva; ► z výhonků *guarumo*, zmírňuje žaludeční, gastrointestinální a menstruační bolesti; (DA).

esgalgado, -da, adj. (1) (Portor): přehnaně zainteresovaný, zajímavící se; (DA).

esgarbado, -da, adj. (1) (Portor): neupravený, zanedbaný (o oblékání); (DA).

esgargar, tr. (1) (Portor): podřezat někomu hrdlo; (DA).

esgüellado, -da, adj. (1) venk., lid. (Portor): podřezaný, sřatý (o osobě); (DA).

esguifuso, -sa, adj. (1) lid. (Arg, Urug): odporný, odpudivý; (DA).

esgunfiamiento, m. (1) lid. (Arg): únava, nuda; (DA).

esgunfiar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr., lid. (Urug; Arg): otravovat, obtěžovat; (2) intr/zvrat., lid. (Urug; Arg): rozzlobit se, rozhněvat se; (3) tr., lid. (Urug; Arg): nudit; (4) intr/zvrat., lid. (Urug; Arg): nudit se; (DA).

eskimo, m. (1) (Mex): koktejl, nápoj; ► z rozšlehané zmrzliny a mléka; (2) (Nik): nanuk; (DA).

eslaid, f. (← angl. *slide*, „diapozitiv“) (1) (Dom): diapozitiv; ■ Var.: *eslay*; (DA).

eslay, f. (← angl. *slide*, „diapozitiv“) (1) (Dom): viz: *eslaid*; (DA).

esleñado, -da, adj. (1) (Portor): nemocný (o osobě); (DA).

esloquillarse, intr/zvrat. (1) (Portor): ztratit rozum a opatrnost; (2) (Portor): cítit se dotčený; (DA).

esmachar, tr. (← angl. *to smash*) (1) tr. (US): silně do něčeho udeřit; (2) (US): rozbít něco na kousky; (DA).

esmachetarse, intr/zvrat. (1) (Ven): rychle se oddat uskutečnění něčeho; ■ Syn.: *desmachetarse*; (DA).

desmachetarse, intr/zvrat. (1) (Ven): oddat se uskutečnění něčeho; viz též: *esmachetarse*; (DA).

esmamoneado, -da, adj. (1) (Portor): unavený, vyčerpaný; (DA).

esmandado, -da, adj. (1) (Portor): o osobě, zvířeti nebo vozidle: běžící nebo jedoucí co nejrychleji; (DA).

esmandarse, intr/zvrat. (1) (Portor): rychle se rozběhnout, rozjet se; ► osoba, zvíře nebo vozidlo; ■ Var.: *desmandarse*; (2) (Portor): splášit se (kůň); ■ Var.: *desmandarse*; (3) přenes. (Portor): přehánět to s opatrností; ■ Var.: *desmandarse*, *mandarse*; (4) ~ **a** (Portor): začít rychle něco dělat; (DA).

desmandarse, intr/zvrat. (1) (Portor): rychle se rozběhnout, rozjet se; viz též: *esmandarse*; (2) (Portor): splášit se (kůň); viz též: *esmandarse*; (3) (Portor): přehánět to s opatrností; viz též: *esmandarse*; (DA).

mandarse, intr/zvrat. (1) (Portor): přehánět to s opatrností; viz též: *esmandarse*; (DA).

esmandigar, tr. (1) (Portor): viz: *desmandigar*; (DA).

esmanguillarse, tr/zvrat. (1) (Portor): viz: *desmanguillarse*; (DA).

esmayado, -da, adj. (1) (Portor): ubohý; viz též: *desmayado*; (2) (Portor): zajímavící se, zainteresovaný; viz též: *desmayado*; (3) (Portor): lakomý; viz též: *desmayado*; (DA).

esmayamiento, m. (1) (Portor): viz: *desmayamiento*; (DA).

esmechado, -da, adj/subst. (1) (Kol, Ven): rozcuchaný; viz též: *desmechado*; (DA).

esmedregal, m. (1) (Mex): mořská ryba (*Rachycentron canadum*); ► až 2 m dlouhá; má širokou a zploštělou hlavu; má několik kostí v hřbetní ploutvi a dvě v řitní; její nasolené maso se vyváží; (DA).

esmeralda, f. (1) (jvMex): bylina (*Scabiosa atropurpurea*); ► až 60 cm vysoká; stonek je dutý a jsou na něm chloupky; spodní listy jsou celé a oválné; květy mají polokulovitý tvar; koruna květu je namodralá; obsahuje spoustu semínek; ■ Syn.: *bambalí*; (2) (Portor): viz: *cetí*; (DA).

bambalí, f. (1) (jvMex): bylina; viz též: *esmeralda*; (DA).

esmeraldo, m. (1) (Kol): keř (*Miconia*); ► má listy s výraznou žilnatinou; květy jsou světle fialové se žlutými tyčinkami; plod je smaragdově zelený a jedlý; ■ Syn.: *morcate*; (2) lid. (Salv): oko; (DA).

morcate, m. (1) (Kol): keř; viz též: *esmeraldo*; (DA).

esmí, adj. (1) (Portor): nahý; (DA).

esmillo, m. (1) (Portor): strom (*Phyllanthus nobilis*); ► až 12 m vysoký; jeho kůra je tvrdá; listy jsou eliptické; květy má žluté; jeho dřevo se používá k výrobě dřevěného uhlí a sloupů; ■ Syn.: *sietecueros*, *yuquillo*; (DA).

sietecueros, m. (1) (Portor): strom; viz též: *esmillo*; (DA).

yuquillo, m. (1) (Portor): strom; viz též: *esmillo*; (DA).

esmirarse, intr/zvrat. (1) venk. (Portor): vysušit se; ► plod na stromě; kvůli horku; (DA).

esmochar, tr. (1) (Portor): ostříhat, ostříhat dohola (o vlasech); (DA).

esmog, f. (← angl. *smog*, „smog“) (1) (Ekv, Chil, Arg, Urug): smog; ► soubor pevných částic a plynů, které znečišťují ovzduší; (DA).

esmol, adj. (← angl. *small*, „malý“) (1) (Hond, Kost, Par): o oblečení: malé velikosti; (DA).

esmoler, tr. (1) (Portor): praštit silně rybu po hlavě; ► předmětem způsobujícím zhmožděnin; (DA).

esmolido, -da, adj. (1) přenes. (Portor): domlácený, rozbolavělý; ► po několika ranách nebo po horečce; (2) přenes. (Portor): vyčerpaný, velmi unavený; ► z práce; (DA).

esmollejarse, intr/zvrat. (1) (zápVen): rychle odejít; (DA).

esnack, m. (← angl. *snack*) (1) (US): aperitiv nebo lehké jídlo; (2) (US): předkrm; (3) ~ **bar** (Hond, Kub): kavárna nebo bar; ► podávají se tam aperitivy a lehká jídla; (DA).

esnaqui, f. (1) (zápEkv): roh ulice; (DA).

esnifiar, tr. (← angl. *to sniff*) (1) (Portor): šňupat kokain; (DA).

esníquers, pl. (← angl. *sneakers*, „tenisky“) (1) (US): tenisky; ► na sport; (DA).

esnorbor, m. (1) (Ven): nápoj; ► z jemně nasekaného ledu; k němu se přidá nějaká esence nebo ovocný džus; ■ Var.: *esnobor*; ■ Syn.: *cepillado*, *raspao*; (DA).

esnobor, m. (1) (výchVen): viz: *esnorbor*; (DA).

cepillado, m. (1) (Ven): nápoj; viz též: *esnorbor*; (DA).

raspao, m. (1) (Ven): nápoj; viz též: *esnorbor*; (DA).

esnórkel, m. (← angl. *snorkel*) (1) (US, Hond): šnorchl; ■ Var.: *esnorquel*, *snorkel*; (2) (Ekv): potápění; ► plavec má brýle, šnorchl a ploutve; pozoruje mořský život; ■ Var.: *esnórquel* (DA).

esnorquel, m. (1) (US, Hond): viz: *esnórkel*; (DA).

snorkel, m. (1) (US, Hond): viz: *esnórkel*; (DA).

esnorkelear, intr. (1) (Hond): šnorchlovat, potápět se se šnorchlem; ■ Var.: *snorkelear*; (DA).

snorkelear, intr. (1) (Hond): viz: *esnorkelear*; (DA).

esnórquel, m. (1) (Ekv): viz: *esnórkel*; (DA).

esnov, m. (1) (Salv): kokain; (DA).

esnú, -núa, adj. (1) (Dom, Portor): nahý; (DA).

espaciado, -da, adj. (1) (Portor): nepozorný, omámený; ■ Var.: *espaceado*; (2) (Portor): zdrogovaný; ■ Var.: *espaceado*; (DA).

espaceado, -da, adj. (1) (Portor): viz: *espaciado*; (DA).

espacio, m. (1) ~ **físico** (Bol): kampus; ► v instituci vyššího vzdělávání; (2) ~ **político contratado** (Ekv): placený program v rádiu nebo televizi; ► politici v něm představují své názory; (3) ~ **solicitado** (Bol, Par): placená politická reklama; ► v tisku, rádiu nebo televizi; (DA).

espada, f. (1) (Mex): bylina (*Typha latifolia*); ► až 2 m vysoká; má listy ve tvaru štítu; stonek je dlouhý a podobný rákosu; na konci má válcovitý klas, který po uschnutí pouští bílé lepkavé chmýří; ■ Syn.: *ñisñil*; (2) (Portor): pero vyčnívající z ocasu kohouta; ■ Syn.: *cobija*, *primavera*; (3) ~ **de suegra** (Hond): bylina; viz též: *lengua de suegra*; (4) ~ **del diablo** (Hond, Salv): bylina; viz též: *lengua de suegra*; (5) ~ **del rey** (Salv): bylina; viz též: *lengua de suegra*; (DA).

ñisñil, m. (1) (Mex): bylina; viz též: *espada*; (DA).

cobija, f. (1) (Portor): pero vyčnívající z ocasu kohouta; viz též: *espada*; (DA).

primavera, f. (1) (Portor): pero vyčnívající z ocasu kohouta; viz též: *espada*; (DA).

espadear, intr. (1) (Guat): šermovat, praktikovat šerm; (DA).

espadilla, f. (1) (Kol): rostlina (*Sisyrinchium bogotense*); ► až 40 cm vysoká; má dlouhé a tenké listy; květy jsou fialové a ve tvaru klasu; používá se v tradičním léčitelství; (2) (záp a jižBol): v hornictví: ocelová tyč s hrotem; ► slouží k odstraňování uvolněné horniny v místě, kde dojde k výbuchu dynamitu; (DA).

espadín, m. (1) (Mex): trvalá rostlina (*Agave striata*); ► až 1 m vysoká; s podlouhlými a úzkými listy seskupené v husté růžici; mají šedivě zelenou barvu; jsou bez trnů a zakončené do špičky; je velmi odolná; ■ Syn.: *estoquillo*, *guapilla*, *sotolito*; (2) (Portor): mačeta; viz též: *daga*; (DA).

estoquillo, m. (1) (Mex): rostlina; viz též: *espadín*; (DA).

guapilla, f. (1) (Mex): rostlina; viz též: *espadín*; (DA)

sotolito, m. (1) (Mex): rostlina; viz též: *espadín*; (DA).

espadón, m. (1) venk. (Mex): kastrované zvíře; (DA).

espaguetada, f. (1) (Dom): špagety; ► k obědu; většinou pro více osob; (DA).

espagueti, m., pl. (1) (Dom): parazitní rostlina; viz též: *fideos*; (DA).

espalda, f. (1) **de ~ al loro**¹ (Chil): na zemi, na zem; (2) **de ~ al loro**² (Chil): na lopatkách; ► na pokraji porážky nebo zničení; (3) **de ~s al loro**, lid. (Ven, Chil): jako sardinky; ► zejména v malých prostorech a přeplněných dopravních prostředcích; (DA).

espaldera, f. (1) (Dom, jižBol): část oděvu, který pokrývá záda; (DA).

espantacuco, m. (1) (Chil): lampička vydávající slabé světlo; ► umisťuje se v pokojích, aby nebyly zcela potmě; ■ Syn.: *anticuca*; (DA).

anticuca, f. (1) (Chil): lampička vydávající slabé světlo; viz též: *espantacuco*; (DA).

espantalobos, m. (1) (Mex): viz: *acacia*; (2) (Mex): trvalá bylina (*Ipomea stans*); ► stonek je pokrytý bílými chloupky; listy jsou střídavé, podlouhlé a s nepravidelnými zoubky po okrajích; květenství vyrůstá z jamek u listů; květy jsou tvořeny pěti kališními lístky; květ má trubkovitý tvar; koruna květu je purpurová s bílým vnitřkem; plod je oválný a suchý; ■ Syn.: *espantavaqueros*, *tanibata*; (DA).

espantavaqueros, m. (1) (Mex): trvalá bylina; viz též: *espantalobos*; (DA).

tanibata, f. (1) (Mex): trvalá bylina; viz též: *espantalobos*; (DA).

espantar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr. (Mex): strašit; ► na nějakém místě; prostřednictvím duchů nebo jiných paranormálních jevů; (2) tr. (Hond): zjevit se duch (někomu); (3) tr/zvrat. (Kub): snášet, trpět; ► určitou nepříjemnou situaci; (4) ~ **la mula**, lid. (Kost, Kub, Dom): utéct, rychle odejít; (5) ~ **le el ángel de la guarda** (Dom, Portor): připravit někoho o řeč; ► kvůli nevhodné připomínce; (6) **espantárselas** (Guat): napadnout, přijít na způsob; ► jak vyřešit nějaký problém nebo něčeho dosáhnout; (DA).

espanto, m. (1) lid. (Mex, Hond, Kub, Ven; Pan, szArg: venk.): duch; ► zjevuje se živým; (2) **de ~ y brinco**, lid. (Kub, Dom, Ven): velmi dobrý, vynikající; (DA).

espantoso, -sa, adj. (1) lid. (Bol): o zvířeti: plaché; ► dá se snadno vyplašit; (DA).

esparatrapo, m. (1) (Dom): náplast; ■ Var.: *aparatrapo*; (DA).

aparatrapo, m. (1) (Dom): náplast; viz též: *esparatrapo*; (DA).

esparo, m. (1) lid. (Arg, Urug): pomocník zloděje; ► k rozptýlení oběti; (DA).

espartillo, m. (1) (Mex): rostlina; ► malého vzrůstu; s jemným listovým, které pokrývá savanu; (2) (Kol): rostlina (*Sporobolus poiretii*); ► až 50 cm vysoká; vzpřímená; má tenké lístky; používá se jako trávnik na sportovních hřištích; ■ Syn.: *paja carona*; (3) (szArg): rostlina (*Elyonurus muticus*); ► na přírodních pastvinách; používá se jako píce; (DA).

paja, f. (1) ~ **carona** (Kol): rostlina; viz též: *espartillo*; (DA).

espatillado, -da, adj. (1) (Portor): rychle chodící; viz též: *despatillado*; (DA).

espatriar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Portor): vyhnat, vypovědět ze země; viz též: *despatriar*; (2) intr/zvrat. (Portor): odejít z vlasti, emigrovat; viz též: *despatriarse*; (DA).

espátula, f. (1) (Guat, Chil, Arg, Urug): pták (*Ajaja ajaja*); ► až 70 cm dlouhý; má plochý a na konci rozšířený zobák jako špachtle nebo lžíce; peří je výrazně růžové, zejména na křídlech; ■ Syn.: *cuchara*, *espátula rosada*, *garza paleta*, *garza rosada*, *pato rosado*; (2) (Hond): páčidlo; (3) ~ **rosada** (Guat, Hond, Salv, Arg, Urug): pták; viz též: *espátula*; (DA).

cuchara, f. (1) (Guat, Chil, Arg, Urug): pták; viz též: *espátula*; (DA).

garza, f. (1) ~ **paleta** (Guat, Chil, Arg, Urug): pták; viz též: *espátula*; (2) ~ **rosada** (Guat, Chil, Arg, Urug): pták; viz též: *espátula*; (DA).

pato, m. (1) ~ **rosado** (Guat, Chil, Arg, Urug): pták; viz též: *espátula*; (DA).

espaturrado, -da, adj. (1) (Ven): o osobě: malá; malého vzrůstu; (2) (Ven): zmáčklý, rozdcřený; viz též: *despaturrado*; (DA).

espaturrarse, intr/zvrat. (1) (Portor): jít, běžet; viz též: *despaturrarse*; (DA).

especial, adj/subst. (1) m. (Chil): sendvič; ► z podlouhlého pečiva nakrojeného pouze z jedné strany; obsahuje klobásu a majonézu; (2) adj. (Chil): o masovém sendviči: udělaný z francouzské vecky; (DA).

especie, m/f. (1) m. (Hond, Dom): zlomyslná pomluva; (2) f., pl. (Hond, Nik, Kost, Ekv: lid.): zákusky, které se v minulosti podávaly k vínu; (DA).

espejear, tr. (1) venk. (szArg): posílat si zprávy; ► dva milenci; prostřednictvím zrcátek, které odráží sluneční paprsky; většinou z jednoho kopce na druhý; (DA).

espejo, m. (1) (Portor): zrcadlo; ► plochý kus dřeva, který tvoří záď lodi; (2) (Portor): zadní část rybářských lodí; ► umísťuje se tam motor; (3) ~ **de los incas** (Per): obsidián; (4) **de ~**, lid. (Bol): potají, tajně; (DA).

espejolear, intr. (1) (Dom): lesknout se, třpytit se; ► jako zrcadlo; (DA).

espejuelo, m. (1) (Kol): džem, ovocná zavařenina; ► hustá, průhledná a lesklá; (2) (Portor): strom (*Sideroxylon cubense*); ► s tvrdým kmenem; má trnité větve; jejich dřevo je tvrdé a jemné; má žlutavou barvu s černými pruhy; (3) (Portor): strom; viz též: *cascarilla*; (DA).

espeldrún, m. (1) (Kub): afro účes; (DA).

espeletear, tr. (← angl. *to spell*, „hláskovat“) (1) (US): hláskovat slovo; ► písemně nebo ústně; ■ Syn.: *espear*; (DA).

espear, tr. (← angl. *to spell*, „hláskovat“) (1) (US): hláskovat slovo; viz též: *espeletear*; (DA)

espelear, tr. (← angl. *to spell*, „hláskovat“) (1) (US): viz: *espear*; (DA).

espelma, f. (1) venk. (Hond, Salv, Nik, Kost, jižPer, Bol): viz: *esperma*; (DA).

espelón, m. (1) (jvMex): fazole; ► černá, malá a měkká; (DA).

espeluznamiento, m. (1) (Hond, Nik): hrůza, děs; (DA).

espeluzno, m. (1) venk. (Hond): strach ze zjevení ducha; (DA).

espençado, -da, adj. (1) (Portor): o osobě: tvrdě spící; ► s roztaženými rukama a nohama; (DA).

esperante, adj. (1) (Portor): těhotná (o ženě); (DA).

esperanza, f. (1) (Hond, Salv, Nik, Kost, Dom): rovnokřídlý hmyz (*Locusta viridissima*); ► druh velké kobyly; je zelená; žije ve velkých koloniích; požírá úrodu; (2) (Kost, Dom): zelené kobyly; (3) (Portor): rovnokřídlý hmyz (*Acridium*); ► zelený; býložravý; má tlustou hlavu, vystouplé oči a tenká tykadla; dlouhé a silné zadní nohy mu umožňují dělat velké skoky; (4) **~s verdes!** (Dom, Bol): planá naděje!; ► vyjadřuje, že se něco neuskuteční; (5) **¡qué ~!**¹ (Mex, Nik, Kost, Kub, Dom, Portor, Kol, Ven, Per, Bol, Par, Arg, Urug; Chil: málo užív.): planá naděje!; ► vyjadřuje, že se něco neuskuteční; (6) **¡qué ~!**² (Portor): ani nápad! v žádném případě!; ► vyjadřuje důrazné odmítnutí nebo popření; (7) **¡qué ~s para la patria!**, málo užív. (Kost): aby ses nepřetřhl!; ► vyjadřuje nespokojenost, když se někdo nesnaží, nevyužívá dobře čas nebo pracuje pomalu; (8) **las ~s no llenan, aunque mantienen** (Hond, Nik, Dom): naděje umírá poslední; ► vyjadřuje, že díky naději nedosáhneme věci, ale alespoň nám dodá odvalu; (DA).

esperar, tr/intr. (1) ~ **en la badajita** (Dom, Ven): čekat na správný moment; ► abychom se někomu pomstili; (2) ~ **guagua** (Ekv, Bol, Chil): čekat dítě; (3) ~ **la curva** (Portor): vyhrožovat; (4) ~ **por** (US): vyčkávat, čekat na někoho; (DA).

espercudir, tr. (1) (Ven): čistit, prát; ► něco špinavého; (DA).

esperjudido, adj. (1) venk. (Portor): o plodu (např. ovoce): nedozrálý; (DA).

espetera, f. (1) (Salv): povyk, skandál; (DA)

espeto, m. (1) ~ **corrido**¹ (Par, Arg, Urug): neomezená konzumace za pevnou cenu; (2) ~ **corrido**² (Par, Arg, Urug): restaurace nabízející neomezenou konzumaci za pevnou cenu; (DA).

espiante, m. (1) lid. (Arg, Urug): výpověď; ► ze strany zaměstnavatele; (2) lid. (Arg, Urug): opuštění, odmítnutí; ► ve vztahu (zejména milostném); (DA).

espichado, adj. (1) (sevKol, Ven): o pneumatice: vypuštěná, píchlá; (DA).

espiche, m. (1) (Ven, Arg): píchnutí, prasklina; ► vypustí vzduch z kola; (2) (Nik): hmoždinka; ► dřevěná nebo plastová; slouží k upevnění šroubu; (DA).

espiedo, m. (← it. *spiedo*, „rožeň“) (1) (Bol, Par, Arg, Urug): rožeň; ► k opékání na ohni; ■ Var.: *spiedo*; (2) (Bol, Par, Arg, Urug): rožeň; ► v troubě; k opékání drůbeže a jiných druhů masa; otáčí se kolem své osy; ■ Var.: *spiedo*; (3) (Bol): rožeň; ► elektrický nebo na zkapalněný plyn;

- slouží k opékání drůbeže a vepřů; otáčí se kolem své osy; (4) **al** ~ (Bol, Par): opékání na rožni; ► týká se kuřat a vepřů; (DA).
- spiedo**, m. (1) (Bol, Par, Arg, Urug): viz: *espiedo*; (DA).
- espigado, -da**, adj. (1) (Hond): ostnatý (drát plotu); (DA).
- espigelia**, f. (1) (Mex): vytrvalá bylina (*Spigelia anthelmia*); ► až 60 cm vysoká; má kopinaté, vstřícné a vejčité listy; květenství na koncích stonků; květy jsou světle žluté a purpurové s červeným nádechem; mají trubkovitý tvar; jejich vůně je pronikavá a nepříjemná; (DA).
- espiguero**, m. (1) (Mex): kovový vozík na kolečkách; ► slouží k ukládání a přepravě použitého nádobí; (DA).
- espina**, f. (1) ~ **corona**¹ (Arg): viz: *coronillo*; (2) ~ **corona**² (Arg): dřevo z *espina corona*; ► tvrdé a velmi využívané v truhlářství; (3) ~ **cruz** (Per, stř, sz a zápArg): keř (*Colletia spinosissima*); ► až 4 m vysoký; se zelenými a tvrdými stonky; s rozvětvením ve formě dlouhých a úzkých trnů; květy jsou bílé a mají tvar zvonků; kůra a kořeny jsou bohaté na saponin, proto se používá k výrobě mýdla; (4) ~ **de perro** (Per): bylina (*Xanthium catharticum*); ► měří až 1,5 m; má válcovitý stonek s rýhami; listy jsou střídavé, složené a s trny; má léčivé účinky; (DA).
- espinero**, m. (1) (Mex, Guat, Hond, Nik, Ekv): terén pokrytý trnitými rostlinami; (2) (Hond, Nik, Kost): velké množství trnů; (3) (Arg): pták (*Anumbius annumbi*); ► měří 15 cm; peří má okrovou barvu; má bílý krk; ocas je široký a při letu zaoblený; ■ Syn.: *leñatero*; (DA).
- leñatero**, m. (1) (Arg): pták; viz též: *espinero*; (DA).
- espingarda**, f. (1) málo užív. (Mex): hubená a nevzhledná žena; (DA).
- espinito**, m. (1) (Ven): keř (*Lycium tweedianum*); ► má růžové, bílé nebo purpurové květy; plodem je bobule; ■ Syn.: *vidrio*; (DA).
- vidrio**, m. (1) (Ven): keř; viz též: *espinito*; (DA).
- espino**, m. (1) (Per, Chil, Arg): viz: *uña de gato*; (2) (Kub): keř (*Yucca aloifolia*); ► až 3 m vysoký; má tuhé listy a bílé květy; používá se v textilním průmyslu; ■ Syn.: *maguay silvestre*, *piñón de puñal*; (3) (Hond): viz: *bledo espinoso*; (4) (Portor): viz: *acacia*; (5) ~ **blanco**¹ (Hond): viz: *aromo*; (6) ~ **blanco**² (Portor): viz: *acacia*; (7) ~ **chileno** (Chil): strom; viz též: *churqui*; (8) ~ **dulce** (Nik): viz: *mangollano*; (9) ~ **negro**¹ (Hond): viz: *espinojote*; (10) ~ **negro**² (Nik): strom (*Phitecellobium oblongum*); ► až 10 m vysoký; nízko rozvětvený kmen; má střídavé listy; květenství s bílými květy; zelené plody ve formě zploštělých a spirálovitých lusků; plody při dozrání zčervenají a pukají; mají černá semínka, která jsou obklopená bílou dužinou; ■ Syn.: *machigüiste*; (11) ~ **rubial** (Portor): viz: *acacia*; (12) ~ **ruco** (Hond): *espinojote*; (DA).
- maguay**, m. (1) ~ **silvestre** (Kub): keř; viz též: *espino*; (DA).
- piñón**, m. (1) ~ **de puñal** (Kub): keř; viz též: *espino*; (DA).
- machigüiste**, m. (1) (Nik): strom; viz: *espino negro*; (DA).
- espinojote**, m. (1) (Salv): keř (*Acacia pennatula*); ► měří až 6 m; trnitý; jeho listy jsou podlouhlé; má voňavé žluté květy; plodem je lusk s podlouhlými semínky; ■ Syn.: *espino negro*, *espino ruco*; (DA).
- espinosa**, f. (1) (Portor): viz: *acacia*; (DA).
- espinosilla**, f. (1) (Mex): rostlina (*Loeselia mexicana*); ► až 80 cm vysoká; má vzpřímený a chlupatý stonek; její listy jsou pevné, protáhlé a mají hrubou tkáň; květy jsou šarlatové a mají trubkovitý tvar; plodem je malá tobolka; má četné využití v tradičním lékařství; ■ Syn.: *güichichil*; (DA).
- güichichil**, m. (1) (Mex): rostlina; viz též: *espinosilla*; (DA).
- espiquinglis**, m/f. (← angl. *(to) speak English*, „mluvit anglicky“) (1) (Portor): cizinec mluvící anglicky; (DA).
- espiral**, m/f. (1) (Hond, Nik, Par, Arg, Urug): spirála; ► produkt vyrobený z pasty z *palo santo* (strom) a *piretro* (rostlina); je zatočený do spirály; na jednom konci se zapálí a svým kouřem odhání komáry; (2) (Kol): spirála; ► plastová pomůcka ve formě spirály; stočí se do skupiny listů, aby je podpírala; (DA).
- espiritado, -da**, adj. (1) (Portor): ohromený; (2) (Portor): rozrušený; (3) (Portor): chytrý, neklidný, zvědavý; (DA).
- espiritarse**, tr/intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Guat): pít alkohol a dostat se do nálady; (2) tr. (Bol): vyvolávat duchy s použitím spiritistických metod; (DA).
- espiritero, -ra**, m/f. (1) (Portor): spiritista; (2) (Portor): léčitel; (DA).

espírituado, -da, adj. (1) venk. (Per): očarováný, posedlý zlými duchy; (2) lid. (Chil): znepokojený, ustaraný; ► kvůli něčemu, co se má stát; (3) (Hond): zaprodaný ďáblu, paktující se s ďáblem; (DA).

espiritual, adj. (1) (Nik): hubený; (DA).

espirituista, m/f. (1) (zápVen): čaroděj; ► osoba věnující se čarodějnictví; (DA).

espiritusanto, m. (1) (Mex, Kol): orchidej (*Peristeria elata*); ► se středními květy, které jsou nápadné, kulaté a velmi voňavé; květy rostou v hroznech a jejich lodyha může měřit až 2,5 m; okvětní lístky mají výraznou slonovinovou barvu s fialovými puntíky ve středu, takže vypadají jako holubice; ■ Var.: *espíritu santo*; ■ Syn.: *flor del Espíritu Santo*; (DA).

espíritu, m. (1) ~ **santo** (Kol): viz: *espiritusanto*; (DA).

flor, f. (1) ~ **del Espíritu Santo** (Mex, Kol): orchidej; viz též: *espiritusanto*; (DA).

espitarse, intr/zvrat. (1) (Ven): přemístit se velkou rychlostí; ► osoba nebo vozidlo; (2) (Ven): spěšně odejít; (DA).

esplín, m. (← angl. *spleen*) (1) (US): slezina; (DA).

espolear(se), tr/intr/zvrat. (← angl. *to spoil*) (1) tr. (US): zničit, pokazit, zruinovat; (2) intr/zvrat. (US): zničit se, pokazit se; (DA).

esponja, f. (1) ~ **de acero** (Ekv, Par, Arg, Urug): drátěnka; ► k seškrábání špíny z kovových kuchyňských nádob; (DA).

esponjado, -da, adj. (1) (Nik, Ekv): o vlasech: objemné, načechrané; (2) (Nik): o věci: zcela pokrytá houbou; (DA).

esponjarse, intr/zvrat. (1) (Mex, Per): rozzlobit se, naštvat se; (DA).

esponjilla, f. (1) (Mex, Kol, Ekv): popínavá rostlina (*Luffa operculata*); ► až 3 m vysoká; má spirálovité úponky; její květy jsou žluté; plod je kulatý a ve svém nitru má žilní sýtem, který po vyschnutí vypadá jako houba; používá se jako vermucid, projímadlo a diaforetikum; ■ Syn.: *mochilita*; (DA).

mochilita, f. (1) (Mex, Kol, Ekv): popínavá rostlina; viz též: *esponjilla*; (DA).

esponsear, tr. (← angl. *to sponsor*) (1) (US): viz: *esponsorear*; (DA).

esponsorear, tr. (1) (Par, Arg, Urug): sponzorovat; ► nějakou činnost; za reklamními účely; ■ Syn.: *esponsear*; (DA).

esportivo, -va, adj. (← angl. *sportive*, „sportovní“) (1) (Portor): oblékající se nápadně a s falešnou nedbalostí; (DA).

espréi, m. (← angl. *spray*, „rozprašovač; postřikovač“) (1) (US): sprej, rozprašovač; (DA).

espuela, f. (1) (Portor): mořská ryba (*Diapterus plumieri*); ► měří až 35 cm; je široká a plochá; hřbetní ploutev je dlouhá, úzká a s pruhem kostí v přední části; šupiny má stříbrné, směrem k ocasu bělejší; její hlava je krátká a široká; je jedlá; ■ Syn.: *mojarra*; (2) ~ **s del diablo** (szArg): jednoletá rostlina (*Ibicelia lutea*); ► až 70 cm vysoká; děložní lístky mají silnou stopku; listy jsou masité; má žluté květy a jedlá semínka sladké chuti; plod je dvojklaný s dvěma dlouhými hranami ve formě tykadel; v lidovém léčitelství se používá pro své zvláčňující vlastnosti; (3) **a ~ limpia**¹ (Dom): jak jej Bůh stvořil; ► nahý, vysvlečený; (4) **a ~ limpia**² (Dom, Portor): nechráněně bojovat (o bojovém kohoutovi); ► bez ochrany na ostruhách; (DA).

mojarra, f. (1) (Portor): mořská ryba; viz též: *espuela*; (DA).

espulgar, tr. (1) (Nik, Pan, Kub, Dom): odstranit nečistoty z rýže; ■ Var.: *espurgar*; (2) (Nik, Kost, Pan): oddělit nechtěné věci od jídla; ■ Var.: *espurgar*; (3) ~ **un mono con los guantes de Sixto Escobar** (Portor): jít přes mrtvolu; ► vyjadřuje, že je někdo ochoten udělat cokoli, aby dosáhl vytouženého; zvláště pokud jde o peníze; (DA).

espuma, f. (1) ~ **de goma** (Kub): průmyslový výrobek; ► z latexu nebo syntetický; je houbovitý a měkký; (2) ~ **de mar** (Kol): rostlina (*Asparagus plumosus*); ► popínavá a vytrvalá; s velmi rozvětveným stonkem; má listy trojúhelníkového tvaru s drobnými zelenými vlákny; květy jsou výrazné; jedná se o okrasnou rostlinu; ■ Syn.: *encaje, espárrago espumoso, velo de novia*; (3) ~ **flex** (Ekv): viz: *espumaflex*; (4) **pura** ~¹, lid. (Dom, Arg, Urug): o osobě: mající méně vlastností než se zdá; (5) **pura** ~², lid. (Dom, Arg, Urug): o činnosti nebo situaci: jen zdánlivě odpovídající skutečnosti; (DA).

encaje, m. (1) (Kol): rostlina; viz též: *espuma de mar*; (DA).

espárrago, m. (1) ~ **espumoso** (Kol): rostlina; viz též: *espuma de mar*; (DA).

velo, m. (1) ~ **de novia** (Kol): rostlina; viz též: *espuma de mar*; (DA).

espumaflex, m. (1) (Nik, Ekv): polystyrénový panel různé velikosti; ► používá se ve stavebnictví; (DA).

espumuy, f. (1) (Guat): holub divoký (*Columba speciosa*); (DA).

espuntar, intr. (1) (Portor): přijít do puberty; ► zejména dívka; (DA).

espurgar, tr. (1) (Mex, Nik): odblešit, odšivit; (2) (Nik, Pan): vyčistit rýži od nečistot; viz též: *espulgar*; (3) (Nik): oddělit věci od jídla; viz též: *espulgar*; (DA).

esputsa, f. (1) lid. (Arg): smrad, zápach; (DA).

esquela, f. (1) (Kol): dopisní papír s nějakým vzorem; (2) (Guat, Hond, Salv): pokuta; ► za dopravní přestupek; (3) (Hond): pokutový blok; (4) (Hond): účet; ► za produkty nebo služby; (DA).

esqueleto, adj/subst. (1) adj/subst. (Kol): košile bez rukávů a s širokým prúramkem; (2) m. (Dom): strom (*Euphorbia tirucalli*); ► měří až 10 m; má hodně nazelenalých nepravidelných větví; kmen stromu je světle šedý; má předčasně opadavé a kopinaté listy; květenství se skládá z drobných žlutavých květů; (DA).

esqueletudo, adj/subst. (1) (Guat): kostlivec; ► velmi hubená, vychrtlá osoba; (DA).

esquiafo, m. (← it. *schiaffo*) (1) lid. (Arg): facka; (DA).

esquifuso, -sa, adj. (← it. *schiafoso*) (1) lid. (Urug; Arg): hnusný, odpudivý; (DA).

esquilencia, f. (1) venk. (Portor): podvýživa; (DA).

esquimal, m. (1) (Kol, Ekv): dětské dupačky; (DA).

¡esquina!, citosl. (1) (Mex; Bol: lid.): stát! stůj!; ► vyjadřuje povel k zastavení autobusu veřejné dopravy, když chceme vystoupit; ■ Syn.: *¡esquina, bajan!*; (2) **¡~, bajan!** (Mex, Per): viz: *¡esquina!*; (DA).

esquinarse, intr/zvrat. (1) (Kost): vyhnout se odpovědnosti; (DA).

esquinazo, m. (1) (Ekv, Per, Chil): prokázat někomu úctu; ► na veřejném místě; s muzikou a folklorními tanci; (2) (Per): násilný a překvapivý útok; (DA).

esquinear(se),tr/intr/zvrat. (1) tr. (Guat; Bol: lid.): čekat na snoubence nebo snoubenku na rohu; (2) intr. (Hond, Salv): setrvat vestoje na rohu; (3) intr/zvrat., lid. (Kost): vyhnout se odpovědnosti; (DA).

esquipear, intr. (← angl. *to skip*, „odložit“) (1) (US): přestat chodit do školy; (DA).

esquisuche, m. (← nah. *izquitl*, „opečené zrno kukuřice“, *xochitl*, „květina“) (1) (Hond, Salv, Nik): strom (*Ehretia tinifolia*); ► až 10 m vysoký; listy jsou tmavě zelené; květenství ve formě laty; květy jsou malé, bílé a voňavé; plod je červený nebo purpurový; pěstuje se v zahradách; (2) (Hond, Salv, Nik): květ *esquisuche*; ► má tvar zrna kukuřice; jeho vůně se podobá vůni růže, ale je více intenzivní; (DA).

esquisúchil, m. (← nah. *izquitl*, „opečené zrno kukuřice“, *xochitl*, „květina“) (1) (jvMex, Guat): strom (*Bourreria huanita*); ► měří až 6 m; má tmavě zelené listy; květenství v malých kyticích; má velké zvonkovité květy; okvětní lístky jsou bílé a tyčinky žluté; mají výraznou vůni a jsou podobné opečeným zrnům kukuřice; ■ Syn.: *huanita, jazmín del Istmo, munisté, vanita*; (DA).

huanita, f. (1) (jvMex, Guat): strom; viz též: *esquisúchil*; (DA).

jazmín, m. (1) ~ **del Istmo** (jvMex, Guat): strom; viz též: *esquisúchil*; (DA).

munisté, m. (1) (jvMex): strom; viz též: *esquisúchil*; (DA).

vanita, f. (1) (Mex): strom; viz též: *esquisúchil*; (DA).

esquitera, f. (1) (Mex): výstřel; (DA).

esquitillo, m. (1) (Pan): strom (*Allophylus psilospermus*); ► až 10 m vysoký; s rozvětveným kmenem; vnější kůra je žlutavá; má trojčetné a střídavé listy; květy jsou bílé; plod je oválný a žlutý, po uzrání je červený; (DA).

esquivar, tr. (1) ~ **el bulto** (Dom, Kol, Bol, Arg, Urug): vyhnout se problému, nebezpečí nebo závazku; ■ Var.: *esquivarle el bulto*; (2) **~le el bulto**, lid. (Arg, Urug): viz: *esquivar el bulto*; (DA).

esrengado, -da, adj. (1) (Ven): o osobě: mající nohy do O; (DA).

esriñonado, -da, adj. (1) (Portor): trpící bolestmi ledvin; ■ Var.: *erriñonado*; (DA).

erriñonado, -da, adj. (1) (Portor): viz: *esriñonado*; (DA).

estabado, -da, adj. (1) (Salv): rozzlobený; (DA).

estabilizar, tr. (1) (Chil): zarovnat povrch; ► zejména na silnicích; slouží k odstranění výmolů a nerovností; (DA).

establo, m. (1) (Mex): tělocvična pro boxery; ► slouží k tréninku; (DA).

estacado **-da**, adj. (1) (Portor): rozkročený; (DA).

estación, f. (1) **de media** ~ (Par, Arg, Urug): o oblečení: vhodné pro přechodná období; ► mezi zimou a létem apod.; (DA).

estacionador, **-ra**, m/f. (1) (Nik, Chil): hlídač na parkovišti; (DA).

estacionómetro, m. (1) (Pan): parkovací terminál; ► hlídá prostřednictvím platby dobu parkování; (DA).

estada, f. (1) (Pan, sevKol, Ekv, Per, Chil, Arg, Urug): setrvání po určitou dobu na určitém místě; (DA).

estadero, m. (1) (Kol): motorest; ► zařízení blízko silnice, kde si cestující mohou koupit jídlo a pít; (DA).

estadinense, adj/subst. (1) adj/subst. (Dom): pocházející ze Spojených států; (2) adj. (Dom): vztahující se ke Spojeným státům; (DA).

estadista, adj/subst. (1) (Portor): přívrženec připojení Portorika jako federálního státu ke Spojeným státům; ■ Var.: *estadoísta*; (DA).

estadoísta, adj/subst. (1) (Portor): viz: *estadista*; (DA).

estafiate, m. (← nah. *iztauhyatl*, „pelyněk“) (1) (Mex): bylina (*Artemisia mexicana*); ► až 1 m vysoká; má drážkovaný, ochlupený a rozvětvený stonek; listy jsou střídavé, vonné a mají výraznou chuť; plod je malý a tmavý; používá se v tradiční medicíně k povzbuzení chuti k jídlu; ■ Var.: *istafiate*; (DA).

istafiate, m. (← nah. *iztauhyatl*, „pelyněk“) (1) (Mex): bylina; viz též: *estafiate*; (DA).

estalian, m. (← angl. *stallion*) (1) (US): plemenný hřebec; (DA).

estallar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Guat): otravovat, obtěžovat; (2) intr/zvrat., lid. (Kost): píchnout; ► např. kolo vozidla nebo balon; (3) ~ **la vaina** (Nik): vzniknout; ► nějaký problém; (DA).

estampar, tr. (1) ~ **la millonaria** (Bol, Chil): viz: *estampar la poderosa*; (2) ~ **la poderosa** (Mex): podepsat; ■ Syn.: *estampar la millonaria*; (DA).

estampilla, adj/subst. (1) f. (Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Kub, Kol, Ven, Ekv, Per, Chil, Par, Arg, Urug; Bol): poštovní známka, kolek; (2) adj/subst., přenes., lid. (Ekv, Per): tvrdé obsazení protihráče; ► ve fotbale; (3) m/f., přenes., lid. (Kost, Chil): obránce; ► nenechá protihráče manévrovat ani si šáhnout na balon; ve fotbale a jiných sportech; (4) f., přenes. (Hond, Salv): klíště; ► osoba, která se neoddělí od jiné; (DA).

estancia, f. (1) (US, Nik, Pan, Portor, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): zemědělský nebo dobytkářský statek velké rozlohy; (2) (Kub, Dom; Ven): chalupa, chata; ► umístěná blízko města; (3) lid. (Bol): pozemek velké rozlohy; ► obehnaný drátem; pase se tam dobytek; (4) lid. (Bol): vesnice; ► na andské náhorní plošině; s venkovskými příbytky a stálým obyvatelstvem; (5) (Urug): viz: *casco de estancia*; (DA).

estancierra, f. (1) (Arg, Urug): terénní automobil; (DA).

estanciero, **-ra**, adj/subst. (1) m/f. (Kol, Ekv, Chil, Arg, Urug; Bol: venk.): majitel zemědělského nebo dobytkářského statku (*estancia*); (2) adj. (Bol, Arg, Urug): vztahující se k zemědělskému nebo dobytkářskému statku (*estancia*); (3) m/f. (Ekv, Chil; Bol: venk.): osoba pracující na zemědělském nebo dobytkářském statku (*estancia*); (DA).

estandarte, m. (1) (Hond): nápadná prsa (o ženě); (DA).

estandartero, **-ra**, m/f. (1) lid. (Per): osoba, která nese standartu; ► při náboženských nebo slavnostních procesích; (DA).

estanque, m. (1) lid. (Chil): palivová nádrž vozidla; ► v širším slova smyslu se jedná o jakoukoliv nádrž; (DA).

estanquero, **-ra**, adj/subst. (1) (Guat, Hond, Nik): prodavač v kantýně; (DA).

estanquillo, m. (1) (Mex): obchod se smíšeným zbožím; (2) (Kub): novinový stánek; (3) (Guat; Ekv): bar; ► místo, kde se prodávají alkoholické nápoje; (DA).

estañero, **-ra**, adj/subst. (1) (Arg): osoba, která často chodí na místa, kde se podává alkohol; (DA).

estañifero, **-ra**, adj. (1) (Bol): vztahující se k cínu; (DA).

estaño, m. (1) (Arg, Urug): pult; ► v baru nebo jiném podobném zařízení; (2) lid. (Arg): zkušenost, praxe; (DA).

estañón, m. (1) (Kost): barel; ► zejména kovový (2) přenes. (Kost): o osobě: soudek; ► tlustá osoba; (3) ~ **sin fondo** (Kost): bezedný sud; ► osoba, která hodně jí; (DA).

estapelia, f. (1) (Kub): okrasná květina (*Stapelia variegata*); ► má dužinaté listy; květy mají chloupky a pět okvětních lístků žlutavé barvy s tmavými skvrnami; jejich vůně není příjemná; (DA).

estaquear, tr. (1) (Salv, Pan, Bol, Chil; Arg, Urug: venk.): zatlouct něco do země kolíky; ► zejména kůže k sušení; viz též: *estacar*; (2) (Bol; Kost, Per: venk.): oplotit kůly; ► rostlinu nebo zahrádku; (DA).

estancia, f. (1) (Guat): rostlina (*Limonium sinuatum*); ► měří až 90 cm; stonek je vztyčený a s chloupky; listy má ve spodní růžici; jsou podlouhlé a mají drsné chloupky; má vrchní květenství s malými květy kuželovitého tvaru; mívají různé barvy (např. bílou nebo fialovou); jedná se o okrasnou rostlinu; (DA).

estatificación, f. (1) (Bol): zestátnění; (DA).

estatización, f. (1) (Hond, Kub, Ekv, Bol, Chil, Arg): zestátnění; ► zejména soukromého podniku; (DA).

estatizar, tr. (1) (Hond, Kub, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg): zestátnit; ► soukromý podnik; (DA).

estearina, f. (1) (Salv): tenhle typ; (DA).

esteban, zájm. (1) (Guat, Hond, Salv, Nik): tenhle, tento; (DA).

estefanía, zájm. (1) (Nik): tenhle, tento; (DA).

estefanota, f. (1) (Portor): viz: *estefanote*; (DA).

estefanote, m. (1) (Kub, Portor, Ven): popínavá rostlina (*Stephanotis floribunda*); ► s velkými, lesklými a elipsovíty listy; má krásné matně bílé květy, které rostou v hroznech; jedná se o okrasnou rostlinu; ■ Var.: *estefanota*; (DA).

esteits, m., pl. (← angl. *the States*) (1) lid. (Guat): Spojené státy americké; (DA).

estepario, -ria, adj. (1) (Chil): o osobě: samotářská; (DA).

estepe, m. (← angl. *step*) (1) (US): schod; (DA).

esterina, zájm. (1) (Hond): tenhle, tento; (DA).

estética, f. (1) (Mex): salon krásy; ► jsou tam poskytovány různé zkrášlující služby; (DA).

estibador, m. (1) (Arg): při ruční sklizni: pomocný dělník; ► sbírá zbytky; (DA).

esticoso, -sa, adj/subst. (1) (Per): strojený, přehnaně zdvořilý; ► zejména co se jídla týká; (DA).

estilar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr. (Guat, Dom, Chil): kapat; ► voda z těla (2) lid. (Kost, Ekv): kapat; ► voda z promočeného těla (zejména deštěm); (3) tr. (Ekv): namočit, zmáčet; ► někoho; především vodou; (4) intr/zvrat. (jižEkv): zmoknout; (5) ~ **café** (Ekv): připravit kávu; ► zalitím mleté kávy horkou vodou v látkovém pytlíku; (DA).

estillar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Portor): prasknout, rozbít; ► zejména sklo nebo dřevo; (2) intr/zvrat. (Portor): popraskat, rozbít se; ► zejména nějaký skleněný nebo dřevěný povrch; (DA).

estilo, m. (1) (Salv): gesto, chování; ► zejména opovržlivé a namyšlené; (DA).

estilógrafo, m. (1) (Nik, Ekv, Per, Bol): plnicí pero; (DA).

estimado, m. (← angl. *estimate*) (1) (US, Mex, Dom, Ekv, Bol): předběžný výpočet; ► zejména peněz; (2) (US, Dom, Portor, Per, Bol, Chil): přibližný výpočet ceny nějaké práce; (DA).

estínche, m. (1) (Portor): klient; ► platící dobře za služby prostitutky; (DA).

estinguidor, m. (← angl. *extinguisher*) (1) (US, Mex, Portor, Bol, Par): hasicí přístroj; (DA).

estirada, f. (1) ~ **de somier** (Chil): operace estetické chirurgie; (DA).

estirado, -da, adj. (1) (Hond): o osobě: nemající peníze, švorc; (DA).

estirados, m., pl. (1) (Bol): pokrm; ► z dušeného králíčího masa, které se po ochucení solí a pepřem smaží; ■ Syn.: *conejo estirado*; (DA).

conejo, m. (1) ~ **estirado** (Bol): pokrm; viz též: *estirados*; (DA).

estiramuco, -ca, adj. (1) (Salv): o osobě: nemající peníze, švorc; (DA).

estirar(se), tr/intr/zvrat. (1) ~ **el hocico** (Kub): ušklíbnout se; ► vyjádřit naštvání nebo špatnou náladu; (2) ~ **la cobija** (Kost): mimořádně rozšířit rozpočet; ■ Syn.: *estirar las sábanas*; (3) ~ **la mano** (Mex, Nik, Per, Bol, Chil): natáhnout ruku; ► žádat nebo brát peníze; ■ Syn.: *estirar la poruña*; (4) ~ **la poruña**, lid. (Chil): viz: *estirar la mano*; (5) ~ **las sábanas** (Ekv): viz: *estirar la cobija*; (6) ~ **la trompa** (Bol): naštvat se, dostat špatnou náladu; (7) ~ **trompa** (Nik, Kol): ušklíbnout se, mračit se; ► vyjádřit špatnou náladu nebo hněv výrazem tváře; (8) ~ **se el somier** (Chil): podstoupit estetickou operaci; (9) ~ **el pie hasta donde alcanza la cobija** (Portor): na co mi kapsa stačí; ► vyjadřuje, že se nemá dělat nebo utrácet víc než je možné; (DA).

estirilizado, -da, adj. (1) (Portor): o osobě nebo zvířeti: neplodné, sterilní; (DA).

estiriquito, m. (1) (Dom): zimnice, křeč; ■ Var.: *esteriquito*; (DA).

esteriquito, m. (1) (Dom): viz: *estiriquito*; (DA).

estofar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr. (Portor): týrat, nudit; (2) intr/zvrat. (Portor): usilovat, snažit se, vytrvale pracovat; (3) (Portor): pilně studovat, snažit se; (DA).

estómago, m. (1) ~ **de tombo** (Ekv): mít špatný vkus na ženy (o muži); (DA).

estop, m. (← angl. *stop*) (1) (Hond, Kol): brzdová světla vozidla; ■ Var.: *stop*; ■ Syn.: *luz de estop*; (2) (Hond, Salv): zastavení, zastávka; (DA).

stop, m. (1) (Hond, Kol): viz: *estop*; (DA).

luz, f. (1) ~ **de estop** (Hond, Kol): brzdová světla; viz též: *estop*; (DA).

estopa, f. (1) (Nik): odstředěné mléko; (2) (Nik): vařené maso; ► ztratilo svou chuť a vitamíny; (DA).

estoperol, m. (1) (Kol): retardér; ► na silnici; slouží ke snížení rychlosti vozidel; (DA).

estopias, f., pl. (1) (zápVen): tři kameny na ohništi; ► slouží k podepření nádob; (DA).

estoqueado, -da, adj. (1) (US): ucpaný, znehybněný; (2) (Portor): o osobě: stojící na nějakém místě; ■ Var.: *estoquiado*; (3) (Portor): znužený, nic nedělající; ■ Var.: *estoquiado*; (DA).

estoquiado, -da, adj. (1) (Portor): viz: *estoqueado*; (DA).

estoraque, m. (1) (Mex): viz: *liquidámbar*; (2) (Per): strom (*Myroxylon balsamum*); ► až 30 m vysoký; s vnější popraskanou kůrou, která je tmavě šedá; má střídavé listy; květy jsou bílé a rostou v hroznech; (3) (Kol): tvarování země vyvolané erozí; (4) (Ven): dlouhý a těžkopádný proslav; (DA).

estoriarse, intr/zvrat. (1) intr/zvrat. (Portor): pohodlně se posadit; (2) (Portor): být pohlcený sledováním něčeho; (3) (Portor): tvářit se důležitě; (DA).

estornudo, m. (1) (Salv): platba nebo peněžní příspěvek; (2) ~ **de gato** (Chil): věc, která trvá velmi krátkou dobu; (3) **por ~s** (Salv): na splátky; s předplatným; (DA).

estortarse, intr/zvrat. (1) (Portor): udeřit se; (DA).

estota, f. (1) (Portor): heroin; (DA).

estráfala, m/f. (1) (Portor): osoba, která se nestará o svůj vzhled; (DA).

estráfoga, m/f. (1) (Portor): mamlas; (DA).

estragado, -da, adj. (1) (Ven): o osobě: zestárlá, zničená; (2) (Salv, Nik, Kub): nemající chuť k jídlu; ► kvůli žaludečním potížím; (3) (Kub, Portor): o osobě: hladová; (4) (Salv): znužený, unavený, otrávený; (DA).

estrasijado, -da, adj. (1) (Portor): o osobě: vychrtlá, podvyživená; ■ Var.: *estracijado*; (2) (Portor): o osobě: trpící žaludeční nevolností; ► kvůli vyčerpání; (3) venk. (Portor): o dobytčeti: uvázané několik dní bez jídla; (DA).

estracijado, -da, adj. (1) (Portor): viz: *estrasijado*; (DA).

estrasnochado, -da, adj/subst. (1) (Ven): nevyspalý; (DA).

estrata, f. (1) (Portor): vrstva; ► hlavně sociální; (DA).

estratósfera, f. (1) (Nik, Pan, Kub, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): stratosféra; ■ Var.: *estratóstera*; (DA).

estratóstera, f. (1) (Nik, Pan, Kub, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): viz: *estratósfera*; (DA).

estrella, subst/záj. (1) f. (Mex): vytrvalá bylina (*Milla biflora*); ► okrasná květina; měří až 80 cm; květenstvím je okolík se dvěma až čtyřmi bílými květy; plodem je tobolka; (2) (Kol): bylina (*Eucharis grandiflora*); ► má dlouhé listy; květy jsou modré se žlutými skvrnkami a seskupené do tvaru deštníku; je okrasná; ■ Syn.: *estrella del Caquetá*; (3) (Portor): viz: *estrella africana*; (4) (Chil): ve sportech: šampionský titul, vítěz soutěže; (5) (Bol): hra podobná „člověče, nezlob se“; ► hrací plocha má čtyři konce různých barev; každý hráč je vybaven figurkami stejné barvy; cílem hry je dostat figurky do správného rohu; (6) zájm. (Hond): tenhle, tento; (7) ~ **africana** (Guat, Kost): tráva (*Cynodon nlemfuensis*); ► s jemnými a kopinatými listy; má šlahounovité stonky; velmi ceněná jako píce; ■ Syn.: *estrella*; (8) ~ **del Caquetá** (Kol): bylina s dlouhými listy; viz též: *estrella*; (9) ~ **del Niño** (Kost): planeta Venuše; (10) ~ **del sol** (Dom): popínavá rostlina (*Ipomoea quamoclit*); ► může měřit až 6 m; má střídavé listy rozdělené do laloků; květy mají trubkovitý tvar; většinou jsou červené nebo růžové; plodem je oválná tobolka; (11) ~ **federal** (Arg, Urug): keř měřící až 3 m; viz též: *pastora*; (12) ~ **vespertina** (Dom): popínavá rostlina (*Ipomoea alba*); ► okrasná; až 30 m vysoká; listy mají srdčitý tvar; květy jsou bílé nebo růžové a voňavé; (DA).

estrellada, f. (1) (Kol, Per): prudká srážka vozidel; (DA).

estrellado, adj. (1) (Hond, Nik, Bol): o vejci: smažené na oleji nebo na sádle; (DA).

estrellita, f. (1) (Mex): bylina (*Galinsoga parviflora*); ► měří až 1 m; má válcovitý, trochu zploštělý a drážkovitý stonek; listy jsou vstřícné, zelené a mají chloupky; květy mají žlutou korunu a malé bílé okvětní lístky rozmístěné po třech; plodem je nažka; ■ Syn.: *jeguito*; (2) (Chil, Par, Arg): rachejtle, ohňostroj; (3) (Chil): jiskry; ► ohňostroje; (4) (Portor): brouk; viz též: *cucubano*; (5) f., pl. (Bol, Arg): prskavka; (DA).

jeguito, m. (1) (Mex): bylina; viz též: *estrellita*; (DA).

estremonías, f., pl. (1) (Dom): vynaložení velkého úsilí; ► k uzdravení někoho; (2) (Dom): mučení, týrání; ► zejména vězňů; (DA).

estrésico, -ca, adj. (← angl. *stress*, „vyčerpání“) (1) (US, Portor): vystresovaný; (2) (US, Per): o osobě nebo věci: stresující, stresová; (DA).

estribar(se), tr/intr/zvrat. (1) intr., venk. (již a výchBol, Arg): zasunout nohu do třmene (o jezdcí); (2) venk. (Arg): jezdit s nohama ve třmenech; (3) tr. (Hond): uspořádat, poskládat něco; ► aby to zabíralo méně místa; (4) (Hond): nést na rameni, přenést z jednoho místa na druhé; (5) (Hond): naložit nebo vyložit loď; (6) intr/zvrat. (Dom): sednout si a pohodlně se rozvalit; (DA).

estribillo, m. (1) (Mex): planý keř (*Trichilia havanensis*); ► měří až 12 m; má vstřícné a vejčité listy se zakulacenou špičkou; má axilární květenství s bílými květy; plodem je výrazně červená kožovitá tobolka; jeho listy se používají k léčbě nemocí pohlavního ústrojí a vylučovací soustavy; ■ Syn.: *ciguaraya*, *garrapatilla*, *siguaraya*; (DA).

ciguaraya, f. (1) (Mex): planý keř; viz též: *estribillo*; (DA).

garrapatilla, f. (1) (Mex): planý keř; viz též: *estribillo*; (DA).

siguaraya, f. (1) (Mex): planý keř; viz též: *estribillo*; (DA).

estribo, m. (1) (Mex): chléb; ► obdélníkového tvaru; vyrobený z mouky a sádla; je lehce násladlý; (2) venk. (Hond): hromada něčeho; ► zejména dřeva; (3) **la del** ~¹ (Mex, Hond, Salv, Nik, Kub, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): poslední sklenice nebo hlt nějakého nápoje, který se pije před schůzí; (4) **la del** ~², lid. (Per, Arg, Urug): poslední čin nebo chování někoho předtím než odejde; (DA).

estril, adj/subst. (1) adj. (Nik): hubený; (2) (Nik): malý, malého vzrůstu (o osobě); (3) m. (Chil): protest, nesouhlas; ► jedné osoby nebo skupiny; týká se něčeho, co je považováno za nespravedlivé; (4) adj. (Nik): závislý na drogách; (5) adj. (Hond): chudá osoba; (DA).

estriladera, f. (1) (Kost): nepříjemnost, obtěžování; ► někomu způsobené; (DA).

estriilar, intr. (1) (Kost): otravovat, štvát, způsobovat obavy nebo starosti; (DA).

estriillarse, intr/zvrat. (1) (Portor): praskat; ► vydávat zvuk; dřevo nebo zinek; kvůli změnám teploty; (2) (Portor): práskat; ► bič nebo petarda; (DA).

estripar, tr. (1) (Kost): stisknout tlačítko, klávesu nebo jinou podobnou věc; ■ Syn.: *espichar*; (DA).

espichar, tr. (1) (Kost): stisknout tlačítko; viz též: *estripar*; (DA).

estriptisero, -ra, adj/subst. (1) adj/subst. (Kol, Bol, Chil): striptérka, striptér; (2) adj. (Kol, Chil): vztahující se ke striptýzu; (DA).

estró, m. (← angl. *straw*) (1) (US): brčko; ► k usrkávání pití; (DA).

estrofa, f. (1) (Portor): osoba, která se špatně obléká; (DA).

estrófago, -ga, adj. (1) (Portor): o osobě: o nic se nezajímající; (2) (Portor): o osobě: zanedbaná; (DA).

estropeo, m. (1) (Kub, Dom): únava, nedostatek sil; (DA).

estrujar, tr. (1) (Kol): tahat za vlasy; (2) (Portor): intimně se stýkat s nějakou osobou; (3) (Portor): přitisknout se, přilepit se na druhého účastníka rozmluvy; (4) ~**se de la risa** (Chil): chlámat se, velmi se smát; (DA).

estrujón, m. (1) (Dom): střet, konfrontace; (2) (Portor): mírný tělesný trest; ► dává se zejména dítěti; (3) (Portor): rychlé vyprání nějakého oblečení; (DA).

estrunge, adj. (1) lid. (Arg): o věci: vynikající, vysoké kvality; (DA).

estuche, m. (1) (Hond, Salv, Nik, Kost): rakev; (2) málo uživ. (Hond, Nik, Kost): fotbalový stadion; (3) ~ **geométrico** (Nik, Bol): soubor nástrojů; ► složený z pravítka, úhelníku, rýsovacího trojúhelníku, úhloměru a kompasu; (DA).

estuco, m. (1) (Chil): hutný make-up; ► slouží k zakrytí pórů; (2) (Bol): sulfátová báze kokainu; (DA).

estufa, f. (1) (Nik, Portor): starý automobil, kterému se velmi zahřívá motor; (2) (Portor): automobil bez klimatizace; (DA).

estufiar, tr. (← angl. *stuff*) (1) (US): šňupat drogu v prášku; (DA).

esvaído, -da, adj. (1) (Portor): bledý, trpící nevolností; (DA).

esvanecido, -da, adj/subst. (1) adj/subst., venk., lid. (Portor): nafoukaný, ješitný, domýšlivý; (2) venk., lid. (Portor): trpící nevolností; (DA).

etapa, f. (1) (Per, Bol, Chil, Arg, Urug): ve fotbale: poločas; (2) ~ **complementaria** (Nik, Kost, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): ve fotbale: druhý poločas; (DA).

etcétera, f. (1) **hecho una** ~, málo užív. (Pan, Cub, Kol): v žalostném stavu; (DA).

estilizado, -da, adj. (1) (Bol): opilý; (DA).

etiquento, -ta, adj. (1) (sev a výchBol): trpící tuberkulózou; (DA).

etricar, tr. (1) (Dom): imitovat; ► něčí mluvu nebo gesta; za účelem posměchu; (DA).

eventualmente, adv. (← angl. *eventually*, „konečně“) (1) (US, Nik, Dom): později, v budoucnu; (DA).

evidente, m. (1) (Portor): výpočet; (DA).

evolucionado, -da, adj/subst. (1) (Chil): o osobě: moderní, duševně a mentálně vyspělá; (DA).

exageradura, f. (1) (Ven): přehánění, nadsázka; (DA).

exfiltrar, tr. (1) (Kub): odvézt ilegálně politické disidenty z Kuby; (DA).

exfoliador, -ra, adj/subst. (1) (Mex, Kol, Ekv, Per, Bol): o sešitu, zápisníku nebo notesu: trhací; ► má lehce spleené listy, aby se daly snadno oddělit; (DA).

exhibir, tr. (1) (Mex): zaplatit, odevzdat peněžní částku; (2) (Hond): porodit (o ženě); (DA).

exhosto, m. (1) (Kol): výfuková roupa; (DA).

expánder, m. (1) (Kost): hmoždinka; ► kovová nebo plastová; slouží k připevnění něčeho šroubkem; (DA).

expansión, f. (← angl. *expansion*) (1) (Portor): hmoždinka; ► dřevěná nebo plastová; zarazí se do betonové zdi a zašroubuje se do ní šroubek; (DA).

expansor, m. (← angl. *to expand*, „rozšiřovat se“) (1) (Hond): hmoždinka; ► většinou plastová; zarazí se do zdi; zatluče se do ní hřebík nebo šroubek a ten zůstane upevněn; (DA).

expeditar, tr. (1) (Mex, Hond, Nik, Kub): urychlit řešení nějaké záležitosti; (DA).

expendio, m. (1) (Mex, Nik, Kub, Dom, Ven, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): maloobchodní prodej; (2) (Mex, Hond, Salv): kantýna; ► prodávají a konzumují se tam alkoholické nápoje; zejména kořalka; (3) (Mex, Urug): malý obchod s potravinami; ► někdy se jedná o potravinu poskytnuté státem; (4) málo užív. (Chil): obchod; ► prodává se v něm maloobchodně jakýkoli druh zboží; (DA).

explosar, tr. (1) (Chil): explodovat, vybuchnout; (DA).

explosor, m. (1) (Hond): zařízení, které se používá k odpálení náloží na dálku; (DA).

exponer, tr. (1) ~ **el cuero** (Mex, Bol, Chil): nastavit krk, riskovat život; ■ Syn.: *exponer el físico*; (2) ~ **el físico** (Hond, Salv, Nik, Kost, Bol): viz: *exponer el cuero*; (DA).

exportación, f. (1) **de** ~ (Hond, Nik, Kost, Kub, Per, Bol): vynikající kvality; (DA).

expositor, -ra, m/f. (1) (Nik, Kub, Kol, Per, Bol, Arg): účastník konference; (DA).

exprimenar, tr. (1) (Dom): experimentovat; (DA).

exprimidora, f. (1) vulg. (Salv): prostitutka; (DA).

expresamente, adv. (1) (Hond, Salv, Nik): úmyslně, záměrně; (DA).

extensión, f. (1) (Mex, Hond, Kost, Kub, Kol, Per, Bol, Chil, Arg): prodlužovačka; (2) (Chil): přípojka; ► vody, světla, telefonu nebo plynu; (3) (Portor): přístavba; (DA).

externar, tr. (1) (Dom, Portor; Mex, Guat, Hond, Salv, Nik): vyjádřit svůj názor, ukázat něco; ■ Syn.: *externalizar*; (DA).

externalizar, tr. (1) (Portor): vyjádřit svůj názor; viz též: *externar*; (DA).

extinguidor, m. (1) (US, Mex, Guat, Hond, Salv, Nik, Kost, Pan, Kub, Portor, Kol, Ven, Ekv, Per, Bol, Chil, Par, Arg, Urug): hasicí přístroj; (DA).

extra, f. (1) (Mex, Bol): doplňkové vydání novin; (2) (Hond, Salv, Bol, Per): trailer, ukázka (o filmu); (DA).

extrachata, f. (1) (Per): pudřenka; ► malé ploché pouzdro obsahující make-up, aplikátor a většinou také zrcátko; ■ Syn.: *estrachata*; (DA).
estrachata, f. (1) (Per): viz: *extrachata*; (DA).
eyra, m. (1) (Arg): viz: *gato eira*; (DA).
ezquite, m. (1) (Mex): salát; viz též: *esquite*; (DA).

3. Comentario

Quiero dedicar este capítulo a la enumeración de las fuentes principales que usaba a lo largo de la elaboración de este trabajo, a la descripción del método de la traducción, a las dificultades que me surgieron durante el proceso de la traducción y sus resoluciones y, finalmente, a las palabras quitadas del trabajo por varios motivos que intentaré explicar.

3.1 Las fuentes

Como he dicho antes, mi tesina se dedica a la traducción de las palabras que empiezan por la letra E del *Diccionario de americanismos*² al checo. Hay que apuntar que no tenía que traducir todas las palabras de la sección E, solamente las que me eligió profesor Černý, mi tutor. Además, algunas ya están echas aparte p.ej. los verbos *echar* y *estar* . Así que mi fuente principal fue este mismo diccionario que es el fruto del trabajo de las Academias de la Lengua Española y que salió en el año 2010 después de largos años de trabajo. El diccionario abarca todas las palabras, locuciones y frases propias del español de América. Se trata de la zona del continente americano que va desde los Estados Unidos hasta el extremo sur.

Este diccionario no solamente era fuente de las palabras y locuciones que tenía que traducir en mi tesina, sino que me ayudaba también con la traducción en los casos cuando la explicación propia contenía un americanismo. Para explicarlo, si en una explicación de un americanismo aparece una palabra en negrilla, esto significa que se trata también de un americanismo y por eso es conveniente buscar su significado en el mismo diccionario. Pongo un ejemplo:

embolar VII 1. tr. *PR.* Cubrir *alguien* el pico al gallo de pelea con esparadrapo durante el **traqueo**.

Es decir, la palabra en negrilla *traqueo* está abarcada en el mismo diccionario, ya que se trata de un americanismo. Lo que podemos hacer es que primeramente consultamos la palabra en el online Diccionario de la Real Academia Española (DRAE)³ para ver si es posible encontrar su significado americano allí. En este caso la explicación del DRAE no

---

² ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE LA LENGUA ESPAÑOLA, *Diccionario de americanismos*, Lima: Santillana, 2010.

³ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA, *Diccionario de la lengua española*, 22. ed., Madrid, 2001, versión electrónica.

nos sirve. Entonces hay que acudir al Diccionario de americanismos para encontrar el significado de la palabra *traqueo* relacionado con las peleas de gallos.

Aparte del *Diccionario de americanismos* tenía que recurrir también a otros diccionarios y fuentes para resolver algunas dudas que aparecieron durante la traducción. Como mi tarea consistía en traducir los significados españoles al checo, las fuentes adicionales eran, sobre todo, los diccionarios español – checos. Se trataba del Diccionario español – checo del editorial Fin Publishing⁴ y el diccionario *online* de *seznam.cz*.⁵ Los dos me ayudaron bastante cuando no sabía o no estaba segura del significado de algunas palabras o frases hechas que aparecían en las explicaciones. La ventaja del diccionario de *seznam.cz* es que es actual y el trabajo con él es muy rápido y simple. Por otro lado, el diccionario de Fin Publishing contiene los significados de más frases hechas que el de *seznam.cz*. Debo decir que, a pesar de la comodidad del trabajo con el diccionario *online*, consultaba las palabras también en el diccionario de Fin publishing, pues no estaba segura si el diccionario de *seznam.cz* era absolutamente fiable.

Otro diccionario que usaba era el Diccionario de la lengua española⁶ y, principalmente, su versión electrónica (DRAE). Al contrario del diccionario de *seznam.cz*, se trata de una fuente totalmente fiable. Acudía a él cuando no encontraba la palabra en ninguno de los dos diccionarios español – checos. Se trataba sobre todo de vocablos especializados o poco usados. Una de las ventajas del DRAE es que es de fácil acceso y contiene prácticamente todas las palabras usadas en el español actual. Por contrario, al trabajar con este diccionario me pasó algunas veces que el significado encontrado en el DRAE no se podía aplicar al contexto al que pertenecía la palabra buscada. También me pasó que no entendí el significado por ser muy especializado y, por último, a veces ni siquiera encontré la palabra que estaba buscando, lo que me sorprendió bastante.

La última fuente con la que trabajaba era *Google*.⁷ Mediante esta página buscaba algunas palabras o locuciones cuyo significado explicado en el Diccionario de americanismos no me resultaba absolutamente claro. En este caso me ayudaron varios foros dedicados a la lengua p.ej. *WordReference.com*.⁸ También buscaba allí la terminología zoológica y botánica checa, puesto que, durante la elaboración de mi tesina, tenía que traducir muchas

---

⁴ FIN PUBLISHING *Španělsko - český slovník*, Olomouc: Fin Publishing, 1999.

⁵ <http://slovník.seznam.cz/>

⁶ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, Madrid, 1992.

⁷ <https://www.google.es/>

⁸ <http://www.wordreference.com/>

veces las descripciones de árboles, plantas y animales. Además, en este campo me ayudó mucho la sección de imágenes de *Google*.⁹ Fue porque las descripciones de diferentes plantas, árboles y animales a veces eran muy especializadas y complicadas, y gracias a las fotos encontradas allí podía mejor visualizar el aspecto de las cosas que tenía que describir en mi trabajo.

3.2 El método de la traducción

Este subcapítulo quiero dedicar a la descripción del proceso de la traducción. Como ya he dicho antes, el Diccionario de americanismos contiene expresiones de una sola palabra, locuciones y frases completas usadas por personas hispanohablantes en casi todo el continente americano. Se trata tanto de las expresiones cultas, como de las expresiones vulgares, populares, rurales hasta las expresiones usadas por los jóvenes o los drogadictos. Es decir, hay de todo.

Para describir el modelo según el que está escrita mi tesina, pongo un ejemplo:

elotillo, m. (1) (Mex): parazitní rostlina (*Conopholis americana*); ► žije pod zemí; ze země vychází pouze žluté květenství kuželovitého tvaru; listy jsou masité a nažloutlé; podobná *elote*; ■ Syn.: *mazorquilla*; (DA).

Entonces, la palabra en negrilla es la palabra destinada a la traducción. Luego sigue la abreviatura que nos informa sobre la categoría gramatical del vocablo, es decir, si se trata de un sustantivo (masculino o femenino), adjetivo, verbo (transitivo, intransitivo o pronominal), interjección, etc. El número en negrilla nos dice cuántos significados tiene la palabra. Después del número siguen las abreviaturas que señalan si se trata de un vocablo rural, popular, vulgar, etc. En este caso no hay ninguna, por eso pongo otro ejemplo:

elay, adv. (1) venk. (Per, Bol, střEkv): tam, na tom místě; (DA).

Después aparecen en paréntesis los países donde se usa la palabra. Aquí se trata de Perú, Bolivia y el Ecuador central. Luego ya aparece la traducción checa. Si es necesario ampliar la explicación o añadir una descripción, se pone el signo de la explicación enciclopédica ► y sigue la explicación o la descripción. Por ejemplo, en el siguiente caso ampliamos la explicación:

embujarse, intr/zvrat. (1) (Nik): zakrýt se; ► prostěradlem nebo přikrývkou; (DA).

---

⁹ <http://www.google.es/imghp>

Si la palabra tiene sinónimo o variante, se pone en el penúltimo lugar con el signo ■ como podemos ver en el primer ejemplo. Como último se pone en paréntesis la abreviatura del diccionario. En mi caso es siempre la abreviatura DA que informa que se trata del Diccionario de americanismos.

Mi tarea no consistía en traducir palabra por palabra la explicación española, sino en buscar un equivalente checo que más corresponde con el significado del americanismo. Como ejemplo puedo poner la palabra *estrellitas* y su explicación: «Artificio pirotécnico, hecho con un alambre de aproximadamente 20 cm de largo, recubierto de una mezcla de limaduras de hierro, polvo de aluminio y nitrato de barrio, que al ser encendido lanza chispas». Es decir, en vez de traducir toda esta frase palabra por palabra, busco el equivalente checo que más corresponde con el significado real del vocablo *estrellitas*. Aunque en este caso me tardó más tiempo entender el significado, al final lo traduje así:

estrellita, f. (5) f., pl. (Bol, Arg): prskavka; (DA).

Como otro ejemplo puede servir la palabra *enrayado*: «Conjunto de líneas trazadas en la vía pública para organizar el tránsito de vehículos».

enrayado, m. (1) (Portor): silniční pruhy; ■ Syn.: *enripiado*; (DA)

Está claro que muchas veces es imposible encontrar un equivalente checo correspondiente, así que no queda otro remedio que traducir toda la explicación española. Esto pasa muchas veces con las palabras relacionadas de algún modo con la cultura americana u otras cosas propias del continente americano. Como muy buen ejemplo sirve el siguiente americanismo:

endieciocharse I. 1. intr. prnl. *Ch.* Enfiestarse con motivo de la festividad nacional del 18 de septiembre.

Y su traducción al checo:

endieciocharse, intr/zvrat. (1) (Chil): oslavovat státní svátek 18. září (Den nezávislosti Chile); (DA).

Como otro ejemplo puede servir la palabra *entrada* que está relacionada con el juego de dados. Está explicada como: «Jugada que hace un jugador con un tercero, después de haber ganado a otro». Como el juego de dados no es tan frecuente en la República Checa, no

existe ninguna expresión equivalente a la palabra *entrada*. Así que, tiene que traducirse otra vez toda la entrada.

entrada, f. (2) (Hond): při hře v kostky: kolo, které hraje hráč se třetí osobou poté, co porazil druhou osobu; (DA).

Si se trataba de traducir toda una frase, intentaba encontrar una frase equivalente checa, aunque está claro que no siempre era posible. Pongo algunos ejemplos:

entender, tr. (1) **¿me entiendes, Méndez?** (Mex): rozumíš mi?; (DA).

espalda, f. (2) **de ~ al loro**² (Chil): na lopatkách; ► na pokraji porážky nebo zničení; (3) **de ~s al loro**, lid. (Ven, Chil): jako sardinky; ► zejména v malých prostorech a přeplněných dopravních prostředcích; (DA).

Otra parte relacionada con la traducción son las abreviaturas. Todas las abreviaturas que usé en mi tesina están enumeradas en otro capítulo separado al principio de la tesina. Aquí quiero hablar sobre abreviaturas que influyen el modo de la traducción.

Las primeras de ellas son las abreviaturas que señalan si se trata de verbo transitivo (tr.), intransitivo (intr.) o pronominal (prnl.). Las menciono porque al traducir las explicaciones hay que ser consciente de que los verbos checos deberían corresponder con la clase de los verbos traducidos. Es decir, si traduzco un verbo transitivo, el verbo checo debería ser también transitivo. Pero está claro que existen excepciones. No todos los verbos se pueden traducir al checo perteneciendo a la misma clase que los verbos españoles. El ejemplo más claro es el verbo *irse* que en español es intransitivo y pronominal, pero que no se puede traducir al checo como pronominal.

esmollejarse I. 1. intr. prnl. *Ve: O* Irse con rapidez.

esmollejarse, intr/zvrat. (1) (zápVen): rychle odejít; (DA).

Está claro que esto se refiere también a las abreviaturas del adjetivo, sustantivo, etc. Hay que tener mucho cuidado sobre todo con los adjetivos, que muchas veces están explicados con la fórmula *una persona, que...* Pero traducirlo así obtenemos un sustantivo.

Otra abreviatura, aunque menos frecuente, que hay que tener en cuenta es la de la metáfora (metáf.). Intentaba traducir estas palabras al checo también metafóricamente, aunque muchas veces me resultaba bastante difícil y me mortificaba con ellas mucho tiempo.

Pongo aquí algunos ejemplos donde simplemente fue imposible expresarlos metafóricamente en el checo:

ejote, m. (1) přenes. (Guat): velký a špatně udělaný steh ve švu; (DA).

elote, m. (1) **barbas de ~**, přenes. (Hond): načervenalé pestíky; ► u samičího květenství kukuřice; (DA).

Al contrario, la expresión metafórica de otras palabras fue muy fácil:

embijar(se), tr/zvrat. (1) tr., přenes. (Hond): zaplést někoho; ► do nějaké nelegální věci; (DA).

embolatar(se), tr/intr/zvrat. (1) tr., přenes., lid. (Kol): odtrhnout se; ► od něčeho, co děláme; ■ Var.: *envolatarse*; (DA).

La siguiente abreviatura expresa que se trata de un vocablo vulgar (vulg.). La mayoría de los vulgarismos se refería a la excitación sexual, al coito, a las partes íntimas masculinas, al enfado, etc. Al principio de mi trabajo me surgió una duda relacionada con esta abreviatura. No sabía si traducir estas palabras al checo vulgarmente, pues no estaba segura si era conveniente usar vulgarismos en mi trabajo final. Después de consultarlo con mi tutor me quedaron dos opciones. O lo podía traducir directamente como vulgarismo, o podía dejarlo como palabra culta con la abreviatura del vulgarismo para que quedara claro para el lector. Yo opté por la segunda variante, puesto que no quería que mi tesina contuviera vulgarismos.

Al final quiero mencionar que las palabras no están ordenadas por orden alfabético, según el deseo del profesor Černý.

3.3 Algunas dificultades con la traducción

Durante el proceso de la traducción me encontraba tanto con las palabras cuya traducción al checo era muy fácil, como con las palabras que me provocaban complicaciones y su traducción requería más tiempo, las consultaciones en las fuentes disponibles y también la ayuda de mi tutor. Los motivos de las dificultades eran varias, a veces se trataba de explicaciones complicadas y poco comprensibles, otras veces se trataba de vocablos que de algún modo estaban relacionados con la cultura americana, así que era imposible encontrar su equivalente checo y era necesario traducir toda la explicación española de manera clara y comprensible para el lector checo. Por eso quiero este apartado dedicar a algunas

palabras cuya traducción exigía mayor esfuerzo. He creado varios grupos de palabras en los que me encontré con el mismo o parecido problema para facilitar la orientación. Por supuesto hay palabras que no encajan en ninguno de los grupos.

Primer grupo abarca varios vocablos que no comprendía por tener escaso conocimiento en el campo al que se referían. La primera palabra que me costó entender era la palabra *embriague*.

embriague, m. (1) (Dom, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): spojka; ► v automobilu; (2) (Dom, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): spojka; ► pedál; v automobilu; (DA).

El automovilismo no es mi punto fuerte y tampoco la explicación me ayudó mucho. La descripción del *embriague* era la siguiente: «En un vehículo automóvil, mecanismo dispuesto para que un eje participe o no, a voluntad o automáticamente, del movimiento de otro». Entonces mi tutor me explicó que se trataba de *spojka*. Incluso, después de resolverlo, encontré la palabra *embriague* en el diccionario español – checo también como *spojka*. Eso me sorprendió bastante, porque pensaba que se trataba de un americanismo, entonces no presumía que pudiera buscar su significado en un diccionario español - checo corriente.

Otro ejemplo:

enchanchado, -da, adj. (2) lid. (Kost): o vozidle: mající náhon na všechna čtyři kola; (DA).

Los mismos problemas me surgían con los americanismos que se referían a los deportes. En este caso el beisbol.

empujar(se), tr/intr/zvrat. (3) tr., přenes. (Dom, Portor): v baseballu: odpálit *home run*; ■ Syn.: *impulsar, remolcar*; (DA).

La explicación era: «En el beisbol, dar un batazo que permite anotar carrera a un jugador». Lo más difícil era comprender la expresión *anotar carrera*. En este caso me ayudó el DRAE, en el que encontré que *anotar* en deportes significa *marcar tantos*. Así que, por lógica, deducí que se podía tratar de la acción *odpálit home run*.

Otro grupo de palabras con las que peleaba eran los adjetivos explicados a través de las frases con verbos, así que muchas veces era muy difícil encontrar el adjetivo checo adecuado. Muy buen ejemplo es el adjetivo *embrocado*:

embrocado, -da, adj. (2) (Hond): o osobě: natáhlá, rozpláclá; ► na bříše; (DA).

Estaba explicado como: «Referido a persona, que cae de bruces». La frase *caer de bruces* se puede traducir como *spadnout na tvář/ na břicho*, algo totalmente comprensible. Pero lo que no me salía era el adjetivo, pues en la traducción aparecía un verbo y es también lo que más se usa en el checo en este contexto. Además pienso que la explicación española tampoco es muy corriente. Entonces, después de consultarlo con mi tutor, decidí que probablemente la más adecuada traducción sería *natáhlý, rozpláclý*.

Otros ejemplos:

empacado, -da, adj. (1) lid. (výchBol): tvrdohlavé zvíře; ► zastaví se a nechce se znovu rozejít; (DA).

encomioso, -sa, adj. (1) (Mex, Nik, Dom, Kol, Per, Bol, Chil, Arg, Urug): o osobě: chválící; (DA).

El siguiente grupo de palabras me causó complicaciones sobre todo por la escasa explicación, es decir, creo que estas palabras requerían más explicación acerca del contexto en el que se usan para facilitar la traducción correcta y la consecuente comprensión del lector.

La primera de ellas es *empantanada*. Su significado está explicado así: «Atasco o inmovilidad en un pantano». Yo lo traduje tal como lo entendí, es decir, como *ucpání přehradý*, aunque no estaba segura si tal cosa siquiera existe, pero con las palabras *atasco* e *inmovilidad* no se me ocurría ningún otro significado. Por eso lo consulté también con mi tutor y él me resolvió la duda. Me explicó que en este caso se trataba de *uvíznutí v bažině, močálu*. La verdad es que yo ni siquiera pensaba sobre esta explicación, porque la palabra *inmovilidad* no me pegaba con tal significado.

Otra palabra perteneciente a este grupo es *empastillamiento* explicada como: «Ingestión de muchas pastillas». Pero aquí otra vez falta el contexto. ¿Se trata solamente de ingerir muchas pastillas cuando alguien está enfermo o se puede también aplicar a alguien, quien ingiere muchas pastillas con el fin de intoxicarse? Después de consultarlo con mi tutor lo

traduje de forma más o menos neutral como *spolykání velkého množství léků*. Así tampoco se sabe de cuál de los dos casos se trata y el lector tiene cierta libertad al interpretarlo.

Otra frase que me causó problemas por la escasa explicación era *por la libre empresa* y sus primer significado: «no racionado». El verbo *racionar* significa *vydávat na příděl*, entonces sabía que se trata de algo que no se raciona. Pero me faltaba más información acerca del contexto para entenderlo mejor y estar segura de la exactitud de la traducción. Lo consulté con mi tutor y él me explicó que refiere al sistema de racionamiento que funciona en Cuba, así que entendí mucho mejor el contexto del significado.

Otros ejemplos donde aparecía la misma dificultad:

engorre, m. (3) (Portor): vrchní část slámy na koštěti; (DA).

esponjado, -da, adj. (2) (Nik): o věci: zcela pokrytá houbou; (DA).

Otras dificultades me salieron con las frases hechas donde, a veces, era complicado encontrar equivalentes frases checas. Como ejemplo puedo poner la frase *si no la gana, la empata* explicada como: «Indica que una persona es muy hábil para salirse con la suya». Entendí la explicación, pero no me salía igual frase en checo. Por eso, intentaba buscar otra explicación española, que pudiera ayudarme a encontrar la frase checa. A través de *google* encontré otra explicación: «Una persona que no admite que pierde en una discusión». Lo lamentable es que la fuente era *wikipedia*.¹⁰ Es decir, una fuente no totalmente fiable. Al final me quedé con la solución de que en la lengua checa no existe una frase hecha equivalente a esta y con la ayuda de mi tutor lo traduje como *osoba, která nepřipustí svou porážku, šikovně prosazuje svůj názor*.

Otro ejemplo, donde era difícil encontrar una adecuada frase checa:

enchutar(se), tr/intr/zvrat. (9) **si enchuta pierde y si no enchuta también** (Hond): to vyjde na stejno; ► vyjadřuje, že se někdo nachází v neřešitelné situaci; (DA).

Otro pequeño grupo abarca las palabras cuya explicación contenía vocablos desconocidos para mí y su significado explicado en el DRAE no me sirvió o cuyo significado ni siquiera encontré en el DRAE.

---

¹⁰ <http://es.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Portada>

La primera era *empajarse* y su explicación: «Echar paja en el suelo de las pesebreras». Lo que causó mayor problema era la palabra *pesebrera*. En los diccionarios español – checos encontré solamente *pesebre*. Por eso aproveché la ayuda del DRAE, donde encontré dos significados de *pesebrera*: «En las caballerizas, disposición u orden de los pesebres» y «Conjunto de estos pesebres». Como no existe un equivalente checo para estos significados, omití, a base de la consulta con mi tutor, esta palabra en la traducción final. No me parecía una palabra clave y tampoco creo su explicación adicional era necesaria. El resultado:

empajar(se), tr/intr/zvrat. (1) venk. (Chil): házet slámu na zem; ► ve chlěvě; (DA).

La siguiente palabra *encajonarse* era difícil, porque su explicación contenía una palabra cuyo significado tampoco estaba claro. La explicación de la palabra *encajonarse* estaba formulada así: «Quedarse un caballo en la gatera a la hora de emprender la carrera». Lo que causó el problema aquí era el vocablo *gatera*. Lo busqué tanto en los diccionarios español – checos, como en el DRAE, pero ninguno de los significados me servía de ayuda, puesto que todos estaban relacionados con gatos. En este caso no tenía ni idea de que se podía tratar, por eso tenía que consultarlo con mi tutor y el resultado fue este:

encajonar(se), tr/zvrat. (5) tr/zvrat. (Portor): o koni: zůstat višet na startu; ► opozdit se; (DA).

Muchas veces me resultaron problemáticos los americanismos cuyas explicaciones eran complicadas y largas. Era muy difícil distinguir la palabra o frase clave del resto del enunciado, que servía más bien como descripción del contexto. Como ejemplo pongo la palabra *encajonar* y uno de sus significados que dice: «Ordenar y disponer el tambor mayor de una banda militar una serie de movimientos para que esta se ponga al frente de un desfile». Me tardó un poco darse cuenta de que la última parte de la frase era la clave. Además la parte «para que esta se ponga al frente de un desfile» estaba escrita por una letra aún menor que el resto de la frase, así que a primera vista no parecía ser tan importante. Pero al final era esta misma frase que me ayudó con la traducción, como podemos ver en el resultado:

encajonar(se), tr/zvrat. (4) (Chil): zařadit vojenskou kapelu do čela průvodu; ► na základě příkazů hlavního bubeníka; (DA).

Otras palabras en las que me encontré con el problema similar:

encolumnar(se), tr/intr/zvrat. (2) intr/zvrat. (Arg): podpořit pozici a názory lídra nebo vůdce; ► osoba nebo skupina osob; buď samostatně nebo kvůli členství v politické straně či jiném seskupení; (DA).

encomienda, f. (2) (Dom, Kol, Ven): pověření odesláním a doručením dokumentů, korespondence a malých balíčků příjemci; ► pověřujeme poštovní společnost nebo jinou osobu; (DA).

Varias veces, sobre todo en la descripción de las plantas, aparecían palabras desconocidas para mí y que describían algunas de las cualidades de las plantas, pero cuyo significado no aparecía en ninguno de los diccionarios español – checos y tampoco en el DRAE. Muchas veces no sólo se trataba de que no era posible encontrar los significados de las palabras, sino que también era muy difícil encontrar los equivalentes términos técnicos checos. Por ejemplo al describir la planta *escorzonera* aparece *hojas basales arrosetadas*. En concreto, la palabra *arrosetado* no la podía encontrar en ningún lugar. La palabra más cercana me parecía *roseta* que significa *růžice*, entonces lo traduje como *listy v přízemní růžici*.

El mismo problema apareció también en la descripción de la planta *espinito* donde el fruto estaba caracterizado como *una baya suglobosa*. Otra vez no podía encontrar la palabra *subgloboso* en ninguno de los diccionarios. Por eso busqué algunas imágenes de frutos subglobosos y encontré que se trataba de la forma de medio globo. Lo consulté con mi tutor y él me dijo que no era necesario ponerlo, que ya bastaba la información de que se trataba de una baya. La misma solución la apliqué en la descripción de la planta *estrella*, donde aparecieron *hojas subcilíndricas* y *nervaduras denticuladas*.

A veces, durante la elaboración del trabajo, me encontraba con algunos errores que aparecían en el Diccionario de americanismos. Uno de ellos fue la confusión entre el género masculino y femenino. Por ejemplo la palabra *espuma* estaba clasificada una vez con el género masculino y otra vez con el femenino. En el DRAE *espuma* aparece siempre como femenino, por eso era conveniente pensar que se trataba de un error. Es decir, hay que ser conscientes de que pueden aparecer errores en el Diccionario de americanismos.

Está claro que había más palabras que no aparecen aquí y que me causaron algunas complicaciones o inseguridades al traducir. Pero esas complicaciones no me parecieron tan

fundamentales y muchas veces volví a esas palabras otro día y las resolví rápidamente, por eso no me parecía necesario ponerlas en este apartado.

3.4 Las palabras quitadas

Al principio hay que decir, que todas las palabras que quité de mi tesina, lo hice a base de la consulta con mi tutor. Las palabras quitadas son muy pocas y muchas veces no se trata de la palabra entera, sino de uno de sus significados. Intentaré explicar las razones por las que fueron quitadas del diccionario en cada una de las palabras.

Uno de los significados quitados fue uno de la palabra *embicar(se)*, aunque en realidad no se trata de eliminación. Ahora explico porqué. La palabra *embicar(se)* tiene cuatro significados. El primer significado es de la variante transitiva del verbo: «Tomar de forma continuada varios tragos de una bebida». El segundo significado se refiere a la variante transitiva pronominal: «Tomarse de forma continuada varios tragos de una bebida». Vemos que la diferencia consiste en los verbos *tomar* y *tomarse*. Pero en la lengua checa no distinguimos, en este caso, entre la variante transitiva y transitiva pronominal. Así que, después de consultar este problema con mi tutor, uní los dos significados en uno con la abreviatura *tr/zvrat.* que indica que se trata tanto de la versión transitiva, como de la pronominal.

En la palabra *empella* fue quitado este significado: «Grasa adherida a los intestinos del cerdo». Pues ya aparece un significado similar: «grasa animal» y mi tutor me dijo que bastaba este significado, ya que los dos son bastante parecidos y no sabemos la exacta traducción checa.

Otro significado quitado fue uno de la palabra *enganche*, en concreto este: «Jugador de fútbol que enlaza al resto de jugadores desde media cancha». Probablemente no existe un equivalente checo para este vocablo y es posible que la explicación checa sea poco comprensible para el lector. Además la palabra *enganche* tiene otros once significados.

La última palabra quitada fue el adjetivo *endelitado* definido así: «Referido a persona, que ha cometido un delito». No existe tal adjetivo en checo, por eso su traducción sería *osoba, která se dopustila trestného činu* o mejor *zločinec*. Pero esta traducción sería más bien apropiada en el caso de que se tratara de un sustantivo. Me mortificaba largo tiempo con esta palabra e incluso mi tutor no sabía cómo resolverla. Así que decidió quitarla, ya que además se trata de una palabra poco usada en Guatemala.

Conclusión

La mayor parte de mi trabajo la ocupa el trabajo práctico, es decir, la traducción de las palabras que empiezan por la letra E del *Diccionario de americanismos*¹¹ al checo. El objetivo era encontrar los equivalentes checos que más corresponden con los significados de los elegidos americanismos. Está claro que no siempre era posible, pues algunas palabras salen de la cultura americana, así que nuestra lengua carece de equivalentes adecuados.

Otra parte importante de mi tesina es el comentario. Allí están enumeradas todas las fuentes que estaba usando durante mi trabajo y están explicadas las razones de su uso. Luego he descrito detalladamente el método de traducción para que el lector se haga una idea sobre el proceso de la traducción. Gran parte del comentario está dedicada a las dificultades que me surgían durante la traducción por diferentes motivos explicados en el mismo capítulo y he explicado cómo los resolví. El último subcapítulo se dedica a las palabras quitadas. Aunque no son muchas, me parecía importante por lo menos mencionarlas y explicar por qué fueron quitadas de la tesina.

A primera vista puede parecer que se trata de un trabajo poco complicado, pero al empezar, uno se da cuenta de que no es así. Este trabajo supone que el traductor sepa muy bien las dos lenguas, esto es, el español y el checo. Cuando no conocía algunas palabras españolas las busqué en alguno de los diccionarios español – checos. Pero muchas veces me causaba complicaciones la lengua checa. Como ya he dicho varias veces, al traducir un americanismo siempre hay que traducirlo con un equivalente checo, si es posible. Pero muchas veces ocurría que no existía un equivalente checo, así que era necesario traducir toda la entrada teniendo en cuenta que el resultado tenía que ser comprensible para el lector checo. Muchas veces aparecían frases hechas y, según su significado, sabía que en el checo también existe una frase hecha con el mismo significado, pero en aquel momento no me salía. Esto no me pasaba solamente con las frases hechas, sino también con algunas palabras. Así que muchas veces tenía que volver a las palabras después de unas horas o días y con la cabeza limpia para poder resorverlas.

---

¹¹ ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE LA LENGUA ESPAÑOLA, *Diccionario de americanismos*, Lima: Santillana, 2010.

Además se trata de una obra que se va a publicar, por eso sentía cierta responsabilidad hacia los futuros lectores y quería traducir los americanismos de la mejor manera posible y, sobre todo, comprensible para el lector. Esto era muchas veces muy difícil porque incluso las explicaciones españolas a veces estaban escritas de manera un poco torpe.

Gracias a este trabajo amplíé mi vocabulario español y recordé algunas palabras españolas olvidadas. Al principio pensaba que iba a ser difícil trabajar sobre todo con el español, pero a lo largo de mi trabajo me di cuenta de los huecos que tenía en mi lengua materna. También probé el trabajo de traductor que no es tan fácil como puede parecer. Al final quiero decir que estoy muy agradecida por poder formar parte de esta obra que en el futuro va a facilitar el trabajo de muchos hispanistas y traductores.

Anotace

Autor: Tereza Nelkovská

Katedra: Katedra romanistiky, Filozofická fakulta

Název práce: Španělsko – český slovník amerikanismů: písmeno E (DA – Diccionario de americanismos)

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Jiří Černý, CSc.

Počet stran: 93

Počet znaků: 310 192

Počet příloh: 1 CD

Počet titulů použité literatury: 3

Klíčová slova: slovník, překlad, amerikanismy, španělsko – český

Charakteristika:

Cílem této bakalářské práce byl překlad amerikanismů ze slovníku *Diccionario de americanismos*, konkrétně se jednalo o hesla začínající písmenem E. Překládaná hesla budou součástí připravovaného španělsko – českého slovníku amerikanismů. Součástí práce je také komentář k překladu.

Anotation

Author: Tereza Nelkovská

Department: Department of Romance Studies, Philosophical Faculty

Title: Spanish – czech dictionary of americanisms: letter E (DA – Diccionario de americanismos)

Thesis supervisor: Prof. PhDr. Jiří Černý, CSc.

Number of pages: 93

Number of characters: 310 192

Number of used sources of literature: 3

Number of attachments: 1 CD

Keywords: dictionary, translation, americanisms, spanish – czech

Thesis character:

The aim of this thesis was the translation of americanisms from the dictionary *Diccionario de americanismos*, specifically it was a translation of the words starting with the letter E. These words will be part of the upcoming Spanish – czech dictionary of americanisms. The thesis also includes a commentary about the translation.

Bibliografía

ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE LA LENGUA ESPAÑOLA: *Diccionario de americanismos*, Lima: Santillana, 2010.

FIN PUBLISHING: *Španělsko - český slovník*, Olomouc: Fin Publishing, 1999.

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, Madrid, 1992.

Recursos electrónicos

<https://www.google.es/>

<http://www.rae.es/>

<http://slovník.seznam.cz/>

<http://www.wordreference.com/>